༄ གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད།

༄། །དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་།

མཛད་པ་པོ། ༄ རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༄༅། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
པོད་ཕྲེང་ང་བཞི་པ།
GADEN JANGTSE THOESAM NORLING LIBRARY
2021

འགན་འཛིན། ཇོ་ར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་ཆོས་ཚེ་རིང་།
ཚ་བ་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་བཀྲ་ཤིས།

འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ། ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་བློ་ལྡན།
རྒྱབ་ཤ་རྟུས་འགོད་པ། ཧར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ།

GADEN JANGTSE LIBRARY
Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony 581411 Mundgod
Distt Karwar Karnataka State INDIA
Ph#: (+91-8301) 245757
E-Mail: gajanglibrary@yahoo.co.in
website: www.gajanglibrary.org

གླེང་བརྗོད།

༄༅། །དེ་ཡང་འདི་ག་༧འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་ཐོས་བསམ་ནོར་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི་ཉིད་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེབ་གཟུགས་མང་དག་ཅིག་འཕྲུལ་དེབ་ PDF བཟོ་བཞིན་པ་ལས་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གང་སར་བཞུགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་འབབ་ཞིག་གི་སླད་དུ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལགས་ཤིང་། ནོར་འཁྲུལ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་སྲིད་པས་ན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་བཟོད་གསོལ་གྲངས་མེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམ་པས་འཕྲུལ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ལྷག་ཆད་སོགས་སྐྱོན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་རྣམས་ངེད་ཅག་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་པར་མཆམས་སྦྱོར་བྱུང་ཚེ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐའ་དོན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་འཕྲུལ་དེབ་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ས་ཡི་སྟེང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ནད་ཡམས་དམག་འཁྲུག་མུ་གེ་སོགས་མི་འབྱུང་བར་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་མྱུར་དུ་འཆར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་དགའ་བྱང་དཔེ་མཛོད་འགན་གྱིས།

དཀར་ཆག

༡) མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། 8

༢) གླད་ཀྱི་དོན། 10

༣) གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ། 24

༤) འདུས་བྱས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོགས་བཤད་པ། 28

༥) ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 29

༦) རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ། 33

༧) ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ། 36

༨) ཆོས་ཕུང་གི་ངོ་བོ་སོགས་བཤད་པ། 43

༩) གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ། 59

༡༠) དབང་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 68

༡༡) འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ། 76

༡༢) ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་བཤད་པ། 83

༡༣) དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྲི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 107

༡༤) གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ། 114

༡༥) སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་སོགས་བཤད་པ། 119

༡༦) སྐྱེ་གནས་བཞི་བཤད་པ། 122

༡༧) རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། 131

༡༨) ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ། 142

༡༩) ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ། 147

༢༠) འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 154

༢༡) དམྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ། 156

༢༢) ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ། 169

༢༣) འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚེའི་ཚད་བཤད་པ། 174

༢༤) ཚད་བཤད་པ། 179

༢༥) སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ། 189

༢༦) གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ། 192

༢༧) རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 203

༢༨) བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཤད་པ། 208

༢༩) གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ། 215

༣༠) ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ། 226

༣༡) དགེ་རྩ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཤད་པ། 231

༣༢) ལས་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། 235

༣༣) ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ། 239

༣༤) གནས་ལྔ་པ་ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པ། 256

༣༥) ང་རྒྱལ་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། 265

༣༦) ཕྲ་རྒྱས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 271

༣༧) དུས་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལྡན་ཚུལ། 275

༣༨) ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོགས་བཤད་པ། 277

༣༩) སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ། 287

༤༠) སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ། 288

༤༡) གནས་དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ། 297

༤༢) ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ། 301

༤༣) ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ། 307

༤༤) ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ། 310

༤༥) བདེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ། 313

༤༦) ས་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཤད་པ། 322

༤༧) དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 324

༤༨) དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། 331

༤༩) ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ། 335

༥༠) གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ། 341

༥༡) འཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ། 349

༥༢) ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ། 353

༥༣) ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 356

༥༤) སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 359

༥༥) མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ། 361

༥༦) གནས་བརྒྱུས་པ་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པ། 366

༥༧) སྙོམས་འཇུག་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ། 366

༥༨) བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 370

༥༩) བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ། 373

༦༠) ཞར་བྱུང་ཐོད་རྒལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 375

༦༡) རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ། 384

༦༢) མཇུག་བྱང་། 389

༄༅། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄༅། །ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྣང་བ་མི་ཟད་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་སྦྱངས་ལས། །མཚན་དཔེའི་ངོ་མཚར་ཧེབས་སྐོང་འཁོར་ལོ་བཟང་པོ་བསྐལ་བའི་གླིང་བཞི་ལ། །ཐོགས་མེད་བགྲོད་པས་ཕན་དང་བདེ་བའི་རྫོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་སྟེར་མཁས་པ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཟས་གཙང་སྲས་པོར་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མ་ལ་ཡ་ཡི་སྐྱེད་ཚལ་ནས། །ཆོས་མངོན་དྲི་བསུང་འགྱུགས་མཛད་ཉོན་མོངས་ཚ་གདུང་གཡུལ་ངོ་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཇུལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ལེགས་བཤད་བསིལ་བའི་བདེ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་གྲུས་པས་འདུད་པའི་ཡུལ། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་མངོན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །རྣམ་དཔྱོད་ཕུབ་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཐུང་མཛད་པའི། །མཁས་དབང་དབྱིག་གཉེན་དྲང་སྲོང་ཛ་ཧྣུ་ཡི། །གྲགས་སྙན་སྒྲོགས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་ཕལ་ཆེར་བྲེལ། །ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་འཆི་མེད་ལམ་ཡངས་ངོས། །ཨ་འདུས་ཀ་འཕྲེང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་གཞུ། །མ་འདྲེས་གསལ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་བུ། །སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིད་ལ་འབབ། །བློ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གྲགས་ལྡན་ཚངས་པ་རྒན་པོ་ཨོཾ་ཡིག་ཟློལ་གྱི་རྫུར་བརྟེན་ཞིང་། །བསྐལ་

བ་བཟང་པོའི་འདྲེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་མཁྱེན་བརྩེའི་གཟི་བྱིན་བཟོད་པའི་སྐབས་བྲལ་ཞིར་གཞོལ་བས། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དག་ལ་འགྲན་ཟླར་འོས་པ་གཞན་མེད་རང་ཉིད་དཔེར་བསྟན་པའི། །གྲགས་པ་ཕྱོགས་བྲལ་ཐོས་འཛིན་རྒྱན་གྱུར་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་ཙོང་ཁ་པ་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །གང་ཞིག་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་ཁུར་གྱིས་ལྕི་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེ། །ཉེས་པར་བཤད་དང་སྤོབས་འབྱོར་འདམ་དུ་བྱིང་སྟེ་ཉུབ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཚེ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཐབས་མཁས་འཕྲུལ་གྱིས་བདེ་བར་འདྲེན་པའི་ཁ་ལོ་བ། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་མཁས་མང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས། །ཟླ་མེད་དམ་པ་མཆོག་དེའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །ཆེས་ཕྲའི་བློ་གྲོས་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོ་ཡིས། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ནས་ཆ་ཤས་ཙམ། །ལེན་ལ་རྔོལ་བར་རྩོམ་པའི་ཀླན་ཀ་སུ། །སྒྲ་དང་ཚད་མ་རིག་པའི་ལུགས་རིས་ཡོངས་བསྐོར་བཟོ་དང་གསོ་བའི་བ་གམ་དབུས། །སྙན་ངག་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་ཕྲ་ཡིས་རབ་མཛེས་ནང་དོན་རིག་པའི་སེང་ཁྲི་ལ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཁུར་གྱིས་ངལ་བསོའི་སྟེགས་བཅའ་དགག་སྒྲུབ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་པས། །རྔོལ་ངན་སྤྲིན་སྐྱེས་འཛོམས་པའི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་མིག་སྟོང་ཅན་གྱི་མདུན་ས་ན། །ཇི་ལྟར་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཤར་བའི་ཚེ། །སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ཉམས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྟར། །གསུང་རབ་ཕྱོགས་རིས་དྲེགས་པའི་མཁས་རློམ་གྱི། །དམ་བཅའ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་རང་མཚང་སྟོན། །ཟང་ཟིང་འདུ་འགོད་ལྷུན་པོའི་འཁོར་ཚོགས་དབུས། །ཟ་འོག་བརྩེགས་པའི་སྟན་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པར། །སྐྱབས་སུ་མི་བསྟེན་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་

གཞུང་། །བཏུལ་བརྟག་དཔྱོད་འདི་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་དྲིན། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་ཛིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །གསུང་རབ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་བགྲོད་བྱེད་པའི། །ངོ་མཚར་སྤྱི་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་གླུ། །མཁྱེན་པའི་ལམ་ནས་ལེན་ནོ་ཤེས་ལྡན་ཀྱེ། །ཞེས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྔོན་ཚིག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་མཆོག་རྒྱལ་བ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བྱ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡུ་ན་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་བློས་གང་སྤྱོབས་ཀྱིས། ཡོངས་འཛིན་མཁས་པའི་དྲིན་ལས་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཤཱཀྱའི་བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གང་འདིའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱིས་པའི་འབྲས་བུ་རྙེད་པའི་མཆོག་ལེགས་པར་རྙེད་པོའི་སྙམ་དུ་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

སྐད་ཀྱི་དོན།

༄༅། །དེ་ལ་གསུམ། སྐད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན། དང་པོ་ལ་མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གར་བས་སྨྲ་བའི་ལྷའི་སྐད་

དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་ཨ་བྷི་སོགས་སུ་འབོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བསྒྱུར་གྱི་ཨ་བྷི་མངོན་པ། དྷརྨ་ཆོས། ཀོ་ཤ་མཛོད། ཀཱ་རི་ཀཱ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐད་ཤན་སྦྱར་ཏེ་བསྒྱུར་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་གཞག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་རིགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་། པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་མཛད་པས། མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སུ་བྲ་དང་ནི། །ཧྲིང་གི་མཐའ་ཅན་ལེགས་སྦྱར་ལྷ་ཡི་སྐད། །བྱིངས་དང་རྣམ་འགྱུར་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ། །གནས་ཕྱིར་འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་ཚུལ་འདིར་རོལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱབ་རེག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་ཞིང་། བདེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་བ། ན་ཚོད་གཞོན་ནུ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཉམས་ལྡན་གྱི་ལང་ཚོ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུར་བྱེད་ལོ་པཎ་གྱི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། འདི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག བརྩམས་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་དངོས་བཤད་པ། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཆོས་མངོན་པའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ཆོས་མངོན་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་བཅོམ་ཞིང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེས་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་བརྒྱལ་བར་དཀའ་བའི་འདམ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མུན་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྨོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་མུན་པ་བཅོམ་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མྱུན་པ་སྤྱངས་ན། དེ་སློར་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱངས་དགོས་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཅིག་ཤོས་དེའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སློར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་བར་པ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ལྔ། རང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་གང་ལས་ཀྱང་མི་ཉམས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་གང་ལས་ཀྱང་མི་ཉམས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེར་སྤྱོད་ལས་

ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་ནས་དགོས་པའི་དོན་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བརྩམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི། རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་མངོན་པའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། བཏར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ཆོས་མངོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་

མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག དེས་དེ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན། སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་ཐལ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ། ལམ་མངོན་པ་དང་། གཞུང་མངོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གཉིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པའི་གསུང་རབ་མཚན་ཉིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཁྱོད་གང་ནས་བྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཚོགས་སྦྱོར་གང་རུང་ཡིན་ན། བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་

བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་དེ་ཡོད་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག འདོད་ཁམས་ན་བརྟར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཁམས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་བསྒོམས་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བུད་མེད་ཀྱི། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་དེ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཐོབ་པར་བསྟན་ནས། ཆོས་མཆོག་བུད་མེད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། དང་པོར་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སླར་ཡང་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སླར་ཡང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསྒོམས་བྱུང་མི་ལྡོག་ས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་དེ་བསྒོམས་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་མས་དེ་ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བརྟར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་མངོན་པ་མེ་ལ་བསྲེགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་མི་སྲིད

པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་མེས་བསྒྲེག་མི་ནུས། བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ལ་སྲུས་ཀྱང་ཁྲག་འབྱིན་མི་ནུས། དེའི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་མངོན་པ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ། ཚིག་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆོས་ཅན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཤེས་རབ་དེ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྣམས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་འདི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་དགྲ་བཅོམ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པར་གྲགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། མངོན་པའི་དོན་སྟོན་པས་གསུངས་ཤིང་། སྡེ་བདུན་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བརྩམས་པར་བཞེད་པས། མ་རངས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག མངོན་པ་མཛོད་འདི་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྩོམ་གཞིར་

གྱུར་བའི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་མ་རངས་པའི་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་མ་རངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བརྗོད་དོན་ལ་མ་རངས་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསིལ་བུར་བཤད་ལ། བཙུན་པ་ཀཱ་ཏྱཱའི་བུ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ནས་བཞག་སྟེ། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་སྡེ་ཚན་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕྱོགས་སྔར་བསྟང་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་ཀྱང་། ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི། འདི་ན། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནམ་མཁས་སྐྱུང་བརྟེན་པའི་དོན་བྱེད་ནུས། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གིས་རང་གི་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་དོན་བྱེད་ནུས། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མར། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གཉིས་མཐུན་པར་བསྟན་གྱི། སློབ་དཔོན་མདོ་སྡེ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་དག ཡོ་གྲགས་ཟེར་གསུམ་བཤད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ཟེར་རྒྱུ་ཐོངས་པའོ། །ཁ་ཅིག སྲིད་ཉོན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྤངས་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྤངས་པའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། དེ་སླར་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་ལ། ལུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། ཡན་ལག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། ཅུང་ཟད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་དེ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཅུ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་སྒོམ་སྤང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅུ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ལྔ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། དེ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་རུང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འགོག་ལམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་ནི་མི་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་བདེན་དུ་མ་གྲོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་དང་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཡོད་པའི་གཞིར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་སྟོང་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲངས་པའི་འགོག་པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོའི་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སོགས་བཞི་སྤྲངས་པའི་སྤྲངས་པ་བཞི་པོ་རྫས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་རྣམས་ཀྱང་རྫས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འོག་མ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་བྲལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་རེ་ཞིག་ཡུལ་གང་དང་གང་དགག་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཆོས་མདོན་ཀུན་གསལ་ནོར་བུའི་བཞིན་རས་ལ། །ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཆུ་འཛིན་སྤྲིན་མའི་གར། །ལེགས་བཤད་བྲུ་ཆར་གཡོ་བའི་ཟུར་མིག་གིས། །བློ་གསལ་ཞིང་པའི་འདོད་ལྡན་དགའ་བ་སྐྱེད། །ཟང་ཟིང་ནོར་གྱིས་གཞལ་བས་ཕྱུགས་མིན་པའི། །ཆོས་དཀོན་ཟླ་ཞིབ་རིག་པའི་ནོར་བུ་དཔྱ། །མཆོག་དམན་ཐར་པའི་གླིང་དུ་འཁྲིད་པ་ལ། །ཆོས་ཚུལ་འཕེལ་འདི་ཡོངས་འཛིན་ཞལ་ལུང་ཡིན། །གང་ཞིག་འབྲུག་སྒྲ་དཔལ་གྱིས་གྲོད་པ་ལ། །རྨ་བྱ་གར་གྱིས་བྲེལ་བ་ཆོས་ཉིད་ལྟར། །ན་ཚོད་ཆེས་ཕྲའི་དུས་ནས་ཚུལ་འདི་ལ། །ཅུང་ཟད་སྦྱངས་རྣམས་མི་སྨྲའི་རང་དབང་ཅེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དོས་གཟུང་བ། དེ་ལྟར་མཁས་པར་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཁས་བྱའི་གནས། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཡུལ་ཅན་དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལམ་བདེན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བསྡུ་ན་ཕུང་པོ་ལྔར་འདུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲའི་ཁམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་ནང་

ནས་གཟུགས་ཁམས་ལ་བསྟན་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང༌། ཁམས་གཞན་རྣམས་བསྟན་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཐལ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་ཁམས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིད་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ནས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བར་དོ་བའི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་དེ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགསཅན་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་བའི་རྒྱུད་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་སྣའི་དབང་པོ་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ན་སྣ་ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། དྲི་རོ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་བཞི་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་ཡོད། འདོད་ཁམས་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞིའོ། །དྲི་དང་རོ་དང་སྣ་དང་ནི། །ལྕེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན། ཟིན་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་ན་མ་ཟིན་པའི་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་བྱུང་དང་། སྒྲ་དང་དགུ་པོ་དེ་མ་ཟིན་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དགུ་ལ་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཟིན་དགུ །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྒྲ། །དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་ཡོད་

ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན། ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གང་ཞིག དེ་ལ་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྡོམ་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྡོམ་པ། སྡོམ་པ་མིན་པ། བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ། །སྡོམ་དང་སྡོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་ལྔ་ལ་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ། རྟེན། དབང་པོ། ཡུལ་རྣམ་པར་ཞེས་

པ་རྣམས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས། ལྷག་མ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་དེས་གཉིས་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་རྟེན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས། ལྷག་མ་གཉིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་པ་བས། དེ་བཞི་པ་བའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་པ་བའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ། དབང་པོ་དེ་བཞི་པའི་སས་བསྡུས། རྟེན་དེ་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས། ཡུལ་དེ་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་པོའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

འདུས་བྱས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོགས་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང༌། ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་འཇོག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཏམ་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངེས་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་དང༌། འབྱུང་བ་སྨྱུང་འདས་ཡིན་པས། ཕྱིད་དོར་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་

བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་རག་ལུས་པ་དང་། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྩྭ་མེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལུས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་དང་། མེ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་ཤིང་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །ཟག་ཕུང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འཐབ་བཅས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་དམིགས་པའི་ལུས་ངག་གི་འཐབ་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་གཉེན་པོས་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྟ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཡང་ཡང་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས། ཆོས་གསུམ་གཞན་གྱིས་བསྡུས་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལས་གཞན་པས་

བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ། སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ། དང་པོ་ལ་གཟུགས་ཕུང་གི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལས་ཕྱུང་སྟེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་ཏེ། བློའི་ཡུལ་དུ་དུ་མ་སྤྱངས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ལྔ། དོན་ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཏེ་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་སོགས་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་དང་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཁ་དོག་བཅུ་གཉིས་དང་དབྱིབས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་དང་།

ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ། སེར་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲིན། དུ་བ། རྡུལ། ཁུག་རྣ། སྣང་བ་སྟེ་ཟླ་སྐར། མེ། སྨན། ནོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་འོད། མུན་པ། ཉི་མ། གྲིབ་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིང་པོ། ཐུང་ངུ། ལྷམ་པ་སྟེ་གྲུ་བཞི། ཟླུམ་པོ། མཐོ་བ། དམའ་བ། ཆ་ལེ་བ། ཆ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྙན་མི་སྙན་དང་། མི་སྟོན་པ་སྙན་མི་སྙན་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུས་གླུ་ལེན་པ། སྐྱེས་བུས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ། སིལ་སྙན་དང་། ཁུ་ཚུར་གྱི་སྒྲ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲུལ་པས་ཆོས་འཆད་པ། དེས་ང་རོ་སྒྲོགས་པ། དྲིལ་བུ་རང་སྒྲ་འཁྲོལ་བ། ཐག་རལ་བའི་སྒྲ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། སྐ་བ། ཚ་བ། ལན་ཚྭ་བ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མང་པོར་དབྱེ་རུང་སྟེ། རྩ་བའི་སྒོ་ནས་མངར་བའི་མངར་བ་སོགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྕེ་དབང་གིས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ལྕེ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རོ། འཇུ་བར་མངོན་དུ་

ཕྱོགས་ཚེ་ལུས་ལ་མི་གནོད་པའི་རོ། འབྲུ་བའི་ཚེ་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རོ་སྟེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རོ་དྲུག་ཕན་ཚུན་སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་ལས། རོ་དྲུག་ཙུ་རྩ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། རིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་ཀྱི། རོ་དྲུག་ཕན་ཚུན་སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ནི། རོའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འགྱུར་ཏེ། སྨན་དཔྱད་ཙ་ར་ཀ་ལས། གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བ་ལས་རོ་དྲུག་ཙུ་རྩ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་སྤོས། ཨ་ག་རུ། ཤིང་ཀུན། སོག་སྐྱའི་དྲི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་བཞིའི་རེག་བྱ་བཞི། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འཇམ་རྩུབ། ལྗི་ཡང་། བཀྲེས་སྐོམ། གྲང་བ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རིན་ཆེན་རྩིག་ངོས་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་ལང་ཀའི་བདག་པོའི་གཟུགས་བརྙན་སྟོང་། །ཤར་ཚེ་མ་འདྲེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །ཏ་ཏུ་མཐུ་གཉིས་པ་འདི་ན་སྣང་། །གཟུ་གཟུའི་སེམས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་ཚེ་ཐབས་དག །སྒྲུབ་

པའི་དམ་པའི་གྲལ་དུ་མ་ཚུད་ཀྱང་། །རིགས་པའི་མིག་གིས་ཤེས་བྱའི་གཟིགས་མོ་ཀུན། །མཐོང་བ་འདི་ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་དྲིན། །རྫོད་བྱེད་ཙུང་དུར་སྦྱར་བའི་གནམ་རུ་ལ། །གཟུགས་ཕུང་ཉག་ཕྲན་མཐའ་དག་རབ་སྦྱར་ནས། །བློ་གྲོས་རྒྱུད་ཀྱིས་བཀུག་ཚེ་མགྲིན་སྔོན་ཅན། །འགོག་པའི་ཏིང་འཛིན་ཛུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་དེ། གནས་སྐབས། ངོ་བོ། རྒྱུ། རྒྱུ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མ་གཡེང་སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། སེམས་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པའི་འབྲས་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། ངོ་བོ། འཕྲོས་པའི་དོགས་

དབྱེད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ས་ཁམས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་གི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། སས་འཛིན་པར་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ཆུས་སྡུད་པར་བྱེད། མེས་སྨིན་པར་བྱེད། རླུང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྲ་ཞིང་འཐས་པ་ས། རླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཆུ། ཚ་བ་ཉིད་མེ། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཊ་ཧླཱ་ཎ་འཛིན་པའི་བྱིངས་ལ། ཊ་ཛེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཚར་བ་ལ་དྲི་མ་གཙོ་ཞེས་པས། ཊ་དང་། ཨིན་དང་། ཎ་དང་། ཨཛ་སོགས་ལས་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་པས་ཎ་ཕྱིས། ཧླ་ལས་མི་ཏ་ནི་ག་མི་མ་སི་ས་ཅི་ཨ་བི་ཧླཱ་ཎ་ཀྲུ་ཤི་རྣམས་ལས་ཏུ་ཏྲའོ་ཞེས་པས་ཏུ་ཏྲ་ཀྲེན་བྱིན། ཛེས་འབྲེལ་ཕྱིས་པས་ཧླ་ཏུ་ཞེས་པ་ཁམས་དང་། ཊ་ཧྲེ་ཎ་འཛིན་པ་ལ་བ་ཙ་སོགས་རྣམས་ལས་ཨཏྲ་འོ་ཞེས་པས་ཨཏྲའི་ཀྲེན་སྦྱར་བས་ཧྲ་ར་ཞེས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་རྟགས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པར་དེ་མ་གོ་བས། དྭང་ཆེན་དངོས་གྲུབ། ཁམས་ཀྱི་སྐད་དོད། ཧླ་ཏུ་ལ་ཧླ་རའི་ཀྲེན་དང་སྦྱར་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་མདོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་བཤད་གད་ཀྱི་གཏམ་དུ་སྣང་བས། གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ནན་གྱིས་བཀལ་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། ཐ་སྙད་རིག་གནས་པའི་ཐུགས་ཁུར་དེ་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་པ་རྐྱང་པ་མཛད་ན་ལེགས་པ་འདུག་གོ ། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་དང་སའི་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་བཞིའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་འབྱུང་བཞིར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་སེར་པོ་གྲུ་བཞི། ཆུ་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ། མེ་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ། གཞན་ཡང་རླུང་གི་ཚོགས་ཧྲི་སྙེད་པ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་པས། སྔ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རླུང་སྔོན་པོ་དང་། ཟླུམ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་སྐྱེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འཇོག་པ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་དོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཁོན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་སུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

ཁ་ཅིག རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཕོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕོ་དབང་གི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་མོ་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕོ་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མོ་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་དད་པར་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལས་གཞན་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ། ངོ་བོ། དེ་ལས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འཇོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱེད་ལ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱེད་ལ་བདེ་བ་སོགས་ལྔར་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་སྒྲ་རིས་མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱེད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱེད་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱེད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱེད་ལ་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གསུམ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་འདོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ། ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། ཆོས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ཞར་ལ་ཁམས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། བློའི་ཡུལ་དུ་དུ་མ་སྤུངས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། ངོ་བོ་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར

རིག་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འཇོག་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་ཏུའང་འདོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། བདུན་པ་ཡིད་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་འདས་མ་ཐག་པ་སྟེ་དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཁམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟེན་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཁམས་དྲུག དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཡིད་ཁམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཙུང་ཟད་བསྡུ་ན་བཅུ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་གཅིག་པུ་དེ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གཟུགས་ཕུང་དང་། སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།

གཟུགས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་ཚུལ་དེ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྡུ་བྱའི་ཆོས་ནི་སྡུད་བྱེད་གཞན་གྱི་བསྡུ་བྱའི་དངོས་པོར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

ཁོ་ན་རེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། མིག་གཡས་གཡོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་རྣ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་གྲངས་མངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་མིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་མིག་སོགས་གསུམ་རེ་རེས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ལ་མིག་སོགས་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཆོས་ལ། ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དོན། ཆོས་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུ་མ་སྤུངས་པའམ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འམ་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། རྟོགས་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོ། གཟུགས་ཅན་ལ་རིལ་པོ། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་རློམ་པའི་རློམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་བཟློག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད་པས་རློམས་པ་དང་པོ་བཟློག་ནུས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་གི་ཕུང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཤད་པས་རློམས་པ་གཉིས་པ་བཟློག་ནུས་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཅུར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པས་རློམས་པ་གསུམ་པ་བཟློག་ནུས་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བཅུ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བདུན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབང་རྟོན་ལ་ཚིག་བསྡུས་པ། དབང་འབྲིང་ལ་འབྲིང་། དབང་རྟུལ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་གསུམ་དང་འཚམ་པར་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་གི་ནང་ནས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཕུང་པོར་ལོགས་སུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་རྣམས་ལས་རགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོ་དག་ཏུ

མ་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་སྤྱངས་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ལ། ཕུང་པོའི་གོ་རིམ། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ། ཞར་བྱུང་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་འདི་རགས་པ་དང་པོར་བསྟན་ནས་ཕྲ་བ་མཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། དེ་ནས་ཚོར་བ། ཚོར་བས་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག དེ་ནས་འདུ་བྱེད་ཆགས་སྡང་སོགས། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྣོད། ཚོར་བ་ཟས། འདུ་ཤེས་བྱ་ན། འདུ་བྱེད་བྱན་པོ། རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣོད་ལ་སོགས་པས་དོན་ཁམས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣོད་ཀྱིས་ཟས་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོར་བ་རྟེན། ཟས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱ་ཡིན། བྱ་ན་དེས་ཟས་ཞིམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས། བྱན་པོས་ཟས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པར་བྱེད། སྐྱེས་བུས་ཟས་ཟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཚོར་བས་ཕྱེ། གཟུགས་མེད་

དང་པོ་གསུམ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱེ། སྲིད་རྩེ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱེ། རྣམ་ཤེས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་པོར་བསྟན་ནས་ཡིད་དབང་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག ཕྱི་མ་གཅིག་པུ་དུས་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་ལུས་དབང་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དེ་བཞི་འབྱུང་གྱུར་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དང་། གཅིག་པུ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་མིག་རྣའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣ་མ་དང་པོར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་དབང་གིས་ཆེས་རིང་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར། སྣ་ལྗེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སྣ་དང་པོར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་ལ་མྱུར་བར་ལྕེས་རོ་མ་མྱོང་བའི་སྔོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཞེས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོང་གི་གོ་རིམ་དེ་དབང་རྟེན་ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ག་གཟུགས་ཡིན་ཡང་འདིར་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ལ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་

ཆོས་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྒྲུང་འདུས་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ལ། །མ་འདྲེས་འབྱེད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲ་ཚོམ་གྱིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་འདི་བློ་གསལ་འདོད་ལྡན་ལ། །དགའ་བའི་རྟེད་འཛོར་བྱིན་ནོ་ད་ཡོངས་ཤིག །སྣན་སྣན་ངག་གི་མི་ཟད་ཡོངས་སྤྲོད་ཀུན། །ལྷུག་ལྷུག་སྤྲོལ་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཟུར་ཕུད་ཅན། །དུལ་དུལ་བཤེས་གཉེན་བློས་གར་སྟོན་མཛད་པའི། །མང་མང་འགྲོ་བའི་གཉེན་གཅིག་བླ་མ་རྗེ། །རྗེ་བཙུན་མཆོག་དེའི་དྲིན་ལས་དབྱིག་གཉེན་ཞབས། །ཞབས་པད་དངོས་སུ་བསྟེན་ལྟར་ཆོས་ཚུལ་འདི། །འདི་ཞེས་ཕྲ་ཞིབ་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་བློ། །བློ་ཆེན་གཞན་གྱི་དྲིན་ལ་ལྟོས་མ་དགོས། །སྐྱེ་བའི་གྲགས་པས་བླུན་པོའི་མགོ་བོ་བསྐོར། །རིགས་རྟུས་ཅམ་གྱིས་ཆེན་པོའི་གཙུག་ན་འཁྱིང་། །སྒོམ་ཆེན་ཚུལ་གྱིས་ཚེ་འདིའི་འབྱེད་ཐབས་འཚོལ། །དེ་འདྲའི་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་འདི་མ་མཆིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཆོས་ཕྱུང་གི་ངོ་བོ་སོགས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་གཞན་བསྡུས་ཚུལ་ལ། ཆོས་ཕྱུང་གི་བསྡུས་ཚུལ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱི་བསྡུས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོས། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག དུག་

གསུམ་ཆ་མཉམ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོར་ཉི་ཁྲི་རེ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུས་ཏེ། མིང་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག ཤཱ་རིའི་བུས་མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཞྭཱ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དག ལ་ལ་དག་ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དོན་ཚན་རེ་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་རེ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱ་རེ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་གྲངས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱི་བསྡུས་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཕུང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་འདིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་གྲོལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས། དང་པོ་གཟུགས་ཕུང་དང་། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྡུ་ཞིང་། གཞན་དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོད་དང་། དཀར་ཁུང་ལ་སོགས་པའི་བུ་ག་ལ་ནམ་

མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་མོར་སྣང་བ་དང་། མཚན་མོར་མུན་པའི་རང་བཞིན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྐུམ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས། བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས། གྲུབ་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། བྱུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ལྟ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་དྲུག དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་པུ་ཚོས་ཅན། བསྟན་ཡོད་ཡིན་ཏེ། མིག་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཚོས་ཅན། ཐོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། རང་ཡོད་པའི་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བར་ཐོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་གཞན་ལ་ཕར་ཐོགས་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་རྣམས་ཐོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ། དམིགས་པ། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་དབང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆུ་ལ་ཐོགས་ལ་སྐམ་ལ་མི་ཐོགས་པའི་མུ། སྐམ་ལ་ཐོགས་ལ་ཆུ་ལ་མི་ཐོགས་པའི་མུ། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པའི་མུ། གཉིས་ཀར་མི་ཐོགས་པའི་མུ། མཚན་མོ་ཐོགས་ལ་ཉིན་མོ་མི་ཐོགས་པ། ཉིན་མོ་ཐོགས་ལ་མཚན་མོ་མི་ཐོགས་པ། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པ། གཉིས་ཀར་མི་

ཐོགས་པའི་སྨུ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉའི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་ཕལ་ཆེར་གྱི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་སྤྲུལ་པའི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དེར་ཐལ། མི་རྣམས་ཀྱི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་དེར་ཐལ། ཕ་ཝང་དང་འུག་པའི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དེར་ཐལ། གུང་དང་བྱི་བའི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་དེར་ཐལ། དེར་མ་གཏོགས་པའི་མིག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡོད་སར་ཅིག་ཤོས་འབྱུང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན། ཆོས་ཁམས་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་དགེ་བའི་གཟུགས་དང་། རྫུན་ལྟ་བུ་མི་དགེ་བའི་སྒྲ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ལ་དེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན

དེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ན་དྲི་དང་རོ་དང་། སྣའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཡིད་དང་ནི་ཆོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། རྟོག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་ཐ་མ་དེ་གསུམ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དང་པོ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་ཡང་། རྒྱུན་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་ཏེ། དེའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་ནང་ཚན་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ། སྔ་མ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་ཡོད་པ། གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ

ནི་དང་པོ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཁམས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་ནི་གཉིས་ཀ་སྤྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི། སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་གནོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། རྟོག་བཅས་འདི་གཞན་འགྱུར་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ། མདོ་ལས། རྟོག་བྲལ་དུ་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་དང་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གྲོགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། གཡེང་བ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ། ངོ་བོ། རང་ཡུལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ། ངོ་བོ་དྲན་ཤེས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་བྱུང་ཡང་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་ཉུས་མི་ཉུས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན། སེམས་བྱུང་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་། སྒྲ་དང་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ལས་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་མི་ཉུས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གཞན་དགུ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟིན་མ་ཟིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རེག་བྱའི་ཁམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་རྩུབ་སོགས་བདུན་འབྱུང་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཆོས་ཅན། བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པའི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག རྡུས་རྡུལ་དང་བསགས་རྡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་

ཡོད་དེ། རྫས་རྫུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་ཐ་དང་། བསགས་རྫུལ་དེ་ལས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བསགས་རྫུལ་ཕྲ་རབ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་ཐ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས་ཐམས་ཅད་པས་ཕྲ་བའི་གཟུགས་ནི་བསགས་པའི་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཆུང་བ་ནི་མི་མཚོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྫས་རྫུལ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་བསགས་རྫུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫས་རྫུལ་གཉིས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་བསགས་རྫུལ་གང་ཞིག བསགས་རྫུལ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྫས་རྫུལ་བདུན་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་བསགས་རྫུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྫུལ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྫུལ་ཕྲན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདོད་ཁམས་ན་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་ལས་མེད་དེ། དེ་ན་དབང་པོའི་རྫུལ་དང་སྒྲའི་རྫུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོའི་རྫུལ་དང་། སྒྲའི་རྫུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ན་དབང་པོ་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ལ་སྦྱོར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྫུལ་རྫས་དྲུག །ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྫས་བདུན་ནོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྫས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ཞིག་དོན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཊི་ཀྐད་བཤད་པ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་གཉིས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་སྤྱ་རེ་ལྤ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་ཤིང་ལྤ་བུ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་སྙྲ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་བཞི་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་བསྲེག་བྱ་དང་། འཇལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྲེག་བྱ་ཤིང་དང་འཇལ་བྱེད་སྲང་ཡང་བཞི་པོའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྲེག་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལ་ལ་ནི་ཁམས་བཞི་པོ་ཉིད་སྲེག་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མེ་ཁོ་ན་སྲེག་བྱེད་དང་། ལྗི་བ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་བྱུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བྱུང་མ་བྱུང་གི་སྒོ་ནས། ཕྱི་ནང་གི་སྒོ་ནས། རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བྱུང་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། མ་བྱུང་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ། དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་མཚུངས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ། རྒྱས་བྱུང་གི་རྒྱུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ནང་གི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། བདེ་འགྲོའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་དགེ་བ་

ཟག་བཅས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས། ཟས། གཉིད། ལེགས་སྦྱད་སོགས་ཀྱིས་ནང་གི་དབང་པོ་ལྔ་རྒྱས་པར་བྱས། དེས་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པ་དང་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱི། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་རྒྱུར་དབང་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐོགས་མེད་རྣམ་ཤེས་བདུན་སེམས་བྱུང་དང་བཅྲད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་དང་། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྒྲ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ལས་བྱུང་སྟེ། གོང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་བྱུང་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། རྟག་པའི་རྫས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གསུམ་ག་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། སྤང་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་སྔོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་དབང་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་བ་དང་། ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་དབང་གསར་དུ་ཐོབ་ལ་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱ། དེའི་ཅིག་ཤོས་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ

བའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཉིས་ཀ་མེད། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིག་ཡོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཚེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིག་ཡོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་མེད། དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མེད། དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྟགས་སྔ་མ་སྦྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ནང་གི་ཁམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་དག་བྱུང་ཡོད་དེ། ཁམས་གང་ཞིག རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྟེན་བཅས་དང་། མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་གང་ཞིག མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཁམས་ཐམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་། སྤང་

བྱ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྲོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནྲུག་པ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ དབྱེ་བ་ལ། ལྟ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། རྟག་མི་རྟག་གི་སྒོ་ནས། དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི།

དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། མིག་ལྟ་བར་སྒྲུབ་པ། དབང་པོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མིག་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་བཅུ་བདུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་རྟོག་མིང་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་བཅས་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་གྲོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས

མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ། དབང་པོ་རྟེན་དུ་གྱུར་ཚུལ། ས་གར་གཏོགས་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མིག་དང་། ཡིད་དང་། རྣ་བ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པར་འཛིན་ཏེ། དང་པོས་ཐག་རིང་པོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་། གསུམ་པས་སྒྲ་ཐོས། གཉིས་པས་དུས་གསུམ་ག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྣ་སོགས་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་དང་ཕྲད་དེ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ལ་སོགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྕེ་དབང་གིས་རང་གི་རྡུལ་དང་མཉམ་པའི་རོའི་རྡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པ་སོགས་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་དུས་གསུམ་ག་མེད་དེ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་བདག་རྐྱེན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ སྔ་མ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དེ་དག་ནི་རང་དུས་ན་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་དབང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ལྔ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟེན་ལྡུ་པོ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་ནི་བརྟེན་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་ལ་དེའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་ནི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ལ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་མིག་དབང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གོང་མའི་ལུས་ལས་འོག་མའི་མིག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ལུས་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་མིག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་རང་སའི་མིག་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་མིག་དམན། གོང་མའི་གཟུགས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་དེ། རྟགས་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །

དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་འོག་ས། རང་ས། གོང་ས་གསུམ་གར་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིག་དབང་ཐོབ་པའི་ཚེ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ས་དང་པོ། འོག་ས་འདོད་པ། གོང་ས་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་ག་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱིའང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་རང་

ས། འོག་ས། གོང་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་དེས་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། རྣ་བ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་རིགས་ཏེ། ཚིག་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྕེ་སྣ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དག་ནི་རྟེན་དབང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པར་སྦྱོར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་སར་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་རང་གི་སར་གཏོགས་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་ཡུལ་དང་མཚུངས་པར་མ་ངེས་ཏེ། དེས་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་དེ་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལྔ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཁམས་གང་དག་ནི་ནང་གི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གནས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་པདྨོའི་ཚལ། །མ་ལུས་མཛེས་བྱེད་ཆོས་མངོན་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། །བརྒལ་བརྟག་རིགས་པས་འཐུང་བའི་དབྱངས་སྙན་ཅན། །ཤེས་ལྡན་རྐང་དྲུག་དགའ་སྟོན་ཅིས་མི་བྱེད། །གཞུང་ལུགས་འདི་དོན་སྨྲ་ལས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས། །ལེགས་བཤད་འཆད་པོར་རློམ་པའི་ཁུར་ལྡན་རྣམས། །བྱིས་པས་ནམ་མཁར་ཤར་བའི་འཇའ་ཚོན་ལ། །སྙེག་པའི་རང་མཚང་སྟོན་དང་ཁྱད་པར་ཅི། །དབྱིག་གི་བློ་གྲོས་མ་འདི་ན། །དབྱིག་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལྡན་གྱིས། །དབྱིག་གི་ཕུང་པོ་ཆེར་སྤུངས་ཀྱང་། །དབྱིག་གཉེན་ཞལ་ལུང་ག་ལ་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཁུར་གྱིས་མ་མནར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་ནོར་སྦྱུད་མི་ལྡན་ཡང་། །བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ལས། །གཞུང་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རྙེད། །ཚིག་གི་སྦྲོས་པའི་ལོ་མ་རབ་དོར་ནས། །དོན་བཟང་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་ཆེར་སྨིན་པའི། །ལེགས་བཤད་རོ་བརྒྱའི་འདོད་པ་འཛོ་བ་འདིས། །གཟུར་གནས་འཆི་མེད་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བྱས། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་དང་པོའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཇི་སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ།

༄༅། །བཀྲ་ཤིས་འཁོར་ལོའི་རི་མོས་ལག་པད་ལ། །རྣམ་པར་བཀྲ་དེས་གཞལ་ཀྱང་རྫོགས་དཀའ་བའི། །དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ལ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས། །དཔེ་ཟླར་འོས་པ་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་རྒྱལ། །དྲང་སྲོང་དམོད་པའི་མཐུ་ཡིས་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་། །ལུས་ལ་རྣམ་པར་ལྡན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱང་། །ཕྲ་ཞིབ་གཞུང་ལུགས་འདི་འདྲ་མ་རྟོགས་པས། །སྐྱེངས་ཏེ་ཤོལ་མེད་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཡིབ། །དམར་སེར་གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་རྣམ་བཀྲ་ཡང་། །སྨྲ་བྱེད་ལྕེ་ཡི་དབང་པོ་མི་ལྡན་པས། །སྙིང་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ན། །བག་ཕབ་ཚུལ་འདིར་རྣ་བ་གཏོད་ཅིག་ཀྱེ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན། འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུའི་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དབང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གྲངས་ངེས། ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་དབང་སོགས་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ལུས་བསྲུང་བ། ལུས་མཛེས་པ། ཡུལ་ལ་དམིགས་པ། རང་འབྲས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མིག་དབང་གིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་མཐོང་བ་དང་། རྣ་དབང་གིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་སྲུང་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཁམ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་སྲུང་

བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་མཛེས་ལ་མི་ལྡན་ན་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་གྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་པོ་དེས་མཐོང་ཐོས་ཚོར་སྨྱོང་རེག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དང་པོས་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཕོ་ཉིད་དུ་མཚོན་པ། སྐད་གཟེངས་མཐོ་བ་སོགས་ཕོའི་རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད། གཉིས་པས་མོ་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་དང་། སྐད་ཕྲ་བ་སོགས་མོའི་རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད། གསུམ་པས་དབང་པོའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་བ་གནས་པར་དབང་བྱེད། བཞི་པས་སྔ་མ་ནས་འདིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔས་དང་པོ་ལ་དབང་བྱེད། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོས་ཕྱི་མ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་དབང་པོའི་སྐད་དོད་ཨིནྡྲ་ལ་རྐྱེན་བྱིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཨི་ཧྲི་མཆོག་གི་དབང་ཕྱུག་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་དེ་བི་ཀཱསྶེཨ་ཙ་སིདྡྷི་སི་ཀ་མི་སླི་ནཾ་རྣམས་ཀྱི་རའོ་ཞེས་པ་སར་རྐྱེན་བྱིན། ཙནྡྲ་པར། ཨི་དིད་ཀྱི་ཏུ་མའོ་ཞེས་པས་ཨི་ཕྱིས་ཧེ་བྱིན་པས་ཨིནྡྲ་ཞེས་པ་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྦྱིར་ཀྲིཏ་ལ་ཀུན་བཤད་ཀྱི་རྐྱེན་

སྐྱེར་བ་ནི་ཀུན་ལ་མ་གྲགས་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་གཏམ་དུ་འདུག་ལ། ས་ན་སོགས་བདུན་བྱིན་པའི་སྐྱེང་དུ་ཀུན་བཤད་ཀྱི་རྒྱེན་སྐྱེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཞེས་པ་མི་ཐོན་ལ། དྲུང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་པས། ཨི་ནྡྲ་ལ་ཤྭ་རའི་རྐྱེན་བྱིན་ཟེར་བ་ནི། ཐ་ཚད་ཀྱི་གཏམ་སྟེ། ཨི་ཤ་ལ་ཕ་ར་ཙའི་རྐྱེན་བྱིན་པས། ཨི་ཤྭ་ར་ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐད་དོད་ཡིན་པས། ལེགས་བཤད་སླྭ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་འདི་ལ་བཟྟ་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་མཛད་པ་ནི། མོ་རྟེས་པ་གཞན་གྱིས་འདི་མ་བྱུས་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མཐར་མི་ཕྱིན་པ་འདུག་གོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་བཞིན་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། ནང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ལ་མ་སྟོན་ཞེས་ཁོ་བོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚིག་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ལྔས་རང་གི་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་། ཡིད་དབང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཕོ་མོ་སོ་སོར་མཚོན་པའི་ལུས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དབང་ཡིན་ཏེ་རང་འབྲས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དབང་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་རིགས་འདྲ་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ

བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས། སྡུག་བསྔལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྡང་། བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་པ་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་ལྟར་ལྟར། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་ལྟར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངག་གི་དབང་པོ། ལག་པའི་དབང་པོ། རྐང་པའི་དབང་པོ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ། འཕོངས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོས་སྨྲ་བ་ལ་དབང་བྱེད། གཉིས་པས་འདེགས་འཇོག་ལ་དབང་བྱེད། གསུམ་པས་འགྲོ་འདུག་ལ་དབང་བྱེད། བཞི་པས་ཀུན་དགའ་བ་ལ་དབང་བྱེད། ལྔ་པས་རྟུག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་ཌི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པས་དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་བཞག ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཕོ་དབང་མོ་དབང་བཞག རིགས་མཐུན་གནས་པའི་ཆ་ནས་སྲོག་གི་དབང་པོ་བཞག ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚ་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཞག རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཞག རྣམ་བྱང་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་པོ་བཞག འཁོར་བར་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་བཞག རིགས་མཐུན་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲོག་གི་དབང་པོ་དེ་བཞག བདེ་སྡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་བཟློག་ནས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་བཞག མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དེ་བཞག སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དེ་བཞག རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དེ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འབྲས་བུ་ཐོག་མ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཐ་མ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་

བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གང་རུང་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཚོགས་པ་ན་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ། །གསུམ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པ་ན་དབང་པོ་དེ་དགུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ས་ན་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་ཁམས་ན་ཕོ་མོ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཕོ་དབང་མོ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་ནུ་མ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ། ཐེ་བྲག་སྨྲ

བའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་བསྒྱུར་བྱ་ཧྲི་སྙེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོའི་གྲངས་དག་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོ་དྲུག་བཞག སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཕོ་མོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་པོ་གཉིས་བཞག ཕུང་པོ་རིགས་འདྲ་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲོག་དབང་བཞག   ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཞག   རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་བཞག དེར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་བཞག   དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲོག་དབང་བཞག   དེར་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ་སྐྱེ་ཟག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོ་གཞན་ཕྱི་མ་བརྒྱད་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཞག   དེར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་བཞག   དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་

པའི་དབང་པོ་བཞག གནས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ལ། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སིམ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གདུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལུས་ཚོར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་དེ། སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལུས་ཚོར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བདེ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་ལས་གཞན་པའི་སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡིད་ཚོར་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མི་བདེ་ཡོད་དེ། སིམ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གདུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡིད་ཚོར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་དེ། སིམ་གདུང་བར་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀར་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་ལ་བདེ་

སྡུག་བཏང་སྒོམས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ནི། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་ལམ་ཆོས་ཅན། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲེ།

སྨྲས་པ། ལྷུང་ལྷུང་ཉལ་འགྲོ་འབབ་པའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། །སྟན་སྟན་འགྱུར་ཁུག་

ལྡན་པའི་ལུས་ཕྲའི་གླུ། །ལྡིར་ལྡིར་སོས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་གྲོད་པ་ལ། །མཚར་མཚར་འཛིག་ཧེན་འདི་ན་ཅི་ཡང་འཛིན། །འཛིན་མའི་གཞི་འདིར་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་དག །དག་དང་མ་དག་དཔྱོད་པའི་ངང་ཚུལ་ལས། །ལས་ལྡན་བླུན་པོའི་རྫུན་ཐོག་ཆེས་བྲིན་པ། །པ་སངས་ལྷ་བུའི་རྣམ་དཔྱོད་ལྡོངས་པས་ལན། །ལན་ཚར་གཡོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་མིག་གི་དཀྱུས། །དཀྱུས་རིང་ཟུར་དུ་བལྟ་བའི་ལུས་ཕྲ་མ། །མ་སྨད་འདོད་པའི་བདེ་བ་སྟེར་མཁས་ལ། །ལ་ལ་མཛངས་མ་ཞེས་སུ་བསྟོད་བྱེད་ན། །ན་ཚོད་ཕྲ་ནས་མགོ་སྐྱེས་དཀར་པོའི་བར། །བར་མ་ཆད་དུ་ཐོས་རྩོད་ལྷུར་ལེན་ལ། །ལ་ཞུར་བརྩོན་པའི་རིགས་ལམ་མཚན་ཉིད་སྡེ། །སྡེ་འདིས་བོད་ཀུན་ཁྱབ་ལ་ཅི་ཞིག་ཐེར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དབང་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༄༅། །བཞི་པ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་དབྱེ་བ་ལ་དངོས། དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་གི་ཚུལ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཐོབ་ལ་དཔྱད་པ། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཉིས་ཚན་དང་། སུམ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དྲི་མེད་དེ་ཟག་

མེད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན། སྲོག་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས། ཡིད་དབང་དང་དགུ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་བཏང་སྟེ། འདི་དག་ཚེའི་མཐུད་དུ་འགྱུར་བར་བདེན་ཚིག་བརྗོད་པས། སྔ་མའི་ཚེ་ལྷག་རྣམས་ཚེ་འདིའི་མཐུད་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱངས་སྒྲོགས་པའི་ལུགས་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ཐེན་གྱིས་བརླབས་པས་ནི་སྲོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན། ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཞི་དང་བཅུ་གཉིས་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ཐ་མ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་སྨིན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་པུ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་དབང་དང་། ཚོར་བ་གཞན་བཞི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། མཐོང་སྤང་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཅན་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་གའི་ཆ་ཅན་ཡོད་དེ། ཡིད་དབང་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན། སྲོག་དབང་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་སྟེང་ནས། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་སྟེ་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་སྟེང་ནས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་བདེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་

ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན། སྲོག ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་དགུ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་གཏོང་གི་ཚུལ་ལ། དབང་པོ་རྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། གཏོང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པར། སྲོག ཡིད། བཏང་སྙོམས། ཡིད་དབང་དང་བཞི། དང་པོར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲོག་དབང་ལུས་དབང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་གྱི། གཞན་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལྟར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལ་མཚན་གཏན་མེད་དང་། གང་རུང་གཅིག་གམ། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དང་པོས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། སྲོག་དབང་དང་དྲུག གཉིས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་མཚན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྟེ་བདུན། གསུམ་པས་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཀ་དང་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།

ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་རྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་དེ་དྲུག་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་སྲོག་སྐྱེས་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བའི་ཚེ་ནི། སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དང་གསལ་བ་སྔར་བཞིན་ལ། གཟུགས་ཁམས་ན་སྔར་བཤད་པ་གསུམ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་མཚན་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། མཚན་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། འགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཏན་མེད་ཆོས་ཅན། འགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལུས་དབང་དང་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། དགེ་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་གོང་མ་ལས་གྲངས་

མང་སྟེ་གོང་དུ་གསུམ་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་བརྒྱད་བཞི་རྣམས་འགག་པར་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དག་དང་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཐོབ་ནི། འབྲས་བུ་ཐ་མ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ།

ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་། བཏང་སྙོམས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགྲ་འཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། སློབ་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གང་རུང་གཅིག ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཚེ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡིད་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཚེ་དབང་པོ་བརྒྱད་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་། བཏང་སྙོམས། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་

ཆོས་ཅན། དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་དང་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྙེན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་འཐོབ་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལ། ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། སྲིད་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕན་ཚུན་ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དབང་པོ་གཞན་ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ནི། སྲོག་དང་ནི། ཡིད་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་ངེས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན་གཞན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བཞི་དག་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ངེས་ལྡན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བཞི་དག་དང་ལྡན་ཏེ། སྔ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལུས་དབང་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་དབང་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། སྡེ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལུས་མིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་རྣ་བ་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་ལྔ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། སྡེ་མ་གསུམ། ལུས་དབང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྣ་བ་སོགས་རང་རང་བསྣན་པས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་ཡང་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། ངེས་ལྡན་གསུམ། བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་པ་ལ་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། ངེས་ལྡན་གསུམ། བཏང་སྙོམས། སྡུག་བསྔལ། བདེ་བ། ཡིད་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་ཏེ་གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་དགུ སྲོག ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་གཉིས་བརྗེས་པ་མ་གཏོགས་སྔར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལྡན་ན་བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་ཏེ། དད་སོགས་ལྔ། ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་དགུ སྲོག་དབང་། ལུས་དབང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་རང་བསྣན་པས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྲིད་ལྡན་ལ། ཉུང་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མང་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་རྩ་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་ནང་ན་དབང་པོ་ཉུང་ངུ་དང་ལྡན་ན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། ལུས་དབང༌། ཚོར་བ་ལྔ། སྲོག་ཡིད་དེ་བརྒྱད་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པའང་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྙོམས། སྲོག་ཡིད་དགེ་བ་རྣམས་ཏེ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་མང་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཆོས་ཅན། བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔར་གྱི་སྟེང་ནས་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་གང་རུང་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དྲི་མེད་གཞན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་དང༌། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང༌། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པར་དབང་པོས་ཟིན་པ་མིན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་དང་སྒྲ་མེད་དེ་སྒྲ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་དོན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་དབང་དང་ལྡན་པ་ལ་རྫས་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། སྔར་གྱི་བརྒྱད་ལུས་དབང་དང་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཞན་མིག་དབང་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྫས་བཅུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། གོང་གི་དགུ་དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་དང་བཅུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཙོ་སེམས་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དེ་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་མི་རྟག་པ་བཞི་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་རང་གི་ཐོབ་པ་དང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡིན་ན་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་གཅིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་མིན་པས་འམ་ཞེས་སྨོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་བྱུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག གཙོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འགྲོ་དཔྱད། ཞར་ལ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དང་། མ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ། དགེ་

བའི་ས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ས་པ། མི་དགེ་བའི་ས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་སྟེ་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོར་བ། སེམས་པ། འདུ་ཤེས། འདུན་པ། རེག་པ། བློ་གྲོས། དྲན་པ། ཡིད་བྱེད། མོས་པ། ཏིང་འཛིན་དང་བཅུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དད་པ། བག་ཡོད། ཤིན་སྦྱངས། བཏང་སྙོམས། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆགས་མེད་སྡང་མེད་གཉིས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ། བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྨོངས་པ། བག་མེད། ལེ་ལོ། མ་དད་པ། རྒྱགས་པ། རྒོད་པ་དང་དྲུག་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས། ཡིད་ཤེས། མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཁྲེལ་མེད་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་ས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙོ་སེམས་མི་དགེ་བ་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཁྲོ་བ། འཁོན་འཛིན། གཡོ། ཕྲག་དོག འཆིག འཆབ། སེར་སྣ། སྒྱུ། རྒྱགས། རྣམ་པར་འཚེ་བ་བཅུ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་དང་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ནར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་བཞི་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བརྒྱད་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་གཙོ་སེམས་དགེ་བའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་བཅུ། དགེ་བའི་ས་པ་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྲངས་མ་ངེས་ཏེ། དེ་དག་སེམས་འགྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འགྱོད་པ་བསྣན་པས་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མ་འདྲེས་པའི་རིག་པ་དང་། འདྲེས་པའི་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་འདྲེས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་མི་དགེ་བའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། རྟོག་དཔྱོད་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ཐ་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་ལའང་མི་དགེ་བའི་འཁོར་དུ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདྲེས་པའི་འདོད་ཆགས་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་མི་དགེ་བ་ལ་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། གོང་གི་ཉི་ཤུ་དང་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་དེ་དང་། གང་རུང་གཅིག་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོ་སོགས་རྣམ་འཚེའི་བར་བཅུ་དང་འགྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུའང་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྔ་མའི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་དེ་དག་

གང་རུང་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་བཅུ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ནི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསྣན་རིགས་ཏེ། དེ་ཀུན་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ལ་ལ་དག་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱོད་པ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ནླང་དོར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །དགེ་བའི་པད་དཀར་ཚལ་དེ་རྒྱས་པ་དང་། །མི་དགེའི་ཀུནྡ་ཟུམ་པ་མཉམ་བྱས་ཚེ། །ནློ་ལྡན་བུང་བ་དགའ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་འབྱིན་པའི་རྒྱུ། །ཇི་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ནློ་གྲོས་མི་ལྡན་པར། །བསྟན་ལ་ཞུགས་པར་རློམ་པའི་ཕ་ལྷང་དེ། །ཐར་པའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རེ་བ་སྐྱུངས། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གནས་དང་བྱེད་པོ་ལས། །ཕྱི་རོལ་རགས་པའི་གཟུགས་ལྟར་ཀུན་མཐོང་བའི། །རྣམ་དཔྱོད་མིག་གི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་འདིས། །མཁས་པའི་གྲལ་རིང་སྟེགས་ལ་འཆེར་མ་དགོས། །ཚིག་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་གང་དུ་མ་གཏོགས་ཚ་དུག་བསྡུས་པའི་གོས་རྩལ་ལྟར། །དོན་མེད་ཚིག་གི་ཕུང་པོ་ཆེར་སྤུངས་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་བཏང་སྙོམས་བཞག །དེ་འདྲའི་གླེགས་བམ་མང་དུ་

མཐོང་ཆེ་འདི་ནི་དབྱིག་གཉེན་ཞལ་སྔྲིན་ཡིན། །ལེགས་བཤད་དབྱངས་འདི་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་སྙན་གྱི་དབང་པོ་དགྱེས་ཕྱིར་འབུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་གོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། དབྱེད་བྱའི་སེམས་བྱུང་དངོས་གཟུང་བ། དེ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་དེ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་འགྱོད་པ་དང་། གཉིད་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་མེད་དེ། དེའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས་གཡོ་དང་སྒྱུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཙམ་གྱི་དགེ་སེམས་ལ། །ཞེས་སོགས་སུ་བསྟན་བས་གོ་སླའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་ལ། སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ནི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མ་གུས་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དགའ་བ་ཡོད་དེ། བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་དགའ་བ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དང་བའི་དད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐྲོད་ཡོད་དེ། གུས་པ་དེ་ཐྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཆོས་

ཅན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དག་ན་གཏོགས་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་ཡུལ་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཅིག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གཅིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

སྔ་མ་ནི་རྩིང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་རིགས་དང་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་པར་མ་ཟད། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྟེན་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྫས་ལྔ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ། མ་ཐོབ་པ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ། དེའི་སྙོམས་འཇུག འགོག་སྙོམས། སྲོག འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ། མིང་གི་ཚོགས། ལ་སོགས་པས་ངག་གི་ཚོགས། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཏེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐོབ་སོགས་གསུམ་བཤད། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་གསུམ་བཤད། སྲོག་སོགས་ལྔ་བཤད། མིང་སོགས་གསུམ་བཤད། ཞར་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། ཐོབ་མ་ཐོབ་བཤད་པ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་པ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། སྙེད་ཐོབ་དང་ལྡན་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་རྟེན་གྱི་གང་

ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྙེད་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་། ལྡན་པའི་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ཏེ་སླར་དེ་ལྡན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྩི་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྩི་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དམིགས་བསལ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། ཇུང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཐོབ་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་། ལྡན་པ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་འདི་ལ། དེ་གསུམ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་གཞིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། ཐོབ་པ་དབྱེ་གཞི་དང་། གཞན་གཉིས་པོ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་རྙེད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ཉིན་བྱེད་ལས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པའི་ཚེ། །མཁས་རློམ་དྲེགས་པའི་ཀུནྡ་ཟུམ་པ་དང་། །རྗེས་འཇུག་མེ་

ཁྱེར་ཉམས་པ་མཉམ་དུ་བྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་གསུམ་ག་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྡོས་ས་ལྡོས་འཇོག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་སང་གི་དུས་སུ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཕོ་རང་གང་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ན། ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས། དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སར་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་

སར་མ་གཏོགས་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་སོགས་མུ་གསུམ། ཆོས་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སར་མ་གཏོགས་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་མ་བསྡུས་པའི་མུ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འདོད་པའི་སར་མ་གཏོགས་ཀྱང་། དེའི་ཐོབ་པ་དེའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཆོས་ཡོད་དེ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སློབ་པ་འཕགས་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཡོད་དེ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མི་སློབ་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་མི་སློབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡོད་དེ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་གསུམ་མོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་ཐོབ་པ་དང་འཕགས་པ་མིན་པས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་རྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་ལམ་བདེན་

གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པར་གཏོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཁམས་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ན། མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པའི་བཞི་པོ་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བཞི་པོ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སར་མ་གཏོགས་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སས་བསྡུས་པ་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་མ་བསྡུས་པ་གཅིག་དང་བཞིར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པའི་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་སློབ་པ། མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་མི་སློབ་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ

རྟེང་བ་སྟེ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སློབ་པ་འཕགས་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་ཆ་སྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། དེའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོས་སུ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། མཐོང་སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྤང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར། གསུང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་ལ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་པ། ཚུང་ཟད་ཐོས་དོན་བསམ་པའི་བྲུ་རྫིངས་ཀྱིས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས། །ཉམས་ལེན་ངེས་འབྱུང་རླུང་གིས་མ་བསྐུལ་བར། །ཚིག་བཤད་ཞ་ཉེའི་ཕ་བོང་གིས་ཀྱང་ཅི། །ངན་འགྲོའི་འཇིགས་སྐྲག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། །དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཆེ་འདི་ལོང་མེད་ཚུལ། །བསམས་ཆེ་ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར། །ཁ་བཤད་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་སླུ་བའི་རྒྱུ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ། །གྲགས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་ལུགས་ལས་ཕྱིར་ཤུར་པའི། །སྔ་རབས་མཁས་པའི་དམ་བཅའ་མཐོང་བའི་ཚེ། །ཐལ་འགྱུར་འཕེན་ལ་རང་དབང་ཅི་ཞིག

མཆིས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་དཀོན་པའི་ལེགས་བཤད་དག །མཆོག་གསུམ་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏེར་གྱུར་ཆོས་ཚུལ་ཀུན། །འཕེལ་མཛད་ཡོངས་འཛིན་བླ་མས་སྐྱོལ་བའི་ཚེ། །མཁས་རློམ་གཞན་ལ་འདུད་པའི་རེ་བ་ཕྲ། །སེམས་དོན་རྟོགས་པར་གྲགས་པའི་བོད་ཏཀ་རྣམས། །ཅལ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་གྲལ་འགོར་མ་སླེབ་ཀྱང་། །བློ་གསལ་ཚོགས་པའི་དབུས་ན་མི་སྨྲའི་རྒྱར། །མ་ཚུད་འདིས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་དགའ་འཕེལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱིར་སྔར་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེས་མེད་དེ། སྒྲིབ་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་མ་ངེས་ཏེ། སྔར་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། སྔར་སྐྱེས་མེད་ལ། ཕྱི་སྐྱེས་དང་ད་ལྟར་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། སྤྲུལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ལ་སྔར་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་གི་མ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ།

མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འདས་པ་སོགས་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ནས་དུས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དཔྱད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁ་སང་གི་བར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྡན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ཁ་སང་གི་སྡོམ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པ་དེ་སང་ཉིན་ཕན་ཆད་དུ་ལྡན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ཕྱི་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པ་དེ་དེ་རིང་ལྡན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫས་ཤིག་ལ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ལ་མཚོན། ད་ལྟར་བ་ལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་དེ། ཁོ་རང་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདོད་པ་སོགས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཐོབ་པ་ཁམས་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གང་གིས་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟོགས་པའི་མ་ཐོབ་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་པ་དང་། སའི་མ་ཐོབ་པ་ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་

པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་གཉིས་པར་འཕོས་པའི་ཚེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྫས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་སྟེ་རིགས་མཐུན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་གསུམ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ། དེའི་སྙོམས་འཇུག འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་ས་དེར་སེམས་སེམས་བྱུང་མ་ལུས་པ་འགོག་པ་པོ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་གྲོང་དང་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པར་བྱེད་དེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ཐ་མ་སྟེ་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་

ཏེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་སྨྲོང་འགྱུར་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དཔྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་སྔར་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པའང་ཆོས་ཅན། སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་འགོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་ཞི་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། འགོག་སྙོམས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་སྨྱོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་དང་། འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་མ་ངེས་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བ་འབད་པ་དང་བཅས་པས་འཐོབ། ཐུབ་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྙེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བཅུ་དྲུག སྲིད་ཉོན་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ །དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པ་གང་ཞིག འགོག་སྙོམས་

དེས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། འགོག་སྙོམས་དང་པོ་ཐོབ་པ་འདོད་པའི་མིའི་ནང་དུ་ཡིན་ཞིང་། ཐོབ་ཟིན་ཉམས་ནས་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྲོག་སོགས་ལྔ་བཤད་པ་ལ་སྲོག་གི་དབང་པོ་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྲོག་ཆོས་ཅན། འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་རིགས་འདྲ་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད། གཟུགས་མེད་དུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་ཚེ། བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དེས་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཁོ་རང་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ། དེས་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་གནས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཆོས་གཞན་བརྒྱད་ཀ་གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེས་དེ་བརྒྱད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་པོ་ནས་

བསྐྱེད་བྱ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མིང་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མཚན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ། བྱེད་པར་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མཚན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་དང་ངག་གཉིས་ཀའི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་ལ་གཟུགས་མེད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ཡིན་ན། འདུ་ཤེས་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུ་ཤེས་མངོན་གྱུར་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཆི་ཁར་འདུ་ཤེས་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་འདུག་སྟེ་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་

འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འགོག་སྙོམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སེམས་མེད་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འགོག་སྙོམས་ཡིན་ན། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གི་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འགོག་སྙོམས་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དབང་ཡིན་ན། དྲོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་

སྲོག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ན་རླུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཆོས་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་དེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་སྨིན་ལས་འབྱུང་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གར་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཐུན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་པ། རྐྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཤད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ནུས་ལྡན་དང་ནུས་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཕན་གནོད་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་གནོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་འཇིག་པའི་ཐོ་བ་བཞིན།

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་ངོ་བོ། མཚན་གཞི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ངོས་གཟུང་བ། རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་བཞི་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་དང་སེམས་བཞིན་

དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་དེའི་མཚན་གཞི་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་། སེམས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་འདས་པས་དེའི་རྗེས་འཇུག་འདས་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འབྲས་བུར་ལྡན་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྟེ། སེམས་དགེ་བས་སེམས་བྱུང་དགེ་བ་སྐྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག སེམས་བྱུང་མི་དགེ་བས་སེམས་མི་དགེ་བ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལ། ངོ་བོ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་། ནང་ཚན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རང་དང་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་དང་སྤང་བྱ་རིགས་གཅིག་པ། ས་གཅིག་པ། འབྲས་བུའི་སྔར་སྐྱེས་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། ས་དགུ་ལས་འདོད་ཉོན་གྱིས་འདོད་ཉོན་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནས། སྲིད་ཉོན་གྱིས་སྲིད་ཉོན་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། འབྲས་བུའི་སྔ་རོལ་དུ་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་མཉམ་པས་མཉམ་པ་དང་། མཉམ་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བྱུང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། མཉམ་པས་མཉམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མཉམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དམན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དག་དང་། སེམས་བྱུང་གཉིས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུར་རང་དང་ས་འདྲ་བ་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སྔ་མ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་དུས་གཉིས་པ་བ་ཡིན་ཏེ།

འདས་པས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བས་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ། མཚུངས་ལྡན། རྣམ་སྨིན་གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱུ་ནི་དུས་ངེས་པ་གསལ་བར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་ཐམས་ཅད་པ་དང་། དུས་དང་བྲལ་བ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ། མཚན་གཞི། འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་དུ་ལས་འབྱུང་ཚུལ། འབྲས་བུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས། བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མེད་དེ། དང་པོ་ཡང་མེད། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་མེད། གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་ཡང་མེད། དྲུག་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཧུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དྲུག་གི་ནང་ནས་ཐ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་དང་། ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ།

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མ་བསྒྲིབས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྲལ་འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བློ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གང་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། སྔོན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྔ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དུས་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་

ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། འདས་པའི་འབྲས་བུ་དག་ཁོ་ན་འབྱིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་ད་ལྟར་བ་དང་། བར་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་འདས་པ་འབྱིན་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། མ་བསྡུས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དགེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་གཞན་ལྔ་ལས་བྱུང་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་གཞན་ལྔ་ལས་བྱུང་ཡང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཅིག་ཤོས་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མ་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་བཞི་ལས་བྱུང་ཡང་། རྣམ་སྨིན་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་འཕགས་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན། ཀུན་འགྲོ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་

གཉིས་ལས་མ་བྱུང་བ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། » དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞི་ག་བཞི་ན་ཡོད་དེ།[1] སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་མ་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། དགེ་དང་མི་དགེ་བར་མའི་ས་བོན་གྱིས། །བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལོ་འབྲས་སྨིན་བྱེད་པའི། །མ་འདྲེས་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དག །མ་ཐོས་བླུན་པོ་བག་མེད་བྱེད་བདེན་ཡང་། །ཙུང་ཟད་ཤེས་བཞིན་ཉེས་སྤྱོད་ཟློས་གར་གྱིས། །ངན་འགྲོའི་གཡང་ལ་མཆོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དག །གཞུང་ལུགས་ཐོས་འདི་ཚིག་ཕྱིར་མ་འབྲང་བར། །དེ་དོན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ལེགས་སོམས་དང་། །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་ཡི་རླབས་ལྟར་གཡོ། །ངན་སོང་མེ་འོབས་ལྟ་བུར་བརྟག་དཀའ་ན། །ཤེས་བཞིན་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་བྱེད་པ། །སྙིང་འདི་ལྕགས་ལས་བྱས་སམ་གཞན་ཅི་ཞིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།

1) བོད་པར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྐྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན་དང་བཞི་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། འདས་པས་བསྡུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རིག་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རིག་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་པོའི་རྐྱེན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་འདི་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཡང་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྐྱེན་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ། འབྲས་བུ་གང་རྐྱེན་གང་ལས་བྱུང་ཚུལ། འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་

གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རང་འབྲས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་ལས་གོ་རིམ་བཟློག་ནས་བྱེད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ། ད་ལྟར་བ་དུས་ཀུན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་བཞིས་སྐྱེད་དེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག ཤེས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྐྱེན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་དེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག སྙོམས་པར་འཇུག་ཁ་མའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་མ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་ནི་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་གམ་རྟག་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་རྣམས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་

ཞིག ཅིག་ཤོས་ཡིན་ན་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་གྱུར་རྒྱུར་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་སྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་གྱུར་སྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་གྱུར་ཆོས་ཅན། ཕྲོད་སྐྱེད་པའི་ཚེ། ཕྲོད་བྱེད་རྒྱུ་ཁོ་ནར་གྱུར་བ་དེ་ལ་ཡང་ལྔ་ཡོད་དེ། འབྱུང་གྱུར་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ། དེ་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ། གནས་པ། རྒྱུན་མི་ཆད་པ། གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། འབྱུང་གྱུར་རྒྱུར་བྱས་པ་ལ། དེ་ལས་འབྱུང་གྱུར་སྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ཕན་ཚུན་སྐྱེད་པ་ན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་སྐལ་མཉམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཚེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་པུར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་དབང་པོ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བཅུ་གཉིས་དུ་དབྱེ་བ། ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ། སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཡིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་བཞིར་ཡོད་དེ། དགེ་དང་། མི་དགེ་དང་། བསྒྲིབས་པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་ལས་གཞན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བཤད་པ་བཅུ་པོའི་སྟེང་དུ་གཉིས་བསྣན་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སློབ་པ་ཟག་མེད་དང་། མི་སློབ་པ་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་སེམས་དགེ་བའི་མཇུག་ཏུ་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེའི་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས། ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་དགུ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པོ་ནའི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་བཞི་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་

ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་དང་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། བཅུ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བཅུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྔ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་ལྔ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྤྲུལ་པ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཏེ་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་མེད་གཉིས། སྤྲུལ་པ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་འདོད་

པའི་དགེ་བ། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། སྤྲུལ་པ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གསུམ། འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྟེ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་སྟེ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ། འདོད་པའི་བསྒྲིབས་པ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དྲུག་གི་མཇུག་ཐོགས་

སུ་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། ལྡང་བའི་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ། འདོད་པའི་བསྒྲིབས་པ། མི་དགེ་བ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདུན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་པ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ས་མཚུངས་པའི་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ། འདོད་པའི་བསྒྲིབས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྟེ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་སེམས་ཟག་མེད་ནི་ཆོས་ཅན། བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སློན་མ་དང་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ལྔ་འབྱུང་སྟེ།

སྔ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ། རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་ཚེ་མི་སློབ་པའི་སེམས་ཟག་མེད་དེ་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་སེམས་ཟག་མེད་ནི་ཆོས་ཅན། ལྔ་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ། རྟོགས་པ་འཁྲེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སློབ་པའི་ཟག་མེད། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྟེ

ལྷ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སེམས་བཞི་དག་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ནང་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བས་དྲུག་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིབས་པ་གསུམ། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་སྟེ་བཅུ་དང་། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པ་སྟེ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་དང་། སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཏེ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་བཟོ་གནས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སེམས་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྟེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཚེ། སེམས་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྙེད་དེ། འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིབས་པ་གསུམ་དང་། སློབ་པ་ཟག་མེད་དེ་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ལས་ཉམས་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་མ་ཉམས། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སེམས་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྙེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འདོད་

གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། སློབ་པ་ཟག་མེད་དང་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དཔྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཚེ་གཉིས་རྙེད་དེ། དེ་ཉིད་དང་། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྙེད་དེ། དེའི་དཔེ་བ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ཏེ་གསུམ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་ཟག་མེད། གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་བ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཞིའི་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། ཅོད་སྦྱོར་ལམ་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པའི་ཚེ་རྙེད་དེ། དེའི་ཚེ་ཅིག་ཅར་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་དྲུག་པོའི་ལྷག་མ་སེམས་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ནི། སྔར་མི་ལྡན་གསར་རྙེད་ཀྱི་ཚེ་སེམས་ཟླ་བོ་རྙེད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་སེམས་རང་རང་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ཨུར་བྱས་པ་ལས། གནས་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། མཚམས་སྦྱིན་གསར་པའི་མངལ་དུ་ལྟེ་བའི་ཁུར། །འཛམ་མགོན་མི་ཡི་སྨྲ་འཕྲུལ་རོལ་གར་ཅན། །ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་ཞབས་པད་ཉེར་བསྟེན་པས། །གཞུང་ལུགས་འདི་འདྲ་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། །གཞུང་དོན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་ཕྱེ་བ་ཡིས། །དབང་

པོའི་གཞུ་དེ་སྐྱེངས་ནས་མཁའ་ལ་བྲོས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཐོག་མདའ་འཕངས་པ་ན། །དབང་ཕྱུག་འགོག་པའི་རྫུ་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན། །ཆོས་ཚུལ་ཆུ་གཏེར་མ་ལུས་འབབ་པའི་གནས། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲ་ཞིབ་འབྱེད་པ་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་དབྱིག་གཉེན་དང་མཚུངས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་དེའི་ཞལ་ལུང་ལྟར། །མ་འདྲེས་ཚིག་དོན་ཕྱེ་བ་ཡང་། །མ་སྨད་སྟོབས་བཅུའི་གོ་འཕང་དེ། །མ་ལུས་འགྲོ་བས་ཐོབ་པའི་ཆེད། །མ་གྱུར་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྔོ། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་གཉིས་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཇི་སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ།

༄༅། །རྣམ་དཔྱོད་མེ་ལོང་གསར་པའི་ངོས་ཡངས་པོར། །སྣོད་བཅུད་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཕྲག་འཆར་བྱེད་པའི། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་མི་ཡི་སློས་གར་ཅན། །དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་རྒྱལ། །གཞན་ཕན་འདྲེན་པར་རློམ་པའི་རྣམ་གཡེང་གིས། །ཕྱོགས་བྲལ་རྒྱལ་ཁམས་ཉུལ་བར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་མིག་གིས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པའི། །སྣང་ཚུལ་རྟེན་པར་མཐོང་འདི་གད་མོ་བྲོ། །ཟང་ཟིང་འགྲོར་བའི་ཟོང་གིས་ཁྲུགས་མིན་ཞིང་། །ཁ་དྲག་དཔུང་གིས་འཕྲོག་པར་ནུས་མིན་པའི། །བསླབས་ཤིང་སྦྱངས་པས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི། །བསམས་ཤིང་ཞེ་བློ་བདེ་བའི་ངོ་མཚར་ཡིན། །གཉིས་སྐྱེས་སྨུན་པའི་མདོག་ཅན་རྣམ་ཐར་གྱིས། །འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་འབབ་ཞིག་དོན་གཉེར་ལ། །དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་གཅན་གཟན་མདུན་ངོགས་སུ། །ཕྱུར་བུར་སྤྱངས་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་རྒོད་པའི་དགའ་ཚལ་དུ། །བགྲོད་པར་ཆས་པའི་ར་ཡིག་གཉིས་པ་ལྟར། །ཐོས་པའི་ཚུལ་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཡི། །བློ་ལྡན་ཚོགས་རྣམས་ལོངས་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཤེས་བྱ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཏན་ལ་ཕབ། སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཏན་ལ་ཕབ། ཐོབ་བྱ་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ནང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་

ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། སྐྱེ་བ་གནས་པའི་ཐབས། གནས་པ་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་བཤད། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདོད་པ། གཟུགས། གཟུགས་མེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི་རྣམས་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་དག་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་སྲེད་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་ལ་ཡང་སོས་སོགས་བརྒྱད་དང་མི་ལ་གླིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ཉི་ཤུར་ཡོད་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག གྲང་དམྱལ་དང་ཉི་ཚེ་བ་དང་གླིང་ཕྲན་རྣམས་འདོད་ཁམས་སུ་མི་གཏོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྲངས་ཉི་ཤུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔ་མ་ཚ་དམྱལ་དང་། ཕྱི་མ་གླིང་བཞིའི་འཁོར་ཡིན་ལ། ཉི་ཚེ་བ་ལ་གནས་དང་ཚེ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་སྐྱེལ་ལས། ངོས་བཞི་ལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། ཉི་ཚེ་བ་ནི་གྲངས་དང་ཚད་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བགྲངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཛ་ཡབ་གླིང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིན་པོ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་སྐྱེལ་ལས། གཙིག་ན་ནི་སྲིན་པོ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཛ་ཡབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དམྱལ་བའི་སྒྲ་དོན། ན་རཀ་ཞེས། ན་དགག་པ་ལ་བཤད་ནས། རཀ་ཞེས་པ་མི་སྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྐྱབས་མི་སྙེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། མི་སྙེད་པ་དེ་དགག་པའི་གནས་བཀག་པས་སྙེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གོང་མའི་གནས་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དག་བཅུ་བདུན་ནི་བརྟེན་པ་ས་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་དགུ །བཞི་པ་ལ་སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ། འཕགས་པའི་གནས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

ཁ་ཅིག གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། ལྷ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། ལྷ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་

ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ནི་གང་ཞིག གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་དོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་བ་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་མིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་དུ། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དྲངས་པ་ལས། སྐྱེ་གནས་བཞིས་ནི་འགྲོ་བ་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི། འགྲོ་བ་ལྔས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྡུས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྡུས་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་མེད་དེ། རྟེན་སྡོད་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་གཟུགས་མེད་པས་བརྟེན་པ་སེམས་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེར་ནི་རིས་འདྲ་སྐལ་མཉམ་དང་། སྲོག་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། རྟོགས་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བ་ལྔ་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ལྔ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་ལྷ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་དུད་འགྲོར་འདུ་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་པ་དེ་འགྲོ་བ་ལྔར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདགས་པ་ལས་འགྲོ་བ་ལྔས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྡུས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྡུས་ཞེ་ན་སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚ་བུར་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག གཞན་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དམྱལ་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། ཚ་དམྱལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གྲང་དམྱལ་དང་ཉི་ཚེ་བ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དམྱལ་བ་དང་། །གླིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་པའི་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ངེས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་མང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་སོགས་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་བཤད། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་དང་། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གནས་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་དང་པོར་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དེ། ལུས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་སོགས་དང་། འདུ་ཤེས་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྦྲ་མ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག འདུ་ཤེས་ཚངས་ཆེན་གྱིས་བྱས་སོ་སྙམ་

པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་ལས་བཟློག་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འོད་ལུས་སུ་གཅིག་པ་གང་ཞིག འདུ་ཤེས་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་རེ་མོས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀ་གཅིག་སྟེ། ལུས་སྔ་མ་གང་ཞིག འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཅིག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་། སྲིད་རྩེ་བ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། ཕྱི་མ་འགོག་སྙོམས་ཀྱིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག མིའི་འགྲོ་བ་པ་དང་། འདོད་ལྷ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འགོག་སྙོམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་འཇོམས་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་སྙོམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འཇོམས་བྱེད་ལྡན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་འཛོམས་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བཞི་བདུན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་པ་ནི་བདུན་དག་ཏུ་ཕུང་པོ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། གོང་གི་བདུན། སྲིད་རྩེ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ་དགུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ངན་སོང་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་བཤད་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ན་རང་གི་ས་པ་ཉིད་དགོས་ཏེ། འདོད་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནའི་གནས་ཡིན་གྱི། ཁམས་གོང་མའི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་འདིར་གནས་པར་མ་བཤད་དེ། འདིའི་གནས་པ་ནི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོར་བསྡུ་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ལ་

བཞིས་མ་བསྡུས་པ་ཡོད་དེ། བདུན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གོ་བཟློག་པ་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀས་བསྡུས་པ་ཡོད་དེ། བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀས་མ་བསྡུས་པ་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་རྩེའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེ་གནས་བཞི་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། གང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ། གང་འཇུག་པ་བར་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་སྐྱེ་གནས་སུ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སོགས་པས་མངལ། དྲོད་གཤེར། རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གྲུ་ཞིག་པའི་ཚོང་པ། བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་མོ་དང་རྩེས་པའི་སྒོང་ལས་དགེ་སློང་བྲག་དང་ཉེ་བའི་བྲག་གཉིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྔ་ལེན་གྱི་བཙུན་མོ་ལ་སྒོང་ལྔ་བརྒྱ་སྐྱེས་པ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ལ་བསྐྱུར་བ། ལི་ཙ་བྱིས་རྙེད་པ་ལས་ཕྲུ་གུ་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་བ་དང་།

བཙུན་མོ་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་བུ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་མི་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ང་ལས་ནུ། དེའི་བརླ་གཡས་ལས་མཛེས་པ། གཡོན་ལས་ཉེ་མཛེས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་བཞི་ག་གྲུབ་སྟེ། ཁྱུང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཀླུ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལྡན་ཟ་བའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་བ་རྣམས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ནུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡི་དྭགས་ཆོས་ཅན། ཕལ་ཆེར་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་མོའུ་གལ་གྱི་བུ་ལ། ཡི་དྭགས་མོ་ཞིག་ན་རེ། བདག་གིས་མཚན་མོ་བུ་ལྔ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིན་མོ་གཞན་ལྔ་དག །བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ཟ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བདག་ནི་ཚིམ་པ་མེད། །ཅེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་དེ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྫུས་སྐྱེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནོད་པར་སྐྱེ། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྐྱེ། མངལ་སྐྱེས་སྡུག་བསྔལ་ལན་གཅིག་དང་། སྒོང་སྐྱེས་སྡུག་བསྔལ་ལན་གཉིས་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་གནས་བཟང་བ་གཉིས་བཞག་ནས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཉེ་དུ་ཆོས་ལ་དགོད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བར་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ། སྒྲུབ་བྱེད། ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བར་སྲིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་གང་གི་འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱུང་བ་མིན་པ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་དུ་བགྲོད་པའི་ཡུལ་མངོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེར་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བར་དོ་བ་ཡིན་ན། བར་སྲིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། སྐྱེ་སྲིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། །སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བར་དོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན། ཆགས་སྡང་གི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བའི་བློ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྫས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གནས་

དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་ལ་གོང་གི་ཁྱབ་པ་དེ་ངེས་ཟེར་ན། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྣ།

ཁ་ཅིག ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཁ་མའི་བར་དོ་བ་དེ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པར་ཐལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་གང་ཞིག དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྔོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག མི་ལྡོག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱིའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས། དེར་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ནས་ཅེ་སྤྱང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མངལ་དུ་སྐྱེས་པའི་མིའི་བར་དོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བའི་མིའི་བར་སྲིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། བར་དོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངལ་དུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་སྐྱེས་པའི་མིའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེར་སྐྱེས་པའི་མིའི་བར་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིའི་བར་སྲིད་ཡིན་ན་མིའི་སྲིད་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མིའི་བར་དོ་བ་ཡིན་ན། རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པའི་མིའི་བར་དོ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མིའི་བར་དོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པའི་མིའི་བར་དོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཁ་མའི་བར་དོ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པའི་མིའི་བར་དོ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག མི་ལྡོག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཆེན་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་སྲིད་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ནི་འབྲུ་ཡི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སྲིད་པ་སྔ་མའི་རྒྱུན་ལས་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་རིམ་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྲུ་ཤར་ནས་ནུབ་ཏུ་དྲངས་པའི་ཚེ། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སླེབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཆི་སྲིད་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་དང་འགྲངས་ཆད་པ་ལས་མེ་ལོང་ནང་དུ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དེ་དཔེ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་བཅས་པ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དང་འཆི་སྲིད་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གོ་ས་གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་སོགས་བཅས་ཀྱི་རྫུལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ནི་གང་ཞིག སྐྱེ་སྲིད་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་མགུར་ནས་སྲིད་པ་བདུན་གསུངས་པས་ཁྱོད་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། མདོ་ལས་བར་འདའ་བ་གཅིག སྐྱེས་འདའ་བ་གསུམ། གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་ལྔ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྔར་བར་འདའ་བ། སྔུར་བ་མ་ཡིན་པར་འདའ་བ། དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བར་འདའ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆེན་ལས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་ཉན་ཐོས་ཤིག་གི་དབུ་ལ་བདུད་སུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱིས་རྗེ་བསྟུན་ཏེ་བགྲོངས་པས། ལུས་དེ་ཉིད་ལ་མེས་བསྲེགས་ཏེ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མིའི་བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་མིའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ཤ་ཚུགས་ཅན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་མིའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ནས་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་སྔོན་རོལ་ཚུན་ཆད་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མིའི་བར་སྲིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷའི་བར་སྲིད་མི་མཐོང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཕན་ཚུན་རིས་མཐུན་རྣམས་མཐོང་ལ་རིས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་མི་མཐོང་བ་གང་ཞིག མིའི་བར་སྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐོང་བའི་མིག་ཡོད་དེ། སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤུགས་དང་ལྡན་ཏེ་གང་དུ་བསམས་པའི་གནས་དེར་སྐད་ཅིག་གིས་འགྲོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རིང་བ་སོགས་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། མིའི་བར་སྲིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་ནས་མིའི་སྔོན་དུས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་ཏེ། གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དྲི་ཟ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་བར་སྲིད་པ་གང་ཞིག་དེས་ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། ཞག་བདུན་དུ་གནས་ཤིང་། སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་མ་རྙེད་ན་ཤི་ནས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་སྐྱེ་གནས་སུ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་དབྱེ་སྒོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངལ་དང་སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་གནས་སུ་བགྲོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྩེ་ཞིང་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་སྐྱེ་གནས་དེར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་རྫུས་སྐྱེས་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དྲི་དང་། ཕྱི་མ་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚ་དམྱལ་སོགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་ཆེ། རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་ཉེན་ནས་ཚ་བའི་གནས་འཚོལ་འདོད་པས་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་ཡི་ནི་བར་སྲིད་སྡི་བོ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་ལ། མི་དང་། དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱི་ཐད་ཀ ལྷའི་དེ་གྱེན་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཁ་དོག་ཡོད་དེ། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་སྡོང་དུམ་མེས་འཚིག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དྭགས་ཆུ། དུད་འགྲོ་དུ་བ། མི་དང་འདོད་ལྷ་གསེར། གཟུགས་ཁམས་པ་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་དག་ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཅིག་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་

ལས་ལྷག་སྟེ། གནས་པ་ཡང་ཞེས་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བའང་ཞེས་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཚོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་མངལ་སྐྱེས་ནི་ཆོས་ཅན། འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ག་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་གསུམ་ག་ལས་རྨོངས་ཏེ། སྐྱེ་གནས་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱུར་བར་སྲིད་དག །མཁའ་ལ་རླུང་གིས་ཤིང་བལ་བསྐྱོད་པ་ལྟར། །ཐོགས་མེད་རྒྱ་བའི་ཚུལ་འདི་བསམས་པ་ན། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱེད་པའི་ལྷག་ཅིག་བྱུང་། །མི་རྟག་སྣང་ཚུལ་བསམས་ན་ཡོང་མེད་སྐྱེ། །མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་ན་བློ་སྣ་རིང་། །ཐོས་བསམ་རེས་འཇོག་བྱེད་པའི་བརྩེ་ཕྲོད། །ད་དུང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་དང་དུ་ཡོངས། །དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་བཞིན་རས་ནས། །སྨིན་མའི་ལོ་འདབ་གཡོ་བའི་དཔག་བསམ་ལྗོན། །མངར་བའི་ཁ་ཡི་དྲི་ལྡན་ལུས་ཕྲ་མའི། །རྨད་བྱུང་བདེ་བས་འདོད་ལྡན་དགའ་སྐྱེད་ན། །མི་ཤེས་མུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་སེལ་བའི། །བློང་དོར་སྣང་བའི་གཟུགས་ཕྱུང་མ་ལུས་པ། །མཐོང་བྱེད་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས། །ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་བརྟན་པ་ཅིས་མི་འགྲོག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྲིད་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། གྲུབ་པའི་འཁོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད། ཉོན་མོངས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་དངོས་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཐོག་མེད་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བདག་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་དེར་འདོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་སྲིད་པ་བར་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་། དེ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན། མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་མཆེད་པ་བཞིན་དུ་མངལ་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་བཞིར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་མེད་དེ། སྔོན་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་རིག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས། འདིར་རིམ་གྱིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་སྐྱེས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལས་བསགས་པས་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྗོགས་ཚུལ་དང་། བསྡུ་བ། འཁོར་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐོག་མ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས། བར་དུ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལྔ་དང་། ཚེ་མཇུག་ལ་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་འབྱུང་། དེ་གསུམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་རྒ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ། དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་ཟེར་ན། ངེས་པར་རྫོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཚེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསགས། ལས་དེ་ལ་སྲེད་

ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལས། དེའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚར་མི་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག རིག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིག་དྲུག་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། རིག་པ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཤེས་ནུས་པ་རྩུན་ཆད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་ཕྱི་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རིག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྦྱོན་གནས་སྐབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཟག་མེད་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིག་དང་མ་རིག་དང་གཞན་རིག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རེག་པར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲི་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྷག་མ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས། རིག་དང་མ་རིག་དང་གཞན་རིག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རེག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡོད་དེ། སྔོན་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་དག་ཡོད་དེ། སྔོན་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིང་གཟུགས་ཡོད་དེ། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དེ་ཕན་ཆད་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྫོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་དེ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ཚུན་ཆད་དེ་མ་འདུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རེག་པ་ཡོད་དེ། འདུས་པ་དེ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྔ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་ཡོད་དེ།

རྒྱུ་ཤེས་པ་ནས་ནང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་འཕྲིག་པ་སྤྱོད་པར་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྲེད་པ་ཡོད་དེ། ནང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་འཕྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདི་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བཞིན་པའི་དེ་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒ་ཤི་ཡོད་དེ། དེ་ཕན་ཆད་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐད་ཅིག་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་ལས། གནས་སྐབས་པར་འདོད་དེ། ཡན་ལག་དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ། དེ་དང་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མ་རིག་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་ཕུང་པོ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་སྐད་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱོན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། བར་མ་ད་ལྟར་བ་དག་ལ་རྨོངས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་

བྱེད་གཉིས། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་རྒ་གཉིས། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། གཞི་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་ལེན་གསུམ། ལས་ལ་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས། གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལྷག་མ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདུན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་ལྔ་ནི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ལྔ་བཤད་ནས། སྔོན་མཐར་རྒྱུ་བསྡུས་ཤིང་། ཕྱི་མཐར་འབྲས་བུ་བསྡུས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། བར་མའི་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གོ་ནུས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་ཚུལ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་དང་། རྒ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱ་བའི་ལས་ཉིད་ཀྱི་ལེན་པ་ལས་སྲིད་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད། ལས་དེ་ལས་གཞི་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ། གཞི་དེ་ལས་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་རྒ་ཤི །གཞི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་ཚོར་བ་ལས་སྲེད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་

པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདིར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། སྐབས་སུ་བབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཞིའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷག་མ་བཤད་འཆད་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་རིག་པ་དང་། མིང་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི། དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སེམས་བྱུང་རྨོངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཁྱོད་མ་རིག་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམ་གཞན་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། མཛའ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཞན་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་། བདེན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཞན་ལ་རྫུན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། མ་རིག་པ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་དང་། སོགས་པས་འཆིང་བ་དང་། ཐ་རྒྱས་དང་། ཆུ་བོ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཚིག་གིས་བསྟན་ལ། རིག་པ་བཀག་ཙམ་དེ་དག་ཏུ་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟ་བ་མ་རིག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་དེ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཉོན་

མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྲོལ་ལོ། །མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་མི་འདག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞིས་བསྡུས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། བརྡ་དྭགས་ཀྱི་ཚིག་གི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རིག་པའི་དང་། མ་རིག་པའི་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རེག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རེག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རེག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་མ་རིག་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རིག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་ཚོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡིད་ཚོར་དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ལས་རྣམ་པ་དགུ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡུལ་གཟུགས་ཚོར་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་དྲུག ཅིག་ཤོས་དྲུག བཏང་སྙོམས་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ། གཟུགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་སའི་ཡུལ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

འདོད་པའི་ཡིད་ཚོར་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ཁམས་ཅན་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དྲི་རོ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེས་གོང་མ་གཟུགས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཚེ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཡུལ་དྲུག་ལ་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པའི་ཚེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་དྲུག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ས་གཟུགས་ཁམས་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དྲི་རོ་ལ་རྒྱུ་བ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་དག་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་དྲུག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་བཞི་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཆོས་ལ་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཉེར་བསྡོགས་དང་། དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་

བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡུལ་བཞི་ལ་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གོང་མ་གཟུགས་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཆོས་རྒྱུའི་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་ཡིན་ཏེ། དེར་རང་སའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉེར་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིར་བསྟན་པའི་ཡིད་ཚོར་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུགས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ནི་ལས་བསྟན་དང༌། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། མི་ལུས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག །མི་གཙང་ཉོན་མོངས་འདམ་རྫབ་ཀྱིས། །མི་ཤེས་མཐུ་ཡིས་གོས་གྱུར་པ། །མི་འམ་ཅི་ལྟར་རྨོངས་མིན་ནམ། །དཔྱིག་གཉེན་ཞལ་ལུང་ཀུན་གསལ་འཕྲམ་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་ཕྲ་ཞིང་འཇིའ་ཚོན་གསར་པ་འདི། །བློ་གསལ་མིག་གིས་ལྟོས་ལ་སྤྱོང་བའི་ཐབས། །བརྟོན་པས་སྒྲུབས་དང་ཐར་པ་ཅིས་མི་འཐོབ། །རང་ཅག་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཛད་མེད་དུ། །རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་ལྟ་བུར་ཆེས་གང་བའི། །དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་མང་པོའི་སྤྱད་དངོས་ལ། །ད་དུང་ལོ་འགའི་བར་དུ་སྤྱད་ཀྱིས་ངོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ།

༄༅། །གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དཔེ་ལྔས་མཚོན་ཚུལ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཚུལ། གཞིའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དཔེ་གཅིག་གིས་མཚོན་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔེ་ལྔས་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་། ཀླུ་དང་། ཤིང་གི་རྩ་བ་དང་། ལྗོན་ཤིང་དང་། ཤུན་ལྤགས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཁྱོད་ལས་ལས་དང་གཞི་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀླུ་ཡོད་སར་མཚོ་མི་སྐམ་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཡོད་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐམ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྩ་བ་མ་བཅད་ན་ཡལ་ག་འབྱུང་བ་ལྟར། ཁྱོད་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན། ཁྱོད་ལས་ལས་དང་གཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤུན་ལྤགས་མེད་པའི་འབྲས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཆོས་ཅན། དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཏེ། ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྨན་དང་། མེ་ཏོག་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ནུས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ནུས་པ་བྱུང་ཟིན་པའི་སྨན་གྱིས་སླར་

ཉུས་པ་མི་འབྱིན་པ་ལྟར། རྣམ་སྨིན་བྱུང་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱིས་སླར་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞི་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། དཔེ་གཅིག་གིས་མཚོན་ཏེ། བཟའ་བཏུང་གཡོས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདུན་པོ་དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པས་སླར་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། སྲིད་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ་ནི། སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བར་སྲིད། སྐྱེ་སྲིད། སྔོན་དུས། འཆི་བའི་སྲིད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་སྲིད་པ་བཞི་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་གསུམ་ལས་མེད་དེ། དེར་བར་སྲིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་གནས་པའི་ཐབས་ལ། ཟས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟས།

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས། བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་ཟས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁམ་དུ་བཅད་ཅིང་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་ན་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཕྲད་པའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁམ་ཟས་དང་བྲལ་བའི་གྲོལ་བར་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བས་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཟས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རེག་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་གསུམ་དག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བར་སྲིད་པ་ལ་ནི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁུ་ཁྲག་ལས་མ་བྱུང་བར་ཡིད་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་འཚོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་སྲིད་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དྲི་ཟ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འགྲུབ་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་ཚེ་འདི་ལ་གནས་པའི་དབང་བཅས་ཀྱི་ལུས་དང་ནི། བརྟེན་པ་

སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུས་པའི་དོན་དུ་ཁམ་ཟས་དང་རེག་པའི་ཟས་གཉིས་དང་། སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པ་དང་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་གཉིས་ཏེ་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གནས་པ་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ལ། སེམས་གང་གིས་འཆི་བ། ཚོར་བ་གང་གིས་འཆི་བ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་འཆི་བ། གནད་གཅོད་པའི་རྒྱུ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སེམས་གང་གིས་འཆི་བ་ཡོད་དེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ། མཚམས་སྦྱོར་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དེ་ལས་ཉམས་པ། འཆི་འཕོ་བ། སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་གང་གིས་འཆི་བ་ཡོད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཚོར་བ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩེ་གཅིག་མཉམ་གཞག སེམས་མེད་འགོག་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གནས་ན་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་ལུང་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ལམ་པའམ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་བཏང་སྙོམས་པ་གཉིས་ལ་གནས་ནས་འདའ་སྟེ། དེ་གཉིས་མི་གསལ་ཞིང་ཉམ་ཆུང་བས་སེམས་ཆད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ནི་ངན་སོང་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་གང་ནས་འཆི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྐང་པ་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར། མི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་གང་ནས་

འཆི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྟེ་བ་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར། ལྔ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། སྙིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གནད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་མེ་ཆུས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་དང་པོ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་གཉིས་པ་ལོག་པ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་གསུམ་པ་མ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཛེ་ལྟ་ཛེ་སྟེད་ཤེས་བྱའི་ཡོལ་གོའི་ནང་། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྲུར་བུར་སྤུངས་པ་འདི། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་པ། །ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་ལེགས་ཕུལ་ཏེ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་གར། །སྟོན་མེད་གཏམ་གྱི་གོས་རྒྱན་དང་བཅས་ཏེ། །གྲངས་མེད་སྐྱེ་བོའི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ། །སྤེལ་གྱི་དང་དུ་ལོངས་དང་ཤེས་ལྡན་རྣམས། །འདི་ན་ཁམས་གསུམ་སྣོད་བཅུད་ཁྱད་པར་ཀུན། །ཛེ་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་འཛད་མེད་ཡིད་ཀྱི་བཅུད། འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་འགྲན་བྱེད་ན། ཤེས་རབ་སྐྱིམ་པས་བཅུས་དང་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ། བརྟེན་པ་རི་མཚོ་གླིང་གསུམ་བཤད་པ། ཚ་གྲང་དམྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ། ཉི་ཟླའི་འཆར་ཚུལ་དང་ཚད་བཤད་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ། སྟོང་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚེའི་ཚད་བཤད་པ། ཚད་དེ་གཞལ་བའི་ཐབས། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་དགུ །དང་པོ་ལ། རླུང་། ཆུ། ས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་འམ་གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་རླུང་འཇམ་བུ་འཁྲིགས་ཏེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཇམས་ཏེ་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་དྲུག་འབུམ་ཡིན་ལ། རྒྱར་དཔག་ཚད་གྲངས་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆུ་དཀྱིལ་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་སྤྲིན་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་འདུས་ཏེ། ཆར་གྱི་རྒྱུན་བབས་པ་ལས་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཇམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དཀྱིལ་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཆུ་དཀྱིལ་དེ་དུས་ཕྱིས་ནི་ཇམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ནས། ལྷག་

མ་སྲུམ་འབུམ་ཉེ་ཁྲི་དག་ནི་ཆུ་དེའི་སྟེང་དུ་འོ་མ་ལ་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་ལྟར་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ཡོད་དེ། ཐད་ཀར་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི་ཕྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་ཡོད་དེ། ཞེང་གི་སུམ་འགྱུར་ས་ཡ་གསུམ་དང་དྲུག་འབུམ་ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རི་དགུ་རྒྱ་དང་ཚད་དབྱིབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ། མཚོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་དབྱིབས་བཤད་པ། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་དབྱིབས་བཤད་པ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་ལྷུན་པོ་དབུས་ན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། གཤོལ་མདའ་འཛིན། སེང་ལྡེང་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་། རྟ་རྣ་དང་ནི། རྣམ་འདུད་དང་། མུ་ཁྱུད་འཛིན་རི་རྣམས་གྲུ་བཞིར་བསྐོར་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱི་རོལ་དེ་ན་གླིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་སོགས་བདུན་གསེར་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱུ་ལྕགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་སྟེ། ཤར་དངུལ། ལྷོ་བཻ་ཌཱུརྱ། ནུབ་ཤེལ། བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དཔངས་ཚད་ཡོད་དེ། ཆུའི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་ས་

གཞི་ལ་ཐུག་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་མཉམ་པར་ཤུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷུན་པོ་ནི། རི་གཞན་བརྒྱད་དང་མི་འདྲ་བར་ཆུ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས་པའི་ཕྱིར། རི་གཞན་བརྒྱད་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆུའི་སྟེང་དུ་ཇམས་སུ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྲི་སྟེ།

དང་པོ་ལ་བཞི་ཁྲི། གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཁྲི། གསུམ་པ་ལ་ཆིག་ཁྲི། བཞི་པ་ལ་ལྔ་སྟོང་། ལྔ་པ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ། དྲུག་པ་ལ་ཆིག་སྟོང་ཕྱེད་སུམ་བརྒྱ། བདུན་པ་ལ་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་དགུ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཇམས་ཚད་ཡོད་དེ། དེའང་རང་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རི་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དཀྱུས་ཚད་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཅིག་ཉིས་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བཞི་འབུམ་བཞི་ཁྲི་མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཅིག་དང་བདུན་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཉིས་དང་ཆིག་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ། མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཆོས་

ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྷ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ས་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབུམ་ཉི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་ཡིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉི་ཟླ་གཞལ་ཡིང་གི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྩེ་མོ་གཡོལ་མདའ་ལྟར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེང་ལྡེང་གི་ནགས་སྟུག་པོ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྩེ་མོ་རྟའི་རྣ་བ་ལྟར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་ལ་འདུད་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སུ་ཕྱིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཚོ་བདུན་པོ་ཡོད་དེ། སུ་ཕྱིད་འཛིན་ལ་ཐུག་པ་དེ་དག་གི་བར་གྱི་མཚོ་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོལ་མཚོ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེང་ཚད་ཡོད་དེ། སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ཏེ། མཚོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་ཚད་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐད་ཀའི་སུམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོལ་མཚོ་གཞན་དྲུག་པོའི་ཞེང་ཚད་ཡོད་དེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཆུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཁྲི། གསུམ་པ་ལ་ཉི་ཁྲི། བཞི་པ་ལ་ཆིག་ཁྲི། ལྔ་པ་ལ་ལྔ་སྟོང་། དྲུག་པ་ལ་ཕྱེད་དང་སུམ

སྟོང་། བདུན་པ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚོ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དཀྱུས་ཚད་ཡོད་དེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཀྱུས་སུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རོལ་མཚོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་ཚད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་འབུམ་བཞི་ཁྲི། ཁོར་ཡུག་ཏུ་དགུ་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བཞི་འབུམ་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སའི་ཡ་གཅིག་དང་དྲུག་འབུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བཞི་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སའི་ཡ་གཅིག་དང་དགུ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སའི་ཡ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་བཞི་ཁྲི་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སའི་ཡ་གཉིས་དང་ཆིག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སའི་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སའི་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་པོ་རོལ་ཞིང་རྩེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཚོ་བདུན་གྱི་ལྷག་མ་སྲུ་ཁྱུད་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་མཚོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མཚོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེང་ཚད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དབྱིབས་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་

ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་གང་ལ་ཆགས་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་དང་། ལྷགས་རིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་ཏྲི་ཤའི་ལྗོན་པས་མཚན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རི་རབ་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཡོད་དེ། ཟླ་གམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ངོས་གསུམ་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་དང་འདྲ་བ་ལ། ལྷགས་རིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་མཛེས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རི་རབ་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་གླིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཡོད་དེ། ཟླུམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དང་། དེའི་དབུས་ཐད་ཀར་ཞེང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་བ་ལང་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་སྒྲ་མི་སྙན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་དབྱིབས་ཡོད་དེ། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་དང་། དབྱིབས་གྲུ་བཞིར་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།

སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཆི་ཁར་སྒྲ་མི་སྙན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་གླིང་བཞི་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གླིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐའ་ཆུས་བསྐོར་ཏེ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གླིང་གཞན་གསུམ་ན་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་ཞིང་། གནས་ཁང་འབུབས་པ་དང་། ནོར་ལ་ཉོ་འཚོང་། བག་མ་གཏོང་ལེན་ཡོད། སྒྲ་མི་སྙན་ན་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཞན་གསུམ་ན། འཐབ་རྩོད། ཚ་གྲང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཡོད་ལ། སྒྲ་མི་སྙན་ན་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། གླིང་བཞི་པོ་དེའི་བར་གྱི་གླིང་བརྒྱད་ནི་ཡོད་དེ། ཤར་དུ་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། བྱང་དུ་སྒྲ་མི་སྙན་དང་དེའི་ཟླ་དང་ནི། ལྷོར་རྔ་ཡབ་དང་རྔ་ཡབ་གཞན། ནུབ་ཏུ་གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་རྩ་བའི་གླིང་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གླིང་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཧྲམས་ཚད་ཡོད་དེ། དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་པ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྦྱངས་པའི་གྲུ་ཧཱེངས་དག །རྣམ་དཔྱོད་མཐུན་པའི་རླུང་དང་རབ་འགྲོགས་ནས། །ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་གླིང་དེར་བགྲོད་པ་ན། །ཅི་བསམ་འགྲུབ་པའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རྙེད། །ཁྱེངས་པའི་ཆང་གིས་མྱོས་པའི་རང་གཞན་གྱི། །མཁས་རློམ་གླང་པོའི་བསྙན་བཙོས་ང་རོའི་ཚོགས། །དཀའ་བའི་གནས་བཞག་དོན་མེད་ཚིག་ཚོགས་རྣམས། །མཐོང་བས་ཉི་རིང་འཕྱུལ་བའི་གཟུ་བོར་མཛོད། །རི་མཚོ་གླིང་

གི་ཚད་དབྱིབས་སྲིད་བུའི་ཚོགས། །འབྲུལ་མེད་གྲངས་ཀྱི་ཐགས་སུ་ལེགས་གཏགས་ཏེ། །ཚིག་ཙུང་དོན་རྒྱས་རི་མོ་རྣམ་བཀྲ་བས། །སྐྱོང་ཁྲུན་ལུས་ཕྲའི་དར་གྱི་ཁེངས་པ་འཕྲོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༄༅། །བཞི་པ། འཛམ་གླིང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་འདི་ནས་བརྩིས་པའི་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་རི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ན་ནི་སྤོས་ངད་ལྡང་བའི་རི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དཔག་ཚད་བཅུའི་ཚུར་རོལ་ལྷ་ཕྱོགས་ན་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བའི་མཚོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཚད་ཡོད་དེ། དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ། ཆུ་ཞེང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ་ཀླུ་མ་དྲོས་པ་གནས་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབུས་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཤིང་ཡོད་དེ། དེ་ན་འཛམ་བུ་བྲིཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་མངར་པོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཤིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བོ་གཉྫ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། མཚོ་དེའི་ཤར་ན་དངུལ་གྱི་བྲག་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས། དངུལ་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་བབས་ནས་བསྐོར་བ་ལན་བདུན་

བྱུས་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སིཧླ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་གསེར་གྱི་བྲག་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འབྱིན་ཅིང་སྟེར་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། པ་ཀྵུ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ནུབ་ཕྱོགས་ན་བཻཌཱུརྻའི་བྲག་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་བཻཌཱུརྻའི་བྱེ་མ་འབྱིན་ཅིང་སྟེར་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སི་ཏ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་ན་བྲག་སེང་གེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་བབས་ཏེ་སྟེར་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སྤོས་ངད་ལྡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་བྲག་རི་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རང་དང་མཚུངས་པའི་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་དབྱིབས་ཡོད་དེ། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བཞི། དབྱིབས་མཛེས་ཤིང་བལྟ་ན་སྡུག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱ་སྐྱིབས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་ཤིང་སཱ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་ས་ལའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆུས་གང་བ་དེའི་རོ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་སྡོང་བུ་གཤོལ་མདའ་ཙམ་དང་། མེ་ཏོག་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ། ལོ་མ་བ་གླང་གི་ཀོ་བ་ཙམ། རྩ་བ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བརླ་ཤ་ཙམ། ཁོར་

ཡུག་ཏུ་རྫིང་བུ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ཉེ་སྐོར་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་གཡུལ་ངོར་སྤྱོད་པ་རབ་བརྟན་ཡོད་དེ། འཁོར་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་ནས་དཀྱུས་ཟླ་བཞིར་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་དང་། དབྱར་ཟླ་བཞིར་ཤིང་སླ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་ཉེ་སྐོར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཡང་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ཕྲུག་ན་པདྨའི་གནས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན། ནུབ་ཕྱོགས་ན་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ། བྱང་ཕྱོགས་ན་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ཤམ་བྷ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དམྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ། དམྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཐམས་དང་རྒྱར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་དེ་ཙམ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་གཞན་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཐར་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་གནས

ལྷག་མ་ཉེ་འཁོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ངོས་བཞི་ན་མེ་མ་མུར། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། སྤུ་གྲིའི་ལམ། ཆུ་བོ་རབ་མེད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀར་གཞན་གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་ཆུ་བུར་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་གཞན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐལ་ཆེར་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་འོག་ན་ཡོད་ཅིང་། ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ནི་ས་གཞི་རི་གླིང་ཐལ་ཆེར་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཡོད་དེ། ཐལ་ཆེ་བ་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གནས་ཤིང་། ཁ་འཐོར་བ་ནི་ལྷ་མིའི་གནས་གང་དུའང་ཡོད་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ། ཉི་ཟླའི་འཆར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། དུས་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཆར་ས་ཡོད་དེ། ལྷུན་པོའི་ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱེད། གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་རྩེ་དང་མཉམ་པ་ནས་འཆར་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ། ཛམས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་། གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། གསེར་གྱི་ར་བས་བསྐོར་བ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་དང་ཕ་གུ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲས་ཤིང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་པ། ལྷའི་བུ་བུ་མོ་རྣམས་རོལ་མོ་དང་གར་སྒྱུར་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཞེང་

དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དང་བཅས་ཤིང་། ཧྲམས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་། གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་སྣང་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྐར་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད། ཆུང་བ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གླིང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དང་། ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་། བ་གླང་སྤྱོད་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དུས་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཚིག་དོན། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི་ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འཕེལ་བ་ལས་རིམ་གྱིས་འགྲིབས་པ་ན་དགུན་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་ཉིན་མཚན་ཡུད་ཙམ་བཅོ་ལྔར་མཉམ་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཉིན་མཚན་གོ་བཟློག་སྟེ་མཚན་ཐུང་ངུར་གྱུར་ནས་ཉིན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉིན་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐང་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆུ་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཞག་རེ་ལ་དེ་ལྟར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་མཚན་མོ་རིང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཉིན་མོ་རིང་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་སྣང་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཉེ་བ་ལས་ཉི་མའི་འོད་ཟླ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བབས་པ་ན་ཕ་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་ཟླ་བ་རང་གི་གྲིབ་མ་བབས་པས་འགྲིབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་བ་ལ་མར་མེའི་འོད་ཉེ་བ་ན་ཀ་བ་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པས་ཉུང་ཟད་འགྱུར། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ན་རང་གི་གྲིབ་མས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། སྤྱིའི་དོན་ལ། དུས་ཚིགས་གང་ལས་བྱུང་། བྱེད་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད། དུས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་བ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་ཤིང་ཐུ་དང་། ཤིང་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་སའི་ཞག་ཟོས་པས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ཏེ་མུན་པ་བྱུང་བས་དེའི་ཚེ་ཉི་ཟླ་སྐར་མ་རྣམས། འགྲོ་བ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་སྟེ། གདགས་པ་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཁམ་གྱི་ཟས་ཟོས་པ་དེས་ན། དེ་དག་གི་ལུས་ལ་མཐྲང་བ་དང་། ལྩི་བ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། འོད་དང་ཁ་དོག་གི་མདོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་མུན་པ་བྱུང་བ་ན། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འདི་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུ་སྐར་རྣམས་དང་། མཚན་མོ་དང་། ཉིན་མོ་རྣམས་དང་། དུས་ཚིགས་རྣམས་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕོ་ཟླ་ཆེས་གྲངས་གཟའ་སྐར་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་བྱེད་པོ་ཡོད་དེ། རང་

རེའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་སྐུ་ཚེ་སྟ་མ་ཞིག་ལ། » ཛང་སྒོང་ཇ་བོད་དུ་[1]གྱུར་དུས་ལོ་དྲུག་ཁྲིར་དཀའ་ཐུབ་བསྒྲུབས་པས། སྲིད་པ་གསུམ་ན་མཐུ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་ཚངས་པ་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ངོར་རྒྱ་སྐར་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། ལོ་ནི་དྲུག་ཁྲི་ཐམ་པར་ཡང་། །རྐང་པ་གཅིག་གིས་དཀའ་ཐུབ་གནས། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་དང་པོར་སྨིན་དྲུག་ཅེས། །རྒྱ་སྐར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ། །ནངས་ཀྱི་དང་པོར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཐར་གནས་གཅིག དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག དེ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་ཚིགས་པ་གཅིག དེ་གསུམ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་མཐར་གནས་ལ། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་བགྲང་། །དེ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཙམ་ཡིན། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་དག་བཅོ་ལྔ་ཕྱོགས་སུ་གྲགས། །སྔ་ཕྱིའི་ཕྱོགས་ནི་དཀར་ནག་གཉིས། །དེ་གཉིས་བསྡོམས་པ་འཐལ་བྱེད་དོ། །མཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་གཉིས་གཉིས་ལ། །དེ་ཚིགས་དེ་གསུམ་བགྲོད་པ་གཅིག །ལྷོ་བྱང་བགྲོད་པ་གཉིས་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ལོའི་སྐད་དོད་ཨབྡ་ཞེས་པ་དེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན་བཞིར་འགྱུར་ཏེ།

1) བོད་པར། ཛང་སྒོང་ཇ་བོང་དུ།

ཡོངས་བགྲང་། བགྲང་བཞི། རང་སྐྱོབ། འཁོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཡོངས་བགྲང་བགྲང་བཞི་རང་སྐྱོབ་དང་། །འཁོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལོ་ཡི་མིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྒྱ་གར་ན་རྒྱལ་པོ་རང་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་ལ་མངའ་རིས་ཀྱི་བུ་ལོན་སྡུད་ངས་ནས། ལོ་དེ་ནས་འགོ་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ། གཡུལ་བཏན་འོག་ཏུ་ཉིས་སྟོང་ལོན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གསུང་རབ་ལས་ནི། ལོ་དྲུག་ཚུར་བྱེད་དེ། བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་དང་། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལོ་དེ་ལ་དུས་ཚིགས་ཇི་ཙམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསུམ། བཞི། ལྔ། དྲུག་རྣམས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོས་ཀ་ནི་ཚ་བར་མཚུངས་པས་དཔྱིད་དུ་བསྡུས། སྟོན་ནི་ཆར་འབབ་པས་དབྱར་དུ་བསྡུས་ཏེ། དགུན། དཔྱིད། དབྱར་གྱི་དུས་གསུམ་དུ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། མགོ །རྒྱལ། མཆུ། དབོའི་ཟླ་བ་བཞི་དང་པོ། ནག་པ། ས་ག སྣྲོན། ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་གཉིས་པ། གྲོ་ཞུན། ཁྲིམས། ཐ་སྐར། སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བ་བཞི་གསུམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཞིར་འཇོག་རིགས་ཏེ། དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་དུ་ཕྱེ་ནས་བཞིར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་ལས་འབྱུར་བའི་སྨྱུང་འདས་ལས། ཟླ་བ་གསུམ་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས། །

ཟླ་བ་གསུམ་ནི་དབྱར་གྱི་དུས། །ཟླ་བ་གསུམ་ནི་སྟོན་གྱི་ཕྱོགས། །ཟླ་བ་གསུམ་ནི་དགུན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། བྱིན་འཕྲོག་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་

དང་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་ལ་ལྔར་འབྱེད་རིགས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དུས་ཚོད་ནི་ལྔ་སྟེ། དགུན་གྱི་དུས་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་དང་། དབྱར་ཐུང་ངུའི་དུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་ལ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། སྐྱང་འདས་ལས། གཉིས་གཉིས་དུས་ཚིགས་གཅིག་བྱས་ནས། །ལོ་གཅིག་དུས་ཚིགས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས། དགུན་ཟླ་ར་བ་སོགས་གཉིས་གཉིས། །རིམ་བཞིན་དུས་ནི་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པའི་གོས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞིར་ཕྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དང་། རྒྱ་གར་བས་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་ཏེ་བཞི་གསུངས། དགོས་པ་ནི་གསུང་རབ་ལས། རབ་འབྲིང་། ཐ་ཆུང་གསུམ་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དཔེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐད་དོད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དཔེ་ལ། ཤྲཱ་ཀུ་ནི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་ཅན་ཞེས་པ་ཐོན་ཡོང་རྒྱུ་ལ། བོད་དང་བསྟུན་ནས་དཔྱིད་རར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཐུང་ངུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་ལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞག་མི་ཐུབ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་འགྲོ་ངེས་འཛིན་ཚུལ་ལ། ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགུན་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བ་ལས། དུས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་ལྔའོ། །

ལྔ་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། དགུན་དང་། སོས་ཀ་དང་། དབྱར་དང་། དབྱར་ཐུང་ངུ་དང་། དབྱར་རིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དུས་ཚིགས་དྲུག་པོ་དགུན་དང་། དགུན་སྨད་དང་། དཔྱིད་དང་། སོས་ཀ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་ཤུགས་ལ་ཉིན་མཚན་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་སུ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་པ་བསྟན་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཉིན་མོ་བཟློག་ཅེས་པ་མཚན་མོ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཉིན་མོ་རིང་དུ་སོང་བ་མ་དགོངས་པར། ཉི་ལྡོག་པར་སྟེག་པའི་བཤད་པ་མཛད་པས། དཔྱིད་དང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མ་ལྡོག་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་ཅོར་གྱི་གཏམ་གྱིས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། བོད་ཀྱི་གནག་རྩི་ཀུན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲེལ་བའི་གནས་སོ། །

ཀར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་སོགས་ནི་དཔྱད་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ས་སྐྱ་བའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡི་ཐ་མ་མར་ངོ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་སྟེ། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྲིམས་ཟླ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཟླ་བ་བརྒྱད་

པ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་གང་ཞིག དབྱར་ཉི་ལྡོག་པའི་ཚེ། ཉི་མ་རིང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བཤོལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལོ་ལྔ་ལྔ་ལ་ཟླ་བཤོལ་རེ་རེ་འདོན་པ་དང་། ཚེས་ཞག་གིས་ཁྱིམ་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་དགུ་ནས་འདོན་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལོ་རེ་ལ་ཚེས་ཞག་དྲུག་དྲུག་ལྷག་པ་གང་ཞིག དེ་བསགས་པས་ལོ་ལྔ་ན་ཞག་སུམ་ཅུར་ལོངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་གཉིས་དང་། ཚེས་ཞག་གི་ཟླ་བ་གཉིས་རེ་བསྡོས་པ་ན་ཚེས་ཟླས་ཉིན་ཟླའི་དོད་མ་ཐུབ་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལྷག་པའི་དོ་མཉམ་ལ་ཚེས་ཞག་གཅིག་བསྣན་པས་རགས་རྩིས་ལ་ཡུན་མཉམ་ཡང་། ཞག་གྲངས་གཅིག་གིས་ཚེས་ཟླ་དེ་མང་བས་དེ་འདྲའི་ཞག་རེ་བསགས་པས་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་དྲུག་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཞག་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་འདིའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་རང་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་རྒན་པོ་རྣམས། ཞག་མི་ཐུབ་ཀྱི་བཤད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་རྩིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལ་བྱང་བ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་ངོམས་པའི་གནས་སོ། །

དེ་ཡང་ལོ་ལྔ་ནས་ཟླ་བཤོལ་འབྱུང་སྟེ། གཞུང་དམ་པའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་ལས། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ལོ་ལྔ་ལྔན་བཤོལ་དོར་ཅིག ཅེས་གསུངས་ནས་ལོ་ལྔ་ལྔན་བཤོལ་དོར་རེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གོང་གི་རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག་འབྲང་བཅས་རེ་ལྷག་པ་གང་ཞིག དེ་བསགས་པས་ཡོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་དགུན་ཟླ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱིམ་ཟླ་རེ་དང་ཚེས་ཟླ་རེ་དོ་བསྡོས་པས་ཞག་རེ་བག་མེད་རེ་མ་ཐུབ་པས། དེ་གཉིས་དོད་མཉམ་པ་ལ་ཞག་རེ་བག་མེད་རེ་བསྣན་པས། དོན་ལ་ཡུན་མཉམ་ཡང་། བག་མེད་རེ་ལྷག་པ་དེ་བསགས་པས། ཡོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག་འབྲང་བཅས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོ་གཉིས་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལྷག་པ་གང་ཞིག དེའི་རིགས་པས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་དགུན་ཞག་བརྒྱད་ལྷག་པ་རྣམས་བསྡོམས་པས་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉིན་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་འོད་དམར་གྱི་བར་ཉིན་མོ་དང་། དེ་ནས་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་བར་མཚན་མོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འདུལ་མངོན་གྱི་ལུགས་གཙོ་བོར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དབྱངས་འཆར། ནག་རྩིས་སོགས་སྒོ་བསྟུན་པའི་ལེགས་པའི་ཆ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པར་ནུས་མོད། གསུང་རབ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཞེན་པའི་དེང་སང་གི་རིགས་ལམ་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་ལ་ལྷ་ཁང་བསྟན་པ་ལྟར་དགོས་ནུས་མི་འབྱུང་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

སྨྲས་པ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུགས་ཅན། །ཁྲུངས་ལྡན་མཁས་པའི་གཏམ་གྱི་རྒྱུད་མངས་དང་། ལྷན་ཅིག་བརྡུངས་ཚེ་དྲི་ཟའི་པི་ཝང་

མཁན། །སྐྱེངས་ཏེ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་རུ་བྲོས། །ཚུལ་འདིའི་ཕྲ་ཞིབ་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ། །འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པོ་ཕལ་ཆེར་མི་སྨྲ་བའི། །བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་ཞིང་འགའ་ཞིག་སྨྲ་ཅོར་ཆེ། །བོང་བུའི་སྐད་གསང་ལྷ་བུར་སྒྲོག་པ་མཐོང་། །དེ་འདྲའི་དགོངས་དོན་ལོག་པར་བཀྲལ་བ་དག །གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་ཟླ་འབྱིན་མོད། །འོན་ཀྱང་འབྲི་སྟག་ཕྱུག་རྒྱུའི་ཁྱུ་མཐོང་ཚེ། །མང་དུ་ཐོས་པས་ཅུང་ཟད་རྗེས་ཡི་རང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ན་རེ། དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གླིང་གཞན་གསུམ་དུའང་དགུན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་དགུན་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་གྲུབ་པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། དེར་དེ་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ

པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར་དེ་དགུན་ཟླ་དང་པོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གླིང་བཞིར་ཉི་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཉི་མ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེར་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉིན་མོ་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མཚན་མོ་འང་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལྟར། ཉིན་མོ་འང་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གདགས་པ་ལས། དགུན་ཟླ་ར་ཆུང་ཡར་གྱི་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། ཚེས་དགུ་ཕན་ཆད་ནས་མཚན་མོ་ནི་འབྲི། ཉིན་མོ་ནི་བསྐྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ཞག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་ནས་ཞག་གཉིས་སོང་བའི་སྐབས་སུ། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དོད་མི་མཉམ་པ་སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡུད་ཙམ་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་རིམ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཉིན་མཚན་གྱི་རིང་ཐུང་མངོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེང་སང་གི་བཙུན་ཆུང་བསྡུས་གྲྭ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་མས་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་རི་རབ་ལ་བསྐོར་བའི་ཚེ་འཁྱོག་པོར་བསྐོར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རང་ལུགས་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ལ། ཁོས། དེ་མི་འཐད་དེ། དུས་འཁོར་བ་ལྟར་མཐོ་དམན་དང་། སྣང་གཡོགས་སོགས་མི་བྱེད་པར་ཐད་ཀར་རྒྱུ་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ནི། དུས་འཁོར་དང་། གོ་ལའི་རྣམ་གཞག་མ་ཐོས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་མངོན་

པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དུས་འཁོར་སོགས་ལུགས་མི་གཅིག་པའི་ཁུངས་འདྲེན་པ་ནི། ཨུ་ཏྲ་བའི་ཕྱེ་དང་འདྲ་བས་ཁོ་བོ་ནི་མི་སྨྲའོ། །བསྡུས་གྲྭ་མ་ཆགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཟེར་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དབྱར་དགུན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཚ་གྲང་གི་རེག་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་མྱོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚ་གྲང་གཉིས་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གོ་ས་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ།

༄༅། །ལྔ་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ་ལ། ས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་བཤད། མ་འབྲེལ་བའི་གནས་བཤད། ཞར་བྱུང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད། བར་གྱི་ཐག་ཚད་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་རབ་འདི་ལ་ཆུ་མཚམས་ཡན་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བཞིའི་བར་གྱི་ཐག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བང་རིམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རི་རབ་ལས་ཅུང་ཟད་འཕགས་ཏེ། དང་པོ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ལ་བཞི་དང་། བཞི་པ་ལ་གཉིས་

ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། བང་རིམ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། ཕྲེང་ཐོགས་དང་། རྟག་མྱོས་དང་། བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་པའི་ཕྱིར། གསེར་གྱི་རི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གྲོང་དང་གྲོང་རྡལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩེ་ན་གནས་ཡོད་དེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུན་པོའི་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཕྱོགས་མཚམས་ན་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱའི་ཚད་ཅམ་གྱི་བརྩེགས་པ་བཞི་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཡོད་དེ། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གྲོང་དང་ཚལ་དང་ས་དང་ཤིང་དང་མདུན་སའི་མངོན་པར་དགའ་བ་བཤད་པ་ལྔ། དང་པོ་ནི། སྟེང་བཤད་པའི་རྩེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་ཡོད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྡུག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། ས་གཞི་འཇའ་ཚོན་ལྟར་བཀྲ་བ། རྐང་པ་བཞག་ན་ནེམ་ནེམ་པ་དང་། བཏེག་ན་སྤར་བར་བྱེད་པའི་མཉེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་དེ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཡོད་དེ། ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ངོས་བཞི་ན། ལྷའི་སྐྱེད་ཚལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཚལ་དང་། རྩུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་རྩུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚལ་དང་། ལྷའི་བུ་བུ་མོ་རྣམས་འདྲེས་ཤིང་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚལ་དང་། ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚལ་དང་བཞིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ན་གླང་པོ་ཆེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ན་ས་སྲུང་གི་བུ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ། དཀར་བ། ཡན་ལག་བདུན་ལེགས་པར་གནས་པ། མགོ་དམར་བ། མཆེ་བ་དྲུག་པ། སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་བདུན་ཡོད་པ། འཁོར་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱད་སྟོང་དང་ལྡན་པ། མགོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་མགོ་རེ་ལ་མཆེ་བ་དྲུག་དྲུག་དང་། མཆེ་བ་རེ་ལ་རྫིང་བུ་བདུན་བདུན་དང་། རྫིང་བུ་རེ་ལ་པདྨའི་སྟོང་པོ་བདུན་བདུན་དང་། པདྨ་རེ་ལ་ལྷ་མོ་བདུན་བདུན་དང་། དེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན་དང་། དེ་རེ་ལ་སིལ་སྙན་འཁྲོལ་བ་བདུན་བདུན་དང་ལྡན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། མགོ་དབུས་མ་ལ་དབང་པོ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་དང་། གླང་པོ་ཆེ་གཞན་རྣམས་ལ་འཁོར་རྣམས་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་ཚལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་ན། གནས་བཞི་ཡོད་དེ། དཔག་ཚད་ཉི་ཤུས་བཅད་པ་ན། ས་གཞི་བཟང་པོ་ཚལ་དེ་དག་ལ་འགྲན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ན་ཤིང་

ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ཡོད་དེ། དེ་དཔག་ཚད་ལྔ་ཐུར་དུ་ཟུག་པ། བརྒྱ་གྱེན་དུ་འཕགས་པ། ཡལ་ག་དང་འདབ་མས་ལྔ་བཅུར་ཁྱབ་པ། མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་དྲི་བཟང་པོ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བགྲོ་བའི་གནས་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གནས་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དེའི་སྟེང་ན་འཐབ་བྲལ་སོགས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷའི་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་བདེ་བསྟེན་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་རྣམས་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་དྲུག་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་འོག་མ་གཉིས་ནི། མི་ལྟར་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱད་ནས་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པར་བྱེད། གསུམ་པ་འཁྱུད་པ་དང་། བཞི་པ་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་། ལྔ་པ་རྒོད་པ་དང་། དྲུག་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་བུ་མངལ་ནས་བཙའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་པང་དུ་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ཙམ་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་བར་དག་ཏུ་རིམ་བཞིན་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་ནི་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བས་སྤྱི་ཕྱི་བརྗེས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ

རྣམས་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལུས་ཀུན་རྫོགས་ཤིང༌། གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་རྣམས་འདོད་ཁམས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང༌། རང་གིས་སྤྲུལ་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན། འདོད་ལྷ་དང་པོ་བཞི་མིར་བཅས་པ་རྣམས་དང༌། འཕྲུལ་དགའ་བ་དང༌། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བར་གྱི་ཐག་ཚད་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་གནས་ནས། དེའི་འོག་མ་འདོད་ཁམས་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་གོང་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་འོག་མའི་གང་ཟག་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གོང་མ་རྣམས་སུ་བགྲོད་མི་ནུས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་གཞན་ལ་བསྟེན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་དེ་དག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་སྟོང་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་དེ། གླིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང༌། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང༌། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་སྟོང་ལ་ནི་དེ་ཡིན་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་སྟོང་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་འཇིག་རིམ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་སྐེ་མཉམ་དུ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚེའི་ཚད་བཤད་པ།

༄༅། །བདུན་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚེའི་ཚད་བཤད་པ་ལ། ལུས་ཚད་བཤད་པ་དང་། ཚེ་ཚད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིའི་ལུས་ཚད་དང་། ལྷའི་ལུས་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གླིང་བཞིའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི། ཁ་ཅིག་ཁྲུ་བཞི་དང་། ཕལ་ཆེར་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡིན་ལ། ཤར་ཁྲུ་བརྒྱད། བ་གླང་སྤྱོད་པ་བཅུ་དྲུག སྒྲ་མི་སྙན་པ་སོ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ནས། དགའ་ལྡན་པ་གཅིག་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཆ་རེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་ཚངས་རིགས་པ་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་། དེའི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད་ཅིང་། འོད་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་དཔག་ཚད་གཉིས། དེའི་ལྷག་ཚད་མེད་འོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ནི། འོག་མ་བས་གོང་མ་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་ལ། སྤྲིན་མེད་བས་འོག་མའི་ཉིས་འགྱུར་ལས་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། འོག་མིན་པ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚེ་ཚད་ལ། བདེ་འགྲོའི་ཚེ་ཚད། ངན་འགྲོའི་ཚེ་ཚད། མ་ངེས་པའི་འཆི་བ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མིའི་ཚེ་ཚད་དང་། ལྷའི་ཚེ་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཆེ་ལོ་སྟོང་། ནུབ་དང་ཤར་གཉིས་ན་དེའི་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤྱངས་པ་སྟེ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཕྱེད་སུམ་བརྒྱ། འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་མ་ངེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ལོ་བཅུ་དང་། བསྐལ་བ་དང་པོའི་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཚད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཚེ་ཚད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། འདོད་པའི་ལྷ་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གོང་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་ལ། མི་ལོ་བརྒྱ། ཉིས་བརྒྱ་སོགས་དང་། རང་ལོ་གཉིས་གཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པས། མཐར་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་མི་ལོའི་གྲངས་

ཡོད་དེ། དེ་ལ་མི་ལོ་སུ་ཡ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁྱི་བ་གསུམ་དང་ས་ཡ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཐབ་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། དུང་ཕྱུར་གཅིག ཁྱི་བ་བཞི། ས་ཡ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། དུང་ཕྱུར་ལྔ། ཁྱི་བ་བདུན། ས་ཡ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཐེར་འབུམ་གཉིས། དུང་ཕྱུར་གསུམ། ས་ཡ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཐེར་འབུམ་དགུ དུང་ཕྱུར་གཉིས། ཁྱི་བ་གཅིག ས་ཡ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ལ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་། ཚེ་ཚད་ནི་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ལུས་གཞལ་བའི་དཔག་ཚད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་བསྐལ་བས་འཇལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚངས་རིགས་པ་ལུས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཚེ་བསྐལ་བ་ཕྱེད་ཡིན་པས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། དང་པོའི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་རེས་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་ཆེན་དང་། དེའི་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་སོགས་ནི་ཕྱེད་བསྐལ་ཏེ་བསྐལ་ཆེན་ཕྱེད་ལ་བསྐལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ལ། ཚ་དམྱལ་བ། དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས། གྲང་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་དམྱལ་བ་དྲུག་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་ཚེ་ཚད་དང་། རང་གི་ཉིན་ཞག་མཉམ་ལ། ཞག་དེ་བགྲངས་པའི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ནི་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་ལོ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་མནར་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། སྟོ་མ་ཚེ་བར་བསྐལ་ཕྱེད་དང་། ཕྱི་མ་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། དེ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་དང་། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐིག་ནག་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་གཅིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཉིས། ཁྲག་ཁྲིག་དགུ །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྡུས་འཇོམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངུ་འབོད་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རབ་བགྲམ་གཉིས། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དགུ །ཁྲག་ཁྲིག་བཞི། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་གཏམས་དྲུག རབ་བགྲམ་ཆེན་པོ་དྲུག བགྲམ་གསུམ། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་ལྔ། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་གཏམས་ཆེན་ལྔ། གཏམས་གསུམ། རབ་བགྲམ་བརྒྱད། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་བཞི། ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཚེ་མཆོག་ཏུ་རིང་བ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་མིའི་ཟླ་

བ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གླང་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། མ་ག་དྷའི་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོང་བའི་ཏིལ་གྱི་སྒྲོང་ནང་ཕྱུར་བུར་བཀང་བའི་ནང་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་རེ་ན་ཏིལ་ཉག་གཅིག་རེ་ཕྱུང་བས་ཟད་པར་གྱུར་བ་ནི་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ལ། གཞན་ལྷག་མ་བདུན་ལ་ནི་ཤུ་ཉི་ཤུས་འཕར་བའི་ཕྱིར། ཆུ་བུར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱད་དང་། ཐེར་འབུམ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་གཅིག ཁྲག་ཆེན་དྲུག་དང་། ཐེར་ཆེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་ གསུམ་དང་། ཁྲག་ཆེན་གཉིས། ཐར་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཨ་ཆུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་བཞི། ཁྲག་ཆེན་བརྒྱད། ཐེར་ཆེན་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱི་ཧུད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་དྲུག ཁྲག་ཆེན་བཞི། ཐེར་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་བརྒྱད། ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་བགྲམ་དགུ །ཁྲག་ཆེན་དྲུག ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་དང་། ཐེར་ཆེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། པད་ཆེན་ལྟར་གས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་རབ་ཆེན་གཅིག རབ་བགྲམ་གཅིག ཁྲག་ཆེན་གཉིས། ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མ་ངེས་པའི་འཆི་བ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་པ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་མ་གྲོགས་ཞེས་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་ལོ་སྟོང་ཐུབ་ལ། གཞན་རྣམས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། རིགས་དྲུག་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་ཡི་ཚད། །ཤིན་ཏུ་ཐ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི། །ཐ་སྙད་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི། །མཁས་རློམ་གཞན་གྱི་རྣ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །འདི་ལྟར་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་གྲགས་འདོད་ཙམ། །དོན་དུ་གཉེར་མིན་གཞན་དག་བློ་གསལ་ཚོགས། །སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དང་ཡོངས་འཛིན་བླ་མ་ལ། །ཚེས་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་རོལ་མོ་འབྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་བཤད་པ།

༄༅། །བརྒྱད་པ་ཚད་དེ་གཞལ་ཐབས་ལ། འཛིག་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བསྐལ་པ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔག་ཚད་རྒྱང་གྲགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལོ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་། མིང་དང་། དུས་ཀྱི་(ཆུང་ཐ་དང་ཐུང་ཐ་)ཡོད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་ཐ། ཡི་གེ་ཨ་བུ་མིང་གི་ཐུང་ཐ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དུས་ཀྱི་ཐུང་ཐ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཚད་གཞལ་བྱའི་རྒྱང་གྲགས་དང་། དཔག་ཚད་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་། རྡུལ་

ཐྲན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷུགས་རྡུལ་དང་། ཆུ་རྡུལ་དང་། རི་བོང་གི་རྡུལ་དང་། ལུག་རྡུལ་དང་། གླང་རྡུལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་དང་། སྲོ་མ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་། སོར་ཚིགས་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྲུ་ཚད་སོགས་ཡོད་དེ། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་སྟེ་འདོམ་གང་། གཞུ་འདོམ་དེ་དག་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྲོང་ནས་འཕགས་པ་ལ་དགོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔག་ཚད་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐང་ཅིག་གི་རྩོམ་གཞི་ཡོད་དེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ཀྱང་དྲུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ །ཞེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡུད་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཞག་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་བྱས་པས་སྔར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོ་ཡོད་དེ། ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དྲུག་དྲུག་དོར་བ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐལ་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཇིག་བསྐལ། སྟོངས་བསྐལ།

ཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཇིག་བསྐལ། གནས་བསྐལ། ཞིག་ནས་འདུག་པའི་བསྐལ་པ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་མེད་པ་སྟེ་དེར་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་པ་ནས། སྣོད་ཟད་པའི་བར་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་དང་པོ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་ནས་ནི། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་བར་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བར་བསྐལ་གྱི་ཚད་ཡ་ཐོག་གཞག་པ། བར་གྱི་ཁྱུག་པ། མཐའི་མ་ཐོག ཡར་འཕེལ་བཅུ་དགུའི་མཚམས། དེ་རྣམས་གནས་པའི་བསྐལ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་གྱི་བསྐལ་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་འགྲིབས་ཏེ། ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་བསྐལ་དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་སྐྱེ་སྟེ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་བྲི་སྟེ་བཅུ་པར་གྱུར་པའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་ལ་བར་གྱི་ཁྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ལས་གཅིག་ནི་ཡར་ལ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འཕེལ་ལ་མི་བྲི་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡར་འཕེལ་དེ་དག་གི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་ཡར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་དང་ནི་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་དུས་མཉམ་སྟེ། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་ཆགས། ཉི་ཤུར་གནས། ཉི་ཤུར་འཇིག ཉི་ཤུར་སྟོངས་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཚད་ཡོད་དེ། བར་བསྐལ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་དེར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས། རང་སངས་རྒྱས། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲངས་མེད་དེ་ནི་གྲངས་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དང་། །ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་རྣམས། །རྒྱང་པའི་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཆེན་པོའི་ཟླ་དང་བཅས་པ་ནི། །ཐེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་རབ་བཀྲམ་དང་། །གཏམས་དཀྲིགས་མི་འཁྲུགས་ཁྱད་ཕྱིན་དང་། །བང་སྟེང་དེར་འདྲེན་མཐའ་སྣང་དང་། །རྒྱུ་རིག་འོད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། །ལེགས་ཕྱིན་རྟོགས་འགྲོ་འབྱིང་རྡུལ་དང་། །རྒྱ་རྟགས་སྟོབས་འཁོར་བརྡ་ཤེས་དང་། །རྣམ་འབྱུང་སྟོབས་མིག་ཉི་ཤུ་གཅིག །བར་དུ་བརྒྱད་ནི་མ་རྙེད་པས། །རང་གི་མིང་གང་རུང་བ་གཞུག །གྲངས་མེད་བར་དུ་བཅུ་འགྱུར་བསྒྲེས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བ་ལས་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི་བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་འབྱུང་བའི་དུས་

དང་། ཚོགས་གསོག་པའི་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དེ་ཡར་འཕེལ་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་ཚུལ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྱུང་བའི་དུས། ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་འབྱུང་བའི་དུས་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཡན་ལ་འབྱུང་གི་དེ་ལས་འཕྲི་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་ས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་གླིང་བཞི། དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་གླིང་གསུམ། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་གླིང་གཉིས། ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་གླིང་གཅིག་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གླིང་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་འཁྲུན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དེའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་

ནི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་བསུས་ནས་འདུད།

དབུལ་ལ་ནི། རང་ཉིད་དེར་འགྲོ་བས་འདུད། ཟངས་ལ་ནི། གཡུལ་བཀྱེམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདུད། ལྕགས་ལ་ནི་མཚོན་གདེངས་པ་ཙམ་གྱིས་འདུད་ཅིང་། རང་ཉིད་རྒྱལ་ཡང་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བསྒྱུར་དང་། ཐུབ་པའི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི། རང་གི་ཡུལ་རྣམས་ན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་། འོད་གསལ་ལ་ཆ་ཤས་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་ལ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། དུས་ལ་དཔྱད་པ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་དང་ལྡན་ཚུལ། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་གཞན་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཁྱིམ་པ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྣམས་སུ། །གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཕལ་ཆེར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབང་ཕྱུག་སེར་སྣའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཆ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་མ་གཏོགས་དེ་ལས་འཕྱི་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དུས་དེར་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་མི་རྫོགས་པའི་

ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །འོག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཐུང་བའི་ཚེ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེའི་སྣོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་བལྟམས་པའི་དུས་སུ། རི་བོ་ཀུན་འཛིན་ནས་དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འོངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ་ལས་ཀྱང་། ས་བདག་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་བློ་གྲོས་འཕྲུལ། །རྩོད་པའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་མི་འབྱུང་། །བསོད་ནམས་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འདི་ནི། །ཉེས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྙོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད། རྒྱ་ནག་པོའི་ཡུལ་དུ་ཧིང་གིར། གཞན་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ལྗོངས་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་གསུམ་དང་། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་འབར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི། མགར་བ་སོགས་བཟོ་བོས་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྦྱིན་ཞིང་། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ། ཆེས་བཅོ་ལྔའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་

པོ་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ། གསོ་སྦྱོང་གི་ཉི་མ་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་མགོ་ཁྲུས་བྱས་ཏེ། དབུ་གཙུགས་སུ་གནས་ཤིང་། སྙིང་གི་ཁྲམས་ན་བུད་མེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཞིང་འདུག་པའི་ཚེ། ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རྩིབས་སྟོང་ཡོད་པ་སྣ་ཁྱུད་དང་ལྡན་པ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། མགར་བས་མ་བྱས་པ། འཕང་དུ་ཤིང་རྟ་ལ་བདུན་ཙམ་ནས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་བཙས་པའི་དུས་ན། བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཚེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཚེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདུན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་དེ།

འཁོར་ལོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྔ། ནོར་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། བུད་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་ལྔ། ཁྱིམ་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་བཞི། གླང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། རྟ་མཆོག་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། བློན་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩིབས་སྟོང་པ། དཔག་ཚད་

ལྔ་བརྒྱ་པ། ནམ་མཁའ་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་དུ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ། གླིང་གཞན་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གནས་ལ་ཕྱིན་པས་དཔུང་ཚོགས་གཞན་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ། གཞན་མཐའ་དག་དང་གིས་འདུད་དགོས་པ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྲུན་པ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་བར་དུ་འོད་འབྱུང་བ། ཆུ་མེད་པའི་སར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་འབྱུང་བ། དོན་རྣམས་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ། ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་དང་ལྡན་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་དུ་ནད་མི་འབྱུང་བ། ཡུལ་དགོན་པ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཆར་བཟང་པོ་དུས་སུ་འབབ་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་དུས་མིན་དུ་མི་འཆི་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་མཐུན་པ། བུ་མང་པོ་བཙའ་བ། རིགས་མཐུན་པ། སྲིད་མཐོ་བ། བུད་མེད་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་མཐོང་བ། ཡིད་གཞུངས་པ། ལྷའི་མིག་དང་ལྡན་པ། འཁོར་བ་ཟད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཅང་ཤེས་པ། མཆོག་ཏུ་བཀའ་ཉན་པ། ཕ་རོལ་གྱི་སྡེ་ལས་རྒྱལ་བ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་ཐལ་ཀར་དུ་གྱུར་པ། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་གནས་པ། གསེར་གྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་མཛེས་པ། དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཉིན་གཅིག་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནུས་པ། ལུས་ལ་ནད་མེད་པ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། ཞོན་ན་གུས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བསགས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་རྩོམ་པ་དང་། ཡུལ་དང་དུས་ལྡན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ལ་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་རྣམས་སུ་བློན་པོ་ལས། དམག་དཔོན་ཞེས་མིང་མ་བཤད་ཀྱང་། དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི་རིན་ཆེན་བདུན། །དེ་ཚེ་འབྱུང་འགྱུར་འཁོར་ལོ་རྒྱ། །ནོར་བུ་གླང་པོ་བུད་མེད་དང་། །ཁྱིམ་བདག་དམག་དཔོན་སྔོན་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་འབྱུང་བ་ནི། མདོ་ལས། སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་ཕན་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། །སུ་ཞིག་བསྐོར་བ་བྱེད་པ་ནི། །ཚེ་རབས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པ་ནས། རིས་བསྐོར་རྒྱ་མཚོ་ཙུན་ཆད་ཀྱི། །གླིང་བཞི་དག་གི་དབང་ཕྱུག་བླ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ། །རིན་ཆེན་བདུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། མེ་དགེའི་རྟོག་མ་མཐའ་དག་རྒྱང་བསྲིངས་ཤིང་། །དགེ་བཅུའི་ཆུ་ཀླུང་དྭངས་པ་འཁྱིལ་བའི་ནང་། །རྫོགས་ལྡན་ཆ་ཤས་གང་བའི་ཟླ་བའི་ངོས། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས། །སུ་ཞིག་གསར་པའི་གཏམ་དང་མི་ལྡན་པར། །སྔར་བས་རྙིང་མའི་བགྲོས་ལ་བདག་གིར་བྱེད། །ལ་ལ་གང་བྱུང་བྲིས་པའི་འགལ་བསྡུམ་ལ། །བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཞེས་བླུན་པོའི་དབུས་སུ་ངོམས། །སྔོན་ཆད་མཁས་ལ་

ཅུང་ཟད་མ་གྲགས་པའི། །ལེགས་བཤད་བདག་འདྲས་སྨྲ་བ་ཆེས་དཀའ་ཡང་། །གཞུང་དོན་ལོག་པར་སྨྲ་བའི་བབ་ཅོལ་ཚིག །བཟོད་པས་མཁས་མང་དབུས་སུ་གནོང་མ་དགོས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

སྨོན་བཙུད་ཀྱི་ཁྲིད་ཆོས་བཤད་པ།

༄༅། །དགུ་པ་སྨོན་བཙུད་ཀྱི་ཁྲིད་ཆོས་ལ། དངོས་དང་། འཇིག་བསྐལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་པར། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འཁྲིབ་ཚུལ། འཁྲིབ་པའི་མཐར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བསྐལ་བ་དང་པོར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྫེ་འབབས་ཀྱི་ཟ་སྣད་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རང་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་སེལ་ཞིང་དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཁྲིབ་པ་ན་སྐྱེས་བུ་བཀྲམ་ཆགས་ཅན་ཞིག་གིས་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའི་རོ་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་ནས་གཞན་ཞིག་གིས་མ་རྨོས་པའི་ལོ་ཏོག་ལ་ལེ་ལོས་གསོག་འཇོག་བྱས། དེ་རྗེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བཏབ་པས། གཅིག་གི་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པས་རྩོད་པ་བྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཁ་འཆམ་པར། དཔོན་དུ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྐོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་ལས་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ལས་ངན་པའི་ལམ་རྣམས་

ལྷག་པར་སྤྱད་པས་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ལོ་ནི་བཅུ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅུད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ནི། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་དག་གིས་ཆར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་བཞིན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། མཚོན་བསྐལ་ཞག་བདུན། ནད་བསྐལ་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇིག་བསྐལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་འཇིག་པའི་རྐྱེན། གང་འཇིག་པའི་ངོ་བོ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་མཚན། འཇིག་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་ཉི་མ་བདུན་གྱི་མེ་དང་། ཆར་པའི་ཆུ་དང་། རླུང་གིས་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། སོགས་པས་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་ནི་འཇིག་པ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་སྟེ་གོང་མ་མི་འཇིག་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྐྱོན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ན། དགའ་བདེ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཀྱི་རླུང་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འཇིག་པ་དེ་གསུམ་མེད་དེ། ནང་གི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་པ་དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་སྐར་མ་ལྟར་ཆད་ནས་མ་འདྲེས་པས་ན་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འཇིག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མེ་ཡིས་བར་མེད་པར་འཇིག་པ་བདུན། དེ་ནས་ཆུ་ཡིས་གཅིག རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ནི། སླར་ཡང་མེ་ཡིས་བདུན། དེ་ནས་ནི་མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བསྐལ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རེ་ན་རླུང་གིས་འཇིག་པ་རེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གནས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་བཙུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།།

སྨྲས་པ། སྨོན་བཙུད་འཇིག་རྟེན་སྣང་ཚུལ་མཐའ་ཀླས་པ། །རྣམ་དཔྱོད་པིར་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྟིག་ངོས་ལ། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་བྲིས་པའི་རང་རྟགས་སུ། །དཀར་འཇམ་ཤོག་བུའི་ངོས་ཀྱང་དོག་པོར་བགྱིས། །ལྷ་མིའི་ལང་ཚོ་དར་བའི་བདེ་བ་དང་། །ངན་སོང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག །བསམས་ཆེ་བླང་དོར་བྱ་བའི་བློ་སྐྱེ་ཡང་། །ཚུལ་བཞིན་དེ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་དཀོན། །དགེ་དང་མི་དགེ་མཐའ་དག་འབྱེད་པ་ལ། །དཔྱིག་གཉེན་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་ནན་ཏན་དུ། །དང་པོར་ཐོས་དང་བར་དུ་དེ་དོན་སོམས། །ཐ་མར་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་ཤེས་ལྡན་ཀྱི། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་གསུམ་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཇི་སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ།

༄༅། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་གར་གྱིས་རྣམ་རོལ་བའི། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་ཕྱིར་ཏུར་སྒྲིག་གར། །རྣམ་མང་མཁྱེན་དང་བརྩེ་བས་རོལ་མཛད་པའི། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་པར། །རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན་པ་ནས། །རྣམ་འདྲེན་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། །བཞི་པ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ནོར་སྟོན་བྱེད་ན། །ན་ཚོད་ལྷ་བུར་བློ་ཐྲ་ཡང་། །ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་སྡུང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བཟང་ངན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་ཡིན་ན། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར། བར་མ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །

ཁ་ཅིག རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལས་

སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པ་གང་ཞིག རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་ཐོགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་གཟུང་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་མེད་པའི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མདོ་ནས་

གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རིག་བྱེད་མིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ངོས་གཟུང་བ། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། དེས་བྱས་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད། ངག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་གཞག རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པའི་ལུགས་དགག མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདོད་དེ། ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གནས་མ་བུ་པས་ལུས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་གནས་དེར་མི་འཆི་བར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་

གནས་དེར་མི་འཆི་བར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་པས་ན་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་པ་ནི་གློག་དང་། མར་མེ་དང་། སེམས་བྱུང་སོགས་ལ་དགོངས་ཏེ། བུམ་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཇིག་པ་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཞན་དུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། བུམ་པ་འཚོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡང་བུམ་པ་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཁ་དོག་གི་རྟུལ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། མིག་གིས་ལུས་ལ་བལྟས་པ་ན། རླུམ་པོ་འདི། གྲུ་བཞི་འདི་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ལུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱིབས་ལ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་ན། རླུམ་པོ་འདི་འོ་གྲུ་བཞི་འདི་འོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱིབས་དེ་དབང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་དང་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་

གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ནི་ རྫས་སུ་མེད་དེ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཡིན་པ་བཅོམ་ནས་ རྡུལ་ཕྲན་དུ་ཕྱུར་པའི་ཚེ། རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ དབྱིབས་གྲུ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ངག་གི་སྒྲ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་བྱེད། ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་གཟུགས་གསུམ་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མེད་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང་། །སློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་དུས་སུ་བྱིན་པ་ནི། །རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདུན་པོ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི། ཉལ་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་པར་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། རྒྱུའི་ཁྱད་ཆོས། སའི་ཁྱད་ཆོས། ངོ་བོའི་ཁྱད་ཆོས། རྒྱུའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རང་གི་སའི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྐྱེ་སྟེ། འབྱུང་བ་དེས་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་ས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། མ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཉིས་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མཐུན་དང་། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འབྱུང་བ་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ལ། དངོས། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཀུན་སློང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ལུང་དུ་

བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ། དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། ཁམས་གཞན་ན་མེད་དེ། འདོད་པ་ཁོ་ནའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་ན་ལས་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་དག་ན་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའི་ཀུན་སློང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ན་ཡང་བསྒྲིབས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཀུན་སློང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལས་ཡིན་ན། ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལོག་ལྟ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ནག་ལ་རྣམ་སྨིན་ནག་པའི་ལས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་མ་ཡིན་ལ་ལས་ལམ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདོད་པའི་

དགེ་བ་དེ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཡིན་ཟེར་ན། དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པོ་དེ་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཟེར་ན། དབྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་དེ། དཀར་པོ་ཟད་པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྷ་རྣམས་ལ། །བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྒྲ་མི་སྙན་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་སྙན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ན་བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ་དེས་དེ་ན་དེ་བདུན་པ་ངག་བཀྱལ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱི་དེ་བདུན་པོ་ཡོད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ན། བདག་འབྲས་འབྱིན་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་

སྟེ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བསགས་ལ་མ་སྨྲུངས་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་པའི་མཚོན་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་སྲོག་ཆད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟེན་ལ་ངེས་པར་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྣུན་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྲོག་གཅོད་པ་པོའི་དགེ་སློང་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། མདོ་རྩ་བར། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་

ཡང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚམས་མེད་གླིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་མ་ཉིང་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བུད་མེད་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མ་ཕྱིས་སྐྱེས་པར་མཚན་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་པ་བསད་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་ལས་ཡིན་ན། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བཊེག་སེམས་ཙམ་གྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོང་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། མཚུངས་

ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དཀར་པོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་དཀར་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ལས་བཟློག་པ་འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བསྟན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་དཀར་ནག་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཀུན་སློང་གི་དབྱེ་བ་དང་། མུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལས་རྒྱུད་ནས་འཕེན་པའི་ཀུན་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཀུན་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་བཞིར་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། རྗེས་འཇུག་ཡིན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་ནང་བལྟས་སུ་

ངེས་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེའི་སྤྱི་རྫོལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔོམ་པས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྫོལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་ལྡུའི་དབང་ཤེས་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་གི་སྤྱི་རྫོལ་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སླ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་སོགས་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་དེར་མ་ངེས་ཏེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་ལས་དགེ་བར་འདྲ་བའམ། ལུང་མ་བསྟན་དེ་ལས་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོབས་ཆུང་བས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་པ་དང་། གཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྡོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་

པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ། སྡོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། ལྡན་ཚུལ། ངོ་བོ། རྣམ་གྲངས། སྒྲ་བཤད། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ། དགེ་སློབ་མ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །

ཁ་ཅིག ཆོས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱོན་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་རྩ་བ་ལ་ཡང་དེས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ན་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱབ་པ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཐལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནུབ་ལྷག་པོར་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་མ་བྱུང་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་ནུབ་ལྷག་པོར་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་མ་བྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡོལ་བས་ནུབ་ལྷག་ཆོད་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ཆོད་པ་གང་ཞིག དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཐལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཡོལ་བས་མཚམས་བཅད་པ་ལ་ཐལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ནུབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། དགེ་སློང་པ་ལ་རྩ་ལྟུང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག མི་ཚངས་སྤྱོད་རྩ་ལྟུང་དུ་བགྲངས་ན་རྩ་ལྟུང་ལྔར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚང་རྩ་ལྟུང་དུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། སྔ་རབས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གྲགས་ཀྱང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་བས། ཐལ་ཆེན་སྡེ་པའི་རྒྱ་དཔེར་མི་ཚངས་སྤྱོད་རྩ་བ་དང་། ཚང་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་གསུངས་འདུག་པས། ད་དུང་རྒྱ་དཔེ་ལ་བལྟ་བའི་སྤྱོབས་པ་ཡོད་ན་དཔྱད་དགོས་འདུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ཀྱང་རྫས་

སུ་རྣམ་པ་བཞིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་། དགེ་ཚུལ། དགེ་བསྙེན། བསྙེན་གནས་རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་ཕ་མཚན་གྱུར་པ་ལས་དགེ་སློང་མར་མིང་འཕོ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེ་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དེ་དག་ཀུང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྡན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་ཐོབ། གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་མ་བཏང་བའི་གཟུགས་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤང་བྱ་སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག རྫུན་སྨྲ། འབྲུའི་ཆང་ལྔ་སྤོང་བ་མནོས་ཤིང་ཁས་བླངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྙེན་གནས་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དང་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་མནོས་པ་ལས། བསྙེན་གནས་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི། ལེགས་སྤྱད་དང་། ལས་དང་། སྡོམ་པ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། མཁས་པས་བསྔགས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ལས་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་བྱ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོར་སྡོམ་མིན་ལས་

ཐར་མ་ཐག་པ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ནས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཡོངས་འཛིན་དེད་དཔོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དང་། །སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཐོས་བསམ་གྱི། །མཐུན་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱལ་ལས་མྱུར་འདས་ཀྱི། །གཏན་བདེའི་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་པར་རིགས། །ངེས་འབྱུང་ཆུ་ཡིས་རང་རྒྱུད་ཐ་བའི་ཚོགས། །བརླན་པར་མ་བྱས་ཚུལ་འཆོས་རྫ་བག་གིས། །ཤཱཀྱའི་རྣམ་བཞིའི་འཁོར་གྱི་གྲལ་རིང་དེར། །བསྙེགས་ཀྱང་བོང་བུས་གཟིག་ལྤགས་གྱོན་པ་བཞིན། །ཁྲིམ་པ་མགོ་རེག་མཐོང་ན་གད་མོ་བྲོ། །འདུལ་མདོན་གཞུང་ལུགས་མཐོང་ན་སྙིང་པ་སྐྱུར། །ཁྲིམས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་མཐོང་ན་སྤྱོ་བ་འཕེལ། །ཆོས་ལྡན་གྲོགས་པོ་མཐོང་ན་དགེ་ལ་སྦྱོར། །གྲོ་ནས་བཏབ་པའི་ཞིང་སར་སོ་སོའི་འབྲས། །མ་འདྲེས་སྨིན་པ་ཇི་བཞིན་དགེ་སྡིག་ལས། །བདེ་སྡུག་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ན། །མཁས་རློམ་ཕལ་ཆེར་དྲེད་པོ་ཆོས་སྐྱུས་མཁན། །འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་རྨོངས་དང་བློ་ལྡན་གྱི། །སྡིག་ལ་ལྟི་ཡང་འབྱུང་བར་གསུང་རབ་ལས། །བཤད་ན་ཐོས་ཅུང་སྒོམ་ཆེན་རྒན་པོ་ལས། །མང་ཐོས་མཚན་ཉིད་འདུས་སྡེ་གུ་རེ་ཡངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྙོམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྙོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྙོམ་པ་དེ་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཤིང་། མི་ལྡོག་པས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་སྤོང་བའི་སྙོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེའི་ཀུན་སློང་འགོག་པའི་སྙོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྙོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་པ་དག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྙོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་ངག་ཉེས་སྤྱོད་ལས་སྙོམ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། ལྡན་པའི་ཚུལ། འཐོབ་པའི་ཚུལ། གཏོང་བའི་རྒྱུ། ལྡན་པའི་གང་ཟག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ། སྙོམ་མིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

མུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གྱི་ལྡན་ཚུལ་དང་། བར་མའི་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཐོབ་ནས་ཇི་སྲིད་མ་གཏང་གི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པའི་ལྡན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཐོབ་ནས་མ་གཏང་གི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་སྔར་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གྱི་སེམས་བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་མ་དགེ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དེ་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་མིན་པ་ལ་གནས་པ་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

དང་ལྡན་པ་དང་། སྙོམ་པ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྲིད་དེ་གཉིས་ལ་གནས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་དང་བ་དྲག་པོས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལ་མ་བཏང་བར་དུ་ད་ལྟར་དང་ལྡན་ཞིང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ལྡན་གྱི། མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྒྲིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་འོངས་པར་མ་ཟད། འདས་པ་དག་དང་ཡང་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་མིན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཉེས་སྤྱོད་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལས་དང་། དེའི་ལམ་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྔ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཞན་པས་བར་མ་དོར་གནས་ཤིང་དགེ་མི་དགེ་བྱེད་པ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་མི་ལྡན་པའང་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་བ་དང་། དེ་མ

སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞི་གང་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཚིག་དང་སྔོན་ཚིག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དུས། བསྙེན་གནས། དགེ་བསྙེན། ཆེ་ཆུང་གི །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟེན། བསླབ་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ་དང་དྲུག དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་རྣམས་ཆེ་ཧྲི་སྲིད་འཚོ་དང་། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་མིན་ནི་མེད་དེ། དེ་དེ་ལྟར་ནོད་པ་མེད་ཅེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལེན་ཚུལ། བསླབ་བྱ། ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་སྤྱོད་

ཀྱི་ཁྱད་པར་སློབ་དཔོན་ལས་སྟན་དམའ་བར་འདུག་ཅིང་། རྒྱན་གསར་དུ་མི་འདོགས་པ། ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱིས་སླུས་པའི་རྗེས་ཟློས་བྱེད་པ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚང་བར་ནི་ནངས་པར་ལེན་པའི་ཡུལ་སྡོམ་ལྡན་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་བཞི་སྤོང་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འཆལ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱོས་འགྱུར་སྤོང་བ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། བག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གར་སོགས་གསུམ་སྤོང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་རྣམས་མ་སྲུངས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་དེ་ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། དུས་མིན་གྱི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་པོ་དང་། གླུ་གར། ཕྲེང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱད་ན་རྒྱུད་དྲེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྙེན་གནས་འདི་དགེ་བསྙེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་པ་གཞན་ལའང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འོན་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་ནི་མེད་དེ། སྐྱབས་འགྲོ་རྫོགས་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་སྔོ་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསླབ་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བླང་དོར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགེ་སློང་གི་གནམས་ངག་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་དགེ་བསྙེན་ཐམས་ཅད་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ན། སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལེན་པའི་ཚེ་དགེ་བསྙེན་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་སྲུང་བྱ་དེ་དག་བསྲུང་བ་ལ། སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དེ་ལ་ཆུང་ངུ་དང་ལ་སོགས་པ་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཡིད་གསུམ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། གང་ཟག་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་དང་། ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཕུང་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་བཀག་པས་དེ་ནི་ཤུན་ཀར་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

        དྲུག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོག་གཡེམ་སྤོང་བ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པས་དེ་སྤོང་སླ་ཞིང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་རབས་གཞན་དུའང་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཆུང་མ་བླངས་ན་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤོང་བ་ཞེས། ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་འཐོབ་ཀྱི། བུད་མེད་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱུད་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྫུན་སྤོང་བ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་བྲལ་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རྫུན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལས་མྱོས་འགྱུར་སྤོང་བ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མྱོས་འགྱུར་སྤངས་པ་ལས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་བསྲུང་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་ནད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་མ་གནང་བ་དང་། དགེ་སློང་དག ང་སྟོན་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྩྭའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ། སྡོམ་པ། སྡོམ་མིན། བར་མ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་ཚུལ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོར་དངོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དུས་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། འགོག་ཚུལ་དང་ལྡན་ཏེ། ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། དུས་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འགོག་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཁ་ཡར་བ་ཙམ་ལས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་དང་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་འགོག། སོ་ཐར་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་ལས་འགོག། རྒྱུ་ལ་ཡང་ཚུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་མིན་ཆོས་ཅན། འགོག་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་ཀུན་ལས་རྒྱུས་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་མིན་པའི་འགོག་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བཤན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའམ། དེའི་རིགས་སུ་མ་སྐྱེས་

ཀྱང་། བདག་སྲོག་གཅོད་པས་འཚོ་བར་བྱེད། །ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་མའི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་བ་སོགས། ཞིང་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་མ་བྱས་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལ། སྡོམ་པ། སྡོམ་མིན། བར་མ། ཞར་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་གཞན་གཏོང་བའི་རྒྱུ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་སྐྱེ་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཟ་འགྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བསླབ་པ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཕུལ་བ་དང་། ཤི་འཕོས་པ་དང་། མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྡོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྟེན་བོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཏོང་རྒྱུ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་མོ་འདས་པ་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡང་གཏོང་རྒྱུ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཕམ་ལྟུང་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ། གོས་དམར་པའི་སྡེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། ཡོད་དེ། སྔ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པ་ལས་གཏོང་

བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ནི། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ནུབ་པའི་ཚེ། སྡོམ་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཡང་། སྔར་ཡོད་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ནུབ་པས་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་ནུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། རྩ་ལྟུང་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ཡང་གཞན་རྣམས་མ་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་ཟད་པར་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ནོར་ཡང་ཡོད་ཅིང་། བུ་ལོན་ཀྱང་ཆགས་ན་དེ་ནོར་ཅན་དང་བུ་ལོན་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བུ་ལོན་གཞལ་ཟིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་བཤགས་ཟིན་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། གོང་ས་ནས་འོག་སར་འཕོས་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་སྦྱངས་པ་དང་ཉམས་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་མིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་དེ་ཤི་འཕོས་པ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་

བོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་མའི་དགེ་བ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དགེ་བ་དེ་བྱ་བའི་ཤུགས་ཆད་པ་དང་། བདག་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ཆད་པ་དང་། བྱ་བ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞིག་པ་སོགས་དོན་ཆད་པ་དང་། ཚེ་ཆད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། གོང་སར་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞིར་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ། སྡོམ་མིན་དང་། སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཟ་མ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་མ་ནིང་དང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྡོམ་མིན་དང་སྡོམ་པའི་ཡང་རྟེན་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་དེ་གཉིས་སྐྱེ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལའང་སྡོམ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སོ་ཐར། བསམ་གཏན། ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ། ལས་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་ཚུལ། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བསོད་ནམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། སྤྱོད་འགྱུར་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ལས་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ལས་མི་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྤྱོད་ལམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེ་མི་བདེ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གང་ཡང་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོའི་ངོ་

བོར་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་དགེ་ལས་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ས་ཉིད་དེ་དག་ཏུ་ལས་རང་གི་རྣམ་སྨིན་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། མྱོང་འགྱུར་ལྔར་དབྱེ་བ། ལས་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་དང་། ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་དང་། བཏང་སྙོམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་འབྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། སྡུག་མིན་བདེ་མིན་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་འདིའི་མི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་ནའང་བར་མ་བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚུངས་ལྡན་གྲུབ་པ་ལས་སོ། །ཞེས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །སྔ་ཕྱི་མེད་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྨིན་པ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས། སྡུག་བསྔལ་

སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། བཏང་སྙོམས་སྦྱོང་འགྱུར་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་འགྱུར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་པས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་སྦྱོང་འགྱུར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ངེས་པའི་ལས་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་ཆོས་སོ་སོར་བཤད་པ། སྦྱོང་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་སྦྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཚེ་འདིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་དང་། ཡང་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ངེས་མ་ངེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དཔེ་སྟོན་སྡེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། སུ་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ། དེ་ལས་བཟློག་པ། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་དང་། སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་

དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་ན་ནི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བརྟན་པར་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། དེར་སྐྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ལན་གྲངས་གཞན་དུའང་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་དེར་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་མ་དོ་ན་ཡང་ལས་འཕེན་པ་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་འདོད་ཁམས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ན། བར་དོ་དང་དེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ། བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ། དེ་རེ་རེ་ལ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མའི་ལས་ངེས་པ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་རིས་

གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་སྦྱོར་ངེས་སྤྱིར་བསྟན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་སྦྱོར་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ངེས་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་བྱས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་དྲག་པོས་བྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཕ་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱོར་བར་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་དགེ་འདུན་ལ་བུད་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་བཏབ་པས་མཚན་གྱུར་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གླང་གི་མཚན་གཅོད་པ་ལས་ཐར་པར་བྱས་པས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ངེས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཚོད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེའི་ས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་ནས་བྲལ་བར་བྱས་པ་ལས་ཚོད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གཞན་གང་དག་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་འཕྲལ་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྐྲག་པར་བྱས་པ་དང་། གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་མ་མཉམ་པར་འཁྲུགས་པ་དང་། མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཡེང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོན་པོའི་ལས་དང་། སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལས་དང་། སྙིགས་མར་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གཡོ་སྒྱུ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། འདོད་ཆགས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ། ནག་ལ་རྣམ་སྨིན་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ལས། དེ་དག་ཟད་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། གཞན་

གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་མི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གནག་པའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དཀར་བའི་ལས་གང་ཞིག མི་དགེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆང་བའི་ལས་སུ་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། དཀར་བའི་ལས་གང་ཞིག མི་དགེ་བ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ནག་པོ་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ། དེ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ བཟོད་སོགས་བཟོད་པ་བཞི་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་རྣམ་བྱང་དང་ནག་པོ་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་དགུ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འདུན་པ་ལ་ཆགས་

བྲལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི། དམྱལ་བ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་ནག་ལ་རྣམ་སྨིན་ནག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ནག་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པར་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི། དཀར་ནག་གཉིས་སུ་འདྲེས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལ་ནག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་དགེ་བའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་སྤང་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ། དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉིད་ལུས་ཀྱི་ཐུབ་པ། ངག་གི་ཐུབ་པ། ཡིད་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། ལུས་ཀྱི་

ལས་མི་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལམ་མི་དགེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ལས་དངོས་མིན་ཡང་བརྣབ་སེམས་དང་། ལ་སོགས་པ་གནོད་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བཟློག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་སྤྱད། ཉེས་སྤྱད། དེ་ལས་རགས་པ་ཆེ་ལོང་རྣམས་བསྡུས་ནས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར་བཅུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ངོས་གཟུང་། རྩ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན། རྫོགས་བྱེད་གསུམ་དུ་བསྟན། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་ལ་དོགས་པ་སྤྱད་པ་དང་། སྦྱོར་མཇུག་ལ་དོགས་པ་སྤྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངག་གི་བཞི་དང་། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་འདོད་ལོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རིག་

བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཧིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས་ལམ་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཏེ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ། དྲག་པོའི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་དྲག་པོས་འཇུག་པ་ན་ཉེར་བསྡོགས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ལས་བཟློག་པ་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་ཅེས་སྨྲ་བཤད་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བརྣབ་སེམས་དང་། ལ་སོགས་པ་གནོད་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ཆོས་ཅན། དུག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཅུའི་སྦྱོར་བ་མཇུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྫོགས་བྱེད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསོད་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ཚིག་རྩུབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་། མ་བྱིན་ལེན་ཆོས་ཅན། ཆགས་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། རྨོངས་པས་རྫོགས་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ཚིག་བཀྱལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད་དེ། རེས་འགའ་འདོད་ཆགས། རེས་འགའ་ཞེ་སྡང་། རེས་འགའ་གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྲོག་གཅོད་ཆོས་ཅན། ཕྲོད་ཀྱི་གཞི་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལས་ཕྲོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་ལོག་གཡེམ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངག་གི་ལས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། ལས་ལམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། སེམས་པ་གང་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་དཔྱད་པ། འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་དཔྱད། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ལས། ངག་གི་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་འཆི་ངེས་ཀྱི་མཚོན་བསྟུན་པ་ན་གསད་བྱ་ཤི་བ་ན་གསོད་པ་པོ་ལ་ལས་ལམ་འབྱུང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཤི་བའམ་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་བའི་སྐབས་དང་འཕེན་པ་མི་གཅིག་པའི་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་འབྱུང་བ་ལ་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པ་མི་དགོས་ཏེ། གྲོས་མཐུན་པའི་དམག་དང་། ཤིངས་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་ཚེ་དོན་

དུ་གཉེར་བྱ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་མི་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་ལས་ལམ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་གཅོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོད་དེ། བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་ཕ་རོལ་པོ་བསད་པ་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་བྱིན་ལེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བསམས་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ནོར་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་། འཇབ་བུ་སྟེ་བརྐུས་ནས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལོག་གཡེམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྲིང་མོ་སོགས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་བགྲོད་པ་དང་། ཁ་དང་བཤང་ལམ་སོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་བགྲོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྨྲུམ་མ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་བགྲོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྫུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་འཁྱལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྫུན་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་མ་ནོར་བར་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཕ་རོལ་པོས་དོན་མངོན་པར་གོ་བ་ན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡོད་དེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྲ་མ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡན་ལག་དུ་མ་ལས་

འགྲུབ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོ་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིག་སྨྲས་པ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚིག་རྩུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚིག་བཀྱལ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཀུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བ་གཞན་ནི། གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚིག་ལ་བཀྱལ་བར་འདོད་དེ། ལོག་འཚོའི་ཕྱིར་དུ་ཁ་གསག་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པས་གླུ་ལེན་ཞིང་། ༄ློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་འདོན་པ་རྣམས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྣབ་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་བློ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནོད་སེམས་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྲོ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྡང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགེ་རྩ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ལོག་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་བཅུད་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་ལྟ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དུ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི་ཆོས་ཅན། དེར་མ་ཟད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། དགེ་རྩ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཆད་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཅད་བྱའི་དགེ་རྩ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོག་ལྟ་ཀུན་གྱི་དགེ་རྩ་གཅོད་དེ། རིམ་གྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་བའི་ནང་དུ་དགེ་རྩ་མི་གཅོད་དེ། མིའི་ནང་དུ་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ནིང་དང་། ཟ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཅོད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱིས་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ལྟ་བ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་གཅོད་དེ། དེ་སྡིག་སེམས་བརྟན་ཅིང་གོམས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲེད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་བཅད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དགེ་རྩ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་རྩ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དགེ་རྩའི་མཚམས་ནི་ལས་འབྲས་ཡོད་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དོན་འགྱུར་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པས་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་དགེ་རྩ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་སོགས་ཁོ་ན་ལ་མཚམས་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་པ་

གང་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་དཔྱད་པ་ལ། མི་དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་དུ་མ་དང་ཅིག་ཅར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་ཏེ། དགེ་བ་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་གཅིག་པོ་ན་དང་། བརྒྱད་པོ་ན་དང་ལྔ་པོ་ན་དང་འགྲོགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་དཔྱད་པ་ལ། མི་དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམྱལ་བ་ན་ནི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚིག་བཀྱལ་བ་དང་། ཚིག་རྩུབ་དང་། གནོད་སེམས་རྣམས་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་མི་དགེ་བ་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བརྣབ་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་སྙན་ན་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ན་བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་རྣམས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་མི་དགེ་བ་བདུན་པ་ངག་བཀྱལ་བ་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གླུ་ལེན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་དང་། སྒྲ་མི་སྙན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཁམས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལྡན་པ་དང་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་

ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ན་རྟེན་པ་དང་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལྷག་མར་བྱས་པའི་ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ན་བདུན་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་རྣམས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམྱལ་བ་དང་བཅས་པ། སྒྲ་མི་སྙན་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་དངོས་སུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འདོད་དེ། བདག་པོ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་ཐུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། བདག་འབྲས་ས་ཕྱོགས་གཟི་བྱིན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་འཚོ་ཞེས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་དཀའ་བས་བསྒྲིམས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་དང་ངག་ཁོ་ན་ལ་ལོག་འཚོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། གླང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལོག་འཚོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལས་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་ལས་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉེར་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་ལྔ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་ལྔ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལམ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ལྷག་མ་དང་ལུང་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད། འདས་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད། ཁམས་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད། སློབ་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད། མཐོང་སྤང་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་

པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བྲལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་དགེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བདག་སྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བདག་སྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདས་པ། ད་ལྟར་བ། མ་འོངས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཐམས་ཅད་དང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་མ་ཡི་ནི་སྟེ། བར་མ་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་ལས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ལས་སྐྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མཐུན་དང་བྲལ་

འབྲས་མ་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁམས་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་སའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་ཡོད་དེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གྱིས་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་མམ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་གྲུབ་ན་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་འབྱུང་། ཟག་བཅས་གྲུབ་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སློབ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ། སློབ་པ། མི་སློབ་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་པའི་ལས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོགས་པས་མི་སློབ་པ་དང་སློབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལའང་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ལ་སྔ་མ་ལྟར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སློབ་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སློབ་པའི་ཆོས་ཏེ་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། བདག་འབྲས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་དེས་མི་སློབ་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་སློབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པའང་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་མི་སློབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ལས་དང་། སོགས་ཀྱིས་མི་སློབ་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་

སྟེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་འདྲ་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་མཐོང་སྤང་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ། མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ལས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ཕྱི་མ་དེ་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོགས་པས་དེའི་སྒོམ་སྤང་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། བདག་འབྲས་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི། འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་ལས་མཐོང་སྤང་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྒོམ་སྤང་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་ལས་མཐོང་སྤང་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། བདག་འབྲས་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྒོམ་སྤང་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བདག་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྨྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། རིགས་པ་འབུམ་ཕྲག་གསུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཡིས། །རིགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་བཅུད། །རིགས་གཞུང་ཀུན་གྱི་ཡང་སྙིང་ཆོས་མངོན་པ། །རིགས་པའི་བདག་ཉིད་དབྱིག་གཉེན་ཞལ་གྱི་ལུང་། །ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚེ། །ཚེ་འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པ། །པ་སངས་མདོག་ལྟར་གསལ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །མཁྱེན་དེས་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གོ་འཕང་གང་། །གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ཅེས་རི་ཕུག་སྟོང་པ་ན། །ན་ཚོད་སྨིན་པའི་སྒོམ་ཆེན་རྒན་པོའི་ལུགས། །ལུགས་སྲོལ་དེ་འདྲ་སྤྱངས་ཏེ་གསུང་རབ་དག །དག་དང་མ་དག་དབྱེད་པས་ཆོས་ཀུན་རྟོགས། །ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཆེས་ཕྲ་བས། །དེ་དོན་རང་གི་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པའི་ཚུལ། །ལེགས་པར་སེམས་ལ་ཆུང་ངུའི་སྲིད་པ་ཡང་། །སྤྱོངས་དང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ།

༄༅། །བཞི་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་ག་ཉམས་པའང་དེ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་དེ་རྣམས་ལས། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གནས་བརྟན་མ་འགགས་པས་བསོད་སྙོམས་གཅིག་ཕུལ་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་བརྟེན་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྟར

ལན་བདུན་སྐྱེས་པའི་མཐར། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་གནོད་དམ་སྙམ་ན་མི་གནོད་དེ། བསོད་ནམས་དེའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་དོང་རྩེ་ཚོང་བསྒྱུར་མང་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཕྱུག་པོར་གྱུར་པའི་མི་གཅིག་གསེར་གྱི་དོང་རྩེ་གཅིག་གིས་ཕྱུག་པོར་གྱུར། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཚང་མ་ཚང་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གསུམ། བསྟེན་བྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། འགྲོ་བ་གང་ན་སྒྲིབ་པ་དུ་ཡོད་ལ་དཔྱད་པ། ལས་སྒྲིབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ངན་འགྲོ་རྣམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་སྒྲ་མི་སྙན་ན་མེད་དེ། གླིང་གསུམ་པོ་ན་དག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་སོགས་ལ་མཚམས་མེད་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཕན་པ་དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ན། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། འཛམ་བུ་གླིང་པོ་ནར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྔ་དག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མཚམས་མེད་དང་། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ངོས་གཟུང་། དེ་དག་མཚམས་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་སྤང་བ། དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆད་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ངོས་གཟུང་། དེའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ངོས་གཟུང་། དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་འཕྲོད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བའི་དགེ་འདུན་འགའ་ཞིག་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

ཁ་ཅིག དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་ན་ཡིན་ན། དགེ་

སློང་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྡན་པས། །འབྱེད་དོ་གཞན་དུའོ་བྱིས་པ་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དབྱེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དབྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་ལས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། འཁོར་ལོའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀློ་ཀ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དགེ་འདུན་དབྱེན་ཡིན་ན། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དབྱེན་དེ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། དེའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམ་སྨིན་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། » ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྫུན། །[1] དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་པར་སྨིན་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྫུན་སྨྲ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྫུན་སྨྲ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་

1) བོད་པར། དཔྱད་གཞི་ནི། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྫུན།

པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་འབྲེད་པོ་ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། གང་ཟག་གང་གིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར། གནས་གང་དུ། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱེད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་དེ། བར་གྱི་བསྐལ་བར་མནར་མེད་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཚེ་གཅིག་ལ་མཚམས་མེད་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡུས་གཞན་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ནས་གནོད་པ་ཡང་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱེན་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ཡིན་པ། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལས་ཕྱོགས་ཏུ་བྱེས་པ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཁོ་ན་འབྱེད་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བའི་ཚད་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ལ་བཟོད་ཅིང་བཀོད་པ་ན་བྱེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བར་སང་ནམ་མ་ལངས་པ་ཁོ་ནར་དགེ་འདུན་རྣམས་སླར་ཐུགས་བསྡུམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱེད་པའི་ལས་ངན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་འདྲའི་དབྱེན་དེ་ཆོས་ཅན། གླིང་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འཛམ་བུ་གླིང་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ།

དགེ་སློང་དགུ་ཡན་ཆད་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱོགས་རེ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། འབྱེད་པ་པོ་དང་དགུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་ཆོས་ཅན། གླིང་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་དབྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པས་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དགེ་སློང་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུས་དྲུག་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་དང་། ཐ་མ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་དང་། བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བྱུང་གི་བར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་སྔ་རོལ་དང་། ཐུབ་པ་ནོངས་པ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་དང་། ལས་ཀྱི་མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིམ་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་དད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་མེད་པ་དང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བསྡུམས་པ་ལ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་དགོས་པ་དང་། འགྲན་ཟླ་མེད་པ་དང་། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་མཚམས་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྔ་མཚམས་མེད་ཡིན་ཏེ། ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཤིང་། སྤྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མེད་པར་བྱས་པ་ལ་ཕ་མ་གསོད་པའི་མཚམས་མེད་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་འདུན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་བསམ་པས་སྤངས་ཤིང་སྦྱོར་བས་མེད་སོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མཚན་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མ་

སྐྱེས་པར་མཚན་གྱུར་བ་དང་། ཕ་བུད་མེད་དུ་མཚན་གྱུར་བ་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བུད་མེད་འགས་རང་གི་ནུར་ནུར་པོ། གཞན་གྱི་མངལ་དུ་བླུག་ཅིང་བཙས་ན། དེའི་མ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཁྲག་མཚན་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེའི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་དང་། ཕྱི་མ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྡེག་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་ལ་མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བཀྲོང་འདོད་ཀྱི་བློ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་བསྣུན་པའི་འོག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པས། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་བར་མ་ངེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཁ་མ་ལ་མཆོན་བསྣུན་པས་འཆི་བའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚེ་འདིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས་སྒྲིབ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆད་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲ་བའི་མཚམས་མེད་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། ཕྱོད་བྱས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་མནར་མེད་སྨྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེའི་རྣམ་སྨིན་ལ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་དངོས། ལས་ལམ་གྱི་གེགས་ངོས་གཟུང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་བཤད་པ་དང་

གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། མ་དང་དགྲ་བཅོམ་མ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྱི་འདུ་བའི་སྒོའི་འཚོ་བ་འཕྲོག་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལྔ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གེགས་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གེགས་ཕྱི་མ་ནང་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འཐོབ་པའི་གེགས་འདོད་པར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ལས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པའི་གེགས་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དུས་གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་པན་ཆད་ནས་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་ནས་ངེས་གནས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ངེས་གནས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་དང་། ཕོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་། ལམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས།

འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལུས་བདག་ཏུ་འཕེན་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་ཤས་རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་བསོད་ནམས་བསག་པའི་ཚུལ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་གསུམ་བྱུང་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། དང་པོའི་ཐ་མར་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན། གཉིས་པའི་ཐ་མར་མར་མེ་མཛད། གསུམ་པའི་ཐ་མར་རྣམ་གཟིགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་ཚོགས་བསགས་པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གང་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཡིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དྲང་སྲོང་བཟོད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི་ཁོང་མི་འཁྲུགས་པས་བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་

པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ཏཱང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པས་བརྗོད་འབྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་། བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟེན་བྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་གསུམ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡིན་ལ། གཞི་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཁྱད་ཆོས། ཞར་བྱུང་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་འཇིགས་པ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་དང་། ཆགས་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེའང་སྦྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། བདག་ཕན་འི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ།

གཞན་ཕོ་ནའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ། གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ། སྦྱིན་ཡུལ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པར་སྦྱིན་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སོ་སྐྱེ་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་དེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དོན་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞན་སེམས་ཅན་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞན་སེམས་ཅན་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱིན་བདག་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་བདག དངོས་པོ། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་བདག་ཁྱད་འཕགས་དེ་ལ་བཞི

ཡོད་དེ། དད་ཅིང་གུས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་པས་རང་གི་ལག་གིས་སྦྱིན་པ་དང་། དུས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱིན་ཚུལ་དང་པོས་མ་འོངས་པ་ན་བཀུར་སྟི་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གསུམ་པས་ཟས་གོས་དུས་སུ་རྙེད་པ་དང་། བཞི་པས་ལོངས་སྤྱོད་བར་ཆད་མེད་པར་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཕུན་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱིན་ཚུལ་དང་པོས་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། གཉིས་པས་སྙན་གྲགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གསུམ་པས་རོ་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། བཞི་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་ལས་ཅིའི་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ནད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་དང་། ཕ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུད་འགྲོ་ལ་སྦྱིན་ན་རྣམ་སྨིན་བརྒྱ་འགྱུར། ཚུལ་འཆལ་ལ་སྦྱིན་ན་སྟོང་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མགོན་མེད་པ་ལ་སྦྱིན་ན་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་འབུམ་འགྱུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྦྱིན་པའི་མཆོག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པས་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་རྗེས་སྦྱིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པོ་ཡོད་དེ། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ། བདག་ལ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ། བདག་ལ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ། ཕ་མེས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ། གྲགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཕ་མ་ལ་སྦྱིན་པ། ནད་པ་ལ་སྦྱིན་པ། ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ། སྐྱེ་མཐའ སྐྱེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་དེ་ལ་ལྕི་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཇུག་དང་། དེའི་ཞིང་དང་། དེའི་དངོས་གཞི་དང་། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། བསམ་པ་སྟེ། ཀུན་སློང་དེ་དག་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་ལས། ལས་ཀྱང་ཆུང་བ་ཡང་བ་དང་། ཆེ་བ་ལྕི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསགས་པའི་ལས་སུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ལས་

དེ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། མཐར་མི་འགྱོད་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་འཁོར་ཡང་མི་དགེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པར་ངེས་པ་ལས་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཕྱུལ་བ་ལ་དེ་ལེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་མེད་ནའང་། བསམ་པ་བཟང་པོས་དངོས་པོ་བཏང་བས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་སྟེ། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངན་པའི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལའང་། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ནི། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རིག་བྱེད་མིན་པས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་མི་དགེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆལ་ཚུལ་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་ཡིན་ལ་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕེན་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འཕེན་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་བཞིན་

ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་གཞི་སྤྱང་འདས་སུ་བསྔོས་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྒོ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་འཇུག སེམས་ཉོན་མོངས་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་ཞིང་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་དང་། དགེ་འདུན་བྱེ་བ་བསྡུམ་པ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཚེ་ཚད་བཞིན་བར་བསྐལ་བཞི་བཙུར་འདོད་པར་ལྷ་མིའི་ཚེ་ཡང་ཡང་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཉེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་བའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་དོན་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན། སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མྱང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། » ཡིག་འབྲུ་དང་རྒྱ་འབྲི་བ་དང་[1]བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྙན་ངག་དང་རྩེས་སྡོམ་པའི་གྲངས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་བཞག་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རིགས་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བསྒྲིབས་པ་དང་། ངན་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གྱི་ནོམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་བ་མྱང་འདས་ནི་ཆོས་ཅན། བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གནས་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མངོན་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

1) བོད་པར། ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་འཕྲི་བ་དང་།

བསྡུས་པ། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་ཟབ་ཞིང་ལས་འབྲས་རྣམ་གཞག་ཚུལ། །ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་ཤར་ཆེ་དྭངས་པའི་ཆུ་ལ་གཟུགས་འཆར་ལྟར། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་ཁུ་ལས་འོངས་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཚོགས། །བློ་གྲོས་དག་གིས་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ཆེ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་འགྲན་ཟླར་བྱས། །ཏ་ཙང་ཚིག་གི་སྦྲོས་པའི་ལོ་འདབ་ཀྱིས། །དོན་བཟང་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཅུང་ཟད་དུས་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའི་སྐྱོན་མེད་པའི། །བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་ངོ་མཚར་དགའ་སྟོན་བྱས། །དེང་དུས་སྐྱེ་བོའི་བག་ཡངས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། །བསླུ་མེད་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། །སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཚུལ་བསམས་ན། །བདག་དང་བདག་འདྲ་ཕལ་ཆེར་སྐྱོན་པར་ངེས། །ཚེ་འདིའི་བདེ་སྡུག་ཟླ་མོ་ཙམ་ལ་ཡང་། །དགའ་དང་མི་དགའི་སྣང་བ་ཆེར་སྐྱེ་ན། །དཀར་ནག་རྒྱུ་ལས་བདེ་སྡུག་འབྲས་འབྱུང་བར། །རྒྱལ་བས་གསུངས་ལ་རངས་སུ་བོར་འདི་ནོངས། །མུན་པའི་རུམ་དུ་ཆ་མེད་རྒྱུ་བ་ལྟར། །རྨོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། །རང་ཅག་ཅུང་ཟད་ཐོས་པར་རློམ་བཞིན་དུ། །ཤེས་བཞིན་ཁྱད་དུ་གསོད་འདི་ངོ་རེ་ཚ། །ལས་འབྲས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི། །དགོངས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའི་དགེ་བས་ཀྱང་། །དཀར་པོའི་ལས་བསགས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མཆོག །མཐའ་ཀླས་མར་གྱུར་འགྲོ་འདིས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བཞི་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཇི་སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་ལྔ་པ་སྒྲ་རྒྱས་བསྟན་པ།

༄༅། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་མངའ་བའི་དྲི་བསུང་དག །ཆོས་སྐུའི་མ་ལ་ཡ་ཡི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་མཁས་པའི། །ཟབ་གཙང་སྨྲས་པོའི་སྙིང་སྟོབས་དྲི་བཞོན་མཆོག་གི་བྱེད་པོས་སྐལ་བཟང་འགྲོའི། །སྙིང་ལ་གབུར་རེག་བྱ་དང་མཚུངས་བདེ་བ་སྩོལ་ཕྱིར་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཕུལ་བྱུང་བློ་གྲོས་གསེར་སྐྱོགས་ཀྱིས། །རྒྱལ་གསུང་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་ནས། །བཙུམས་པའི་བདུད་རྩིས་གངས་ཅན་པ། །ངལ་བསོར་གྱུར་ཅེས་གྲགས་པ་འབབ། །ཐོབ་བྱའི་གཙོར་གྱུར་དཀོན་མཆོག་གི །མཐར་ཐུག་མི་གནས་མྱང་འདས་ཆོས། །འགྲོ་ལ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པོ་པ། །ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་ལྟར། །སྔར་བཤད་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དེ། །མ་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཉོན་མོངས་ཀུན་འབྱུང་རྣམ་གཞག་དག །འཆད་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་རྣ་བ་ཉོན། །

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ། སྤྱང་བྱ་སྒྲ་རྒྱས་ཉོན་མོངས་བཤད། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་བཤད། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ། རྣམ་གྲངས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྒྱས་དེ་དག

ཀྱང་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲུག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདུན་དུ་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕལ་ཆེར་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཐར་བ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཐ་རྒྱས་དྲུག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐ་རྒྱས་ཡིན་ན། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན། གནས་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐ་རྒྱས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གནས་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ཞུན་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་ན་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནང་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ལྔ། ལྟ་མིན་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། མཆོག་འཛིན་དང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ། གཟུགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་སྤང་བྱ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ན་ཕྲ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་ལ་འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་བདུན།

ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད། སྒོམ་སྤང་ལ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དང་། ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤོང་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ཟིན་པས་ཕྱིས་གོམས་པར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་དྲུག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་ན། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཞི་ནི་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་བཅུ་དང་ཞེས་པ་འདིས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་བཅུ་པོ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། བདུན་བདུན་ཞེས་པའི་དང་པོས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཕྱི་མས་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་བསྟན། བརྒྱད་ཅེས་པས་དེའི་

སས་བསྡུས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤྱང་བརྒྱད་པོ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོམ་སྤྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྒོམ་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་ན། བཞི་ནི་བསྒོམས་པས་སྤྱང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལྷན་སྐྱེས། ང་རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེས། མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཞི་ནི་བསྒོམས་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤྱང་ཕྲ་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དེ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་ན། ངེས་པར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ཀྱིས་སྤོང་དགོས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་པར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་

མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྲིད་རྩེའི་ལྷག་མ་ཙི་ཡང་མེད་ནས་འདོད་པའི་བར་གྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཐར་ཐུགས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་སྤྱོད་པའི་ཐར་ཐུགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཁོང་ཁྲོ་ལྔ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནའང་དེ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཁམས་དང་འདྲ་བར་སོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐར་ཐུགས་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དེ། མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་དང་། སྒོམ་སྤང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤང་བྱ་བཟོད་པ་ཡིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཐར་ཐུགས་ཆོས་ཅན། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་དུ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ས་ལྷག་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐར་ཐུགས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐར་ཐུགས་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ཟིན་གྱི་སྒོམ་པས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལྟ་བ་བཤད་པ། ང་རྒྱལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྟོགས་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་

དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ལྔའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་དེ་འཇིག་ལྟ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལོག་ལྟ་དང་། དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མཆོག་ལྟ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་སོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་དང་ལམ་དེར་ལྟ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མཐོང་སྤང་དེ་ལ་འཇིག་ལྟ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་དང་། ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་ཐ་ཚིག་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་། །གང་དེ་ལྡན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་

ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གང་རུང་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དེ་ལ་ལྔ་མིན་ལྔ་དང་ལྔ་བ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་གོང་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མ་རིག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག ལམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། ང་རྒྱལ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལྔ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་ནས་

མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གནོད་བྱེད་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག ལམ་བདེན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་དེ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག ལམ་བདེན་དེས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། དེས་དག་གྲོལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དག་གྲོལ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཞིག ལམ་བདེན་དག་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་དེས་ཟག་མེད་ལ་མ་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་ལྟ་བ་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་དམིགས་པ་གང་ཞིག ལམ་བདེན་དེ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུར་མཐོང་བར་ཞེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ། རྟག་པའི་མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ང་རྒྱལ་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལ། ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྟོགས་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། བདུན་དུ་ཡོད་དེ། མཉམ་མི་མཉམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་ལས། བདག་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཅུང་ཟད་དམན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་གསུམ་དང་། བདག་པས་མཆོག་ཡོད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །བདག་པས་དམན་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་གསུམ། བདག་པས་མཆོག་མེད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །བདག་པས་དམན་པ་མེད་དོ་སྙམ་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དགུ་པོ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། གསོད་པ་ནས། སོགས་པས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་བར་གྱི་ཀུན་དཀྲིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པའི་སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ངའོ་སྙམ་པ་དང་། འཇིག་སྲིད་སོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ལོག་ལྟ

སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་ལྟ་དང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མི་དགེ་བའང་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས། དུས་གསུམ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་ལྡན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་ཟེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། གང་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དགུས་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁོ་ནའམ་བཞི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དང་ནི་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་ཀུན་འགྲོར་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འབའ་ཞིག་སྟེ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ས་པའི་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དམིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ས་དགུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་ཡང་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གནོད་བྱེད་ལས་སྐྱེས། འགོག་ལམ་དེས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཡང་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་ལ། འགོག་ལམ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཡང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་དག་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཡང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་འགྲོ་

མིན་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་རིས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྲ་རྒྱས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དམིགས་པ་དེ་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་རྒྱས་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གོང་ས་ནི་འོག་སའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་རྒྱས་གང་ཞིག་སེམས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། དེ་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་བ་ངོས་གཟུང་བ། དྲི་ལན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གོང་མའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེའི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་འདིར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྣམ་པར་གནག་པའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་ན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་

པའི་མ་རིག་པ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱས་ལྷག་མ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཀྱང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །རྨོངས་རྣམས་མི་དགེའི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དགེ་བ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཇོག་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེ་རྣམས་རྩ་ཉོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཆེ་བའི་ལུགས་དང་། ཉི་འོག་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། སྲེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། བློ་ཤེས་རབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཐེ་ཚོམ་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་རྩ་བ་མིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་

འདུག ང་རྒྱལ་ནི་མཐོན་པོར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉེ་འོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། སྲེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྨོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དེ་ལ་སྲེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གསུམ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་དབང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དྲི་ལན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དྲི་བ་ལུང་དུ་བསྟན་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བས་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞག་པར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དྲི་བ་བཞི་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་འམ་ཞེས་པ་དང་། མི་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སམ་དམན་ཞེས་པ་དང་། བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ལན་ཡོད་དེ། མགོ་གཅིག་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་འཆིའོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ལུང་སྟོན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་ལ་དེའི་ཅིག་ཤོས་ནི་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། ལྷ་ལ་ལྟོས་ན་དམན་ལ། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་རྣམས་

ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལས། གཞན་ཡིན་མིན་དྲི་བ་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཡིད་འོང་ནོར་རྫས་སྐྱེས་བུར་ཆགས་པའི་རྒྱ། །འདོད་པའི་ཐ་རླབས་ཆེས་ཆེར་འཁྲུག་པ་ཡི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བྱེད་ན། །སྲེད་པའི་ཡུལ་ལས་མི་ སྡུག་བསྒོམ་རེ་རན། །མི་བཟད་ཞེ་སྡང་རྣོན་པོའི་མེ་ཕུང་ལ། །འཕྲལ་རྐྱེན་བུད་ཤིང་དག་གིས་ཆེར་སྤར་ཏེ། །སྲིད་པའི་བཙོན་རར་འཛུག་པའི་བྱེད་པོ་འདི། །འགྲོ་ཀུན་ཕ་མར་ཤེས་པའི་བློ་ཡིས་ཆོམས། །བླང་དང་དོར་བྱར་ལྟ་ལ་ཆེར་རྨོངས་པའི། །གཏི་མུག་མུན་པས་ལེགས་བྱས་ཀུནྡའི་ཚལ། །ཟུམ་པར་བྱེད་ན་ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཟླ་རྒྱས་གསར་བས་སྣང་བའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ། །ཉོན་མོངས་ཀུན་འབྱུང་འདི་ཀོ་མ་སྤངས་ན། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཅིས་མི་འཕེལ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཕྱིར་འཁོར་བ་འདིས། །བཙན་པོའི་མཁར་ལྟར་འཁྲ་ཕུར་བཙུགས་ཀྱིས་དོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཕྲ་རྒྱས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༄༅། །ལྔ་པ་དུས་གསུམ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་ལྡན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ། དུས་གསུམ་ལྡན་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤངས་ཀྱང་ལྡན་པའི་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་

ལ། དམིགས་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་དང་། དེ་ངེས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་མཚན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་། ཉེར་གནས་དང་། ད་ལྟར་བའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི་རྒྱུད་གང་ལ་དེ་སྐྱེས་ནས་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་དུག་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་དུས་གསུམ་ཀུན་དང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་རང་དུས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་དབང་ཤེས་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཡུལ་དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟག་མ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཡུལ་དུས་གསུམ་ག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་དང་ལྡན་ཚུལ་དཔྱད་པ་ལ། དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ། དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་གིས་ལན་བཏབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།

གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་
ལྡན་པ། འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ལའང་
སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
དུ་ལོན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དུས་
གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། དེ་རྫས་ཡོད་དུ་ཁ་ཆེ་བ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གནས་
སྐབས་དང་། ལྟོ་ཕྱི་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ན་རེ། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་ཡིན་གྱི། རྫས་
གཞན་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ། དེ་ནས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ།
མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དོར་ནས་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར། དེ་དོར་ནས་འདས་པའི་
དངོས་པོར་འགྱུར་གྱི་རྫས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འོ་མ་ཞོ། ཞོ་མར་དུ་
འགྱུར་བའི་ཚེ། རོ་ནུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། མཚན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ཡིན་
གྱི། རྫས་གཞན་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚེ། དུས་
གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་། ཤས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་དེ་དང་དེར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྲིད་སྒྲུབ་ནག་མོ་སྣན་སྒྲོགས་མ་ལ་

ལྷག་པར་ཆགས་པས། ཆགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། བུད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། དུས་གསུམ་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་ཡིན་གྱི། རྫས་གཞན་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་སོགས་སུ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཆོས་གཅིག་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་འོངས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ད་ལྟར་བ། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འདས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩིས་མཁན་གྱི་ཡི་གེ་གཅིག་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་བཞག་ན་གཅིག་དང་། བཅུའི་གོ་སར་བཞག་ན་བཅུ། སྟོང་གི་གོ་སར་བཞག་ན་སྟོང་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡོད་དེ། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ན་རེ། དུས་གསུམ་སྔ་ཕྱི་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྫས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱི་བར་མ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། སྔ་མའི་ཆ་ལ་འདས་པ། ཕྱི་མའི་ཆ་ལ་མ་འོངས་པ། བར་གྱི་ཆ་ལ་ད་ལྟར་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དངུལ་སྲང་གང་། གསེར་སྲང་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངན་པ་དང་། ཟངས་སྲང་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཟང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུགས་དེ་རྣམས་ལས་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཅུང་ཟད་བཟང་སྟེ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་དང་། བྱེད་པ་ཡིས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་སུ་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་

འདས་པའི་དུས་དང་། བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་སྙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཤིག་སྟེ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་བས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། འདས་མ་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཞིག་པ་ལ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་འོངས་པར་འཇོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུས་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལྡན་ཚུལ།

༄༅། །གསུམ་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྣང་ཀུང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྣང་ཀུང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ལྟག་མ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པར་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་དང་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་སྣང་ཀུང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་། གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྔའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སར་གཏོགས་པའི་གསུམ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒོམ་སྤང་གཅིག་

དང་། དྲི་མེད་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣང་བྱ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སའི་གསུམ་དང་། འོག་སའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་གསུམ། གོང་ས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྣང་གཅིག་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣང་བྱ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཅུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཆོས་དྲུ་མའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བསྟན་པའི་སྟེང་དུ་རང་གིས་ཐུགས་པ་སྟེ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཆོས་ཅན། ས་བཅུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྣང་བྱའི་མཐའ་འགོག་པ་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རྒྱས་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རྒྱས་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་རྨོངས་པས་འཇུག དེ་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ། དེ་ནས་དེ་ལས་བདེན་པ་རྣམས་མེད་སྙམ་པའི་ལོག་ལྟ། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། དེ་ནས་དེ་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་མཐར་འཛིན། དེ་ནས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། དེ་ནས་ལྟ་ངན་དེ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། དེ་ལས་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འདོད་ཆགས། གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞེ་སྡང་། དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་ཉོན་མོངས་ཅོས་ཅན། རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཕྲ་རྒྱས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་གཙང་བདེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཁྲོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཚང་བའི་ཕྱིར།

ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོགས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས། བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས། ཞར་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་བཤད་པ། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ། ངེས་ཚིག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་པ་བཤད། ཆུ་བོ་སྦྱོར་བཤད། ཉེར་ལེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་ཟག་པ། སྲིད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ན་

གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་ཟག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དེ་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་ཟག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནི་ཟག་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆུ་བོ་དང་། སྦྱོར་བ་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཆུ་བོ། འདོད་པའི་སྦྱོར་བ། སྲིད་པའི་ཆུ་བོ། སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ། མ་རིག་པའི་ཆུ་བོ། མ་རིག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་རྣམས་ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་ཞེས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་རྣམས་དམིགས་རྣམ་གསལ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་རྣམས་ཟག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གྲོགས་མེད་པར་འཁོར་བར་འཇོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་རྒྱས་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་ཉེ་བར་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ལྷ་བ་ལ་ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྷ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བསྲེས་ནས་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་རྐྱང་པས་འཁོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩ་ཉོན་ལྔ་སོགས་ཐ་ཚིག་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང༌། ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང༌། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བཟློག་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། ཐ་ཚིག་དེ་དག་འཁོར་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཟག་པར་བྱེད་པ་དང༌། འཁོར་བར་འཕྱིར་བར་བྱེད་པ་དང༌། འཁོར་བ་ལ་འབྱུར་བར་བྱེད་པ་དང༌། འཁོར་བ་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་བོ་དང༌། སྦྱོར་བ་དང༌། ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཚིག་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐ་ཚིག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་བཤད་དེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང༌། སོགས་པས་འཆིང་བ་དང༌། ཐ་ཚིག་དང༌། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང༌། ཀུན་དཀྲིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། ཉེ་ཉོན། ཀུན་དཀྲིས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང༌། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷ་བ

མཆོག་འཛིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཞན་གསུམ་ལས་གཞན་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་གཞན་དང་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདྲ་བ་དང་། གཉིས་པོ་དེ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་བཤད། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་བཤད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་ཐ་མ་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་ཀྱང་། ཕྱིར་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་སྦྱོར་ཐ་མ་གསུམ་སྤངས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་བསྡུས་པ་དང་། རྩ་བ་བསྡུས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་གི་དེ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ལ་

གསུམ་པོ་དེ་སྣེད་ཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་ལྟས་ཐར་པར་འགྲོ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་ནོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ལྔ་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། རྒོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཆིང་བ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཆིང་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་གིས་ཞེ་སྡང་གི་འཆིང་བ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་གིས་གཏི་མུག་གི་འཆིང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ནི། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཀུན་དཀྲིས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དྲུག་བཤད། ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་དཀྲིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། རྒོད་དང་། འགྱོད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་བརྒྱད་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅུ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། གྲོ་བ་དང་། འཆབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲོད་པ་དང་། སེར་སྣ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆབ་པའི་རྒྱུ་ལ་རྟོད་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྟོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཞན་དག་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞེས་ཟེར། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་ཁྲེལ་མེད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འགྱོད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཐེ་ཚོམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། འཚིག་པ་དང་། འཕོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་འཚེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཕོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཚེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཚིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཡོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ངན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ཁྱད་པར། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་དང་སའི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཀུན་དཀྲིས་དེ་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ། རྨུགས་པ། གཉིད། ཁྲོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་མཐོང་སྤང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཐུག་དོག སེར་སྣ། ཁྲོ་འཆབ། འགྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྔར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཕལ་ཆེར། མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་དེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨུགས་རྒོད་གཉིད་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་དེ། དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཡོ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གཉིས་ན་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དེ། ཚངས་པས་གཞན་འདྲིད་ཅིང་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཉོན་བཅུ་དྲུག་ལས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྔ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་བཤད་པ་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་གང་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐྲག་དོག་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་རྩ་ཉོན་དང་། ཉེ་ཉོན་གཞན་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩ་ཉོན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། ཉེ་ཉོན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་བཟློག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སྐྱོ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཚོར་སོགས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མེད་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དགའ་སྐྱོ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སྐྱོ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྟ་བ་ལྔག་མ་བཞི་དང་། ང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

དག་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཐར་རྒྱས་ཀུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་གང་དང་ཡང་རྣམ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ས་གོང་མའི་ཐར་རྒྱས་རྣམས་ནི་ས་གང་ལ་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགྱོད་པ་དང་ཐག་རྡོག་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། རྣམ་འཚེ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཚིག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སྐྱོ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེར་སྣ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་དགའ་བས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཡོ་དང་། སྒྱུ་དང་། འཆབ་པ་དང་། གཉིད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རེས་འགའ་དགའ་ཞིང་རེས་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དག་དང་རྒྱགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་ཡིད་བདེ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སེམས་བདེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྙོམས་ནི་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་བཞི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པ་ན་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཉིད་ཡོད་དེ། འདོད་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས། རྨུགས་གཉིད། རྒོད་འགྱོད། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྨུགས་གཉིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྒོད་འགྱོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་སྔར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་ལྔར་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནོད་བྱེད་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་གཉིས་བཞག ཤེས་རབ་ལ་རྨུགས་གཉིད་གཉིས་བཞག ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྒོད་འགྱོད་གཉིས་བཞག གསུམ་ག་ལ་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེ་ཚོམ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་བསྐལ་པ་ནས། །ཆེས་ཆེར་བསྒྲུན་པའི་རྩ་ཉོན་སྟོང་པོ་ལ། །ཉེ་ཉོན་ལོ་མའི་ཁུར་གྱིས་རབ་ལྗི་བས། །ཕན་དང་བདེ་བའི་ཉི་འོད་ཅི་ཡང་བསྒྲིབས། །ཆོས་ཀུན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་ཆ་ཡིས། །དུག་གསུམ་ལྗོན་པའི་ཕུང་པོ་རྩད་བཅད་ན། །བདེ་བའི་རྟ་ལྗང་འོད་ཀྱི་ཕང་པ་རུ། །དུས་ཀུན་སྐྱིད་པའི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་འཕེལ། །སྔར་བཤད་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་གཞོམ་བྱེད་ལ། །ཚད་པའི་ནད་ལ་ག་བུར་ཐིགས་པ་ལྟར། །དམིགས་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། །སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་འདི་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

སྔོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་སྔོང་བྱེད་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་སྔོང་བའི་ཚུལ། གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ། ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། རྟེན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟག་རྒྱས་སྔོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྔོང་བ་དང་། ཀུན་འགྲོ་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྔོང་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་སྤངས་པས་སྔོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་རྒྱས་སྔོང་བའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་རྒྱས་སྔོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་རིང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་རིང་བ། ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པས་རིང་བ་དང་། དུས་ཀྱི་རིང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་

གཉིས་རིང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལན་ཅིག་ཏུ་ཟད་པ་དེ་དག་གི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ངོ་སྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣོན་པོར་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་སྐབས་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ས་ལམ་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཡོངས་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་པ། བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དགུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་དང་པོ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་རྣམ་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གསུམ་ཉིད་དང་། མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྔ་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་སྤྱངས་པ་ཡོངས་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཡོངས་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་དང་གསུམ། ཁམས་གོང་གི་དེ་གསུམ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་དགོས་པ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཅིག་ཤོས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དེ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྲ་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།

དེ་སྦྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན་འདོད་པའི་སམས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོགས་དགུ་ཡོད་པ་དེ་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཕྲ་རྒྱས་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སམས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོགས་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཕྲ་རྒྱས་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སམས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་གའི་སམས་བསྡུས་ཀྱི་དེ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྲ་རྒྱས་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཡོངས་སུ་ཤེས་དགུ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སམས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོགས་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

ཚོས་ཅན། ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་དེ་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་གང་ཞིག ཡོངས་ཤེས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་གང་ཞིག ཡོངས་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་བདུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་དེ། དེ་བདུན་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་པ་གང་ཞིག ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟགས་ལྷག་མ་ལྔ་ལ་རིགས་འགྲེ། བདུན་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་དེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མའི་

ཚ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་མའི་ཚ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་ཤེས་བདུན་ག་མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་དྲུག་མེད་ཅིང་ཐ་མའི་ཚ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་སྡོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གོང་མ་ལྔའི་སྟེང་དུ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྡོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་

ཡོངས་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས་ཅན། ལྔ་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ། སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་རྒྱུ་བཞིས་སྒོམ་སྤང་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་སྟེ། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྐྱེས་པ་དང་། སྲིད་རྩེའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། སྡུག་

ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པས་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་ཤེས་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གཉིས། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གསུམ། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་བཞི། ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་དྲུག་གམ་ནི་ཡང་ན་གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་དྲུག ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཚེ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་དང་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚེ་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་བསྡོམས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ན་སྤངས་པ་དེ་དག་བསྡོམས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་ལ། ལ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་

བཏང་ནས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཏང་ནས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བཏང་ནས་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བཏང་ནས། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བཏང་ནས་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་དེ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་བཏང་ནས། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་བཏང་ནས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ལས་ཕྱིར་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་བཏང་ནས་མཐོང་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་བཏང་ནས་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་རང་གི་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་བཏང་ནས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་ལྡན་ལ། ལྔ་འཐོབ་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག

ལེ་ཚུར་བྱས་པ་ལས། གནས་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། སྤྱོང་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། འདི་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་དགུའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །ཕྲ་རྒྱས་མུན་པའི་སྨག་
རུམ་སངས་པ་དང་། །ཐོབ་བྱའི་ལམ་གྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་པ་དག །མཉམ་དུ་བྱས་སོ་
ཤེས་ལྡན་ཕང་དྭག་ཚོགས། །ནགས་མེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཞུགས་ཀྱི་དཔུང་། །ཉལ་
འགྲོའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷག་མར་འཇོམས་པ་ལྟར། །སྙིང་པོ་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཉམས་བླངས་
ན། །དྭག་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཆེ་ཡང་ཅིས་མི་འཇོམས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་གནས་ཤིང་
སྡེ་སྣོད་གསུམ། །ཐོས་དང་བསམ་པའི་གྲྭ་རུ་ཞུགས་གྱུར་ཀྱང་། །ཆོས་ཚུལ་ཉོན་མོངས་
འཕེལ་བའི་གྲགས་གྱུར་འདིས། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་བྱས་ཀྱིས་དོགས། །ཀྱེ་མ་
གྲོགས་དག་འཕྲད་དཀའི་བསྟན་དང་མཇལ། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་ལ་
དབང་། །ཁྱད་པར་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ། །ཞུགས་པའི་དུས་འདིར་གཏན་
གྱི་བཙན་ས་ཟུངས། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་
འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་ལྔ་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཇི་སྙེད་པ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།

༄༅། །མཚན་དཔེའི་སྣང་བ་འགོག་མེད་གཞོན་ནུ་ལ། །ཐུན་མཚམས་ལུས་ཐྲ་ཆགས་པས་རབ་འབྱུད་པ། །འཇམ་མགོན་མི་ཡི་རང་གཟུགས་ཙོང་ཁ་པ། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་མངོན་པར་རྒྱལ། །རྒྱལ་བ་གང་དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ། །ལ་ལུང་ཀུན་ཏུ་བཅལ་ཡང་འགྲན་པའི་ཟླ། །ཟླ་མེད་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གསུང་རྒྱུན་བཞིན། །ཉམས་ལེན་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་དྲུག་པའི་གནས། །ཕྱི་རབས་སློབ་ཅམ་སྐྱོར་ཟློས་ལྷུར་ལེན་པ། །སྤྱངས་ཏེ་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་མཛྙར། །སྐལ་བཟང་ཟུར་ཕུད་མཛེས་པའི་ཐོད་དུ་འཆིང་། །

གསུམ་པ་ཐོབ་བྱ་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དམིགས་པ། སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་སྤང་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དེས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སོགས་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་སུ་གྱུར་པའི་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པ། ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི།

བཞི་པའི་དངོས་གཞི། དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས། གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས། གསུམ་པའི་ཉེར་བསྡོགས། བཞི་པའི་ཉེར་བསྡོགས། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། འདོད་ཁམས་དང་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྒོམ་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཀོ་ཀོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི། བཞི་པའི་དངོས་གཞི། དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མི་སྡུག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། མི་སྡུག་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་

མི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མི་སྡུག་མ་ཆགས་ས་བཅུ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ས་བཅུ་གང་རུང་ཡིན་ན། ས་ལམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་རྩེ་མོ་ནས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྔོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་ནས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བགྲོད་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཞེས་པས། བརྟོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་ཚེ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ། བདེན་བཞི་བཤད། བདེན་གཉིས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་བདེན་པ་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཅི་

རིགས་པ་མ་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པས་བསྡུས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྡུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བདེ་བ་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བཏང་སྙོམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་རྣམས་ཏེ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་ཞིག བཅོམ་པ་ན་རང་འཛིན་པའི་བློ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་བསལ་བ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བཞིན་ཏེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཞན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་བསལ་བྱས་ཀྱང་རང་འཛིན་པའི་བློ་མི་འདོར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། ལམ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཁྱད་པར་བཞི་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ངེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་རིགས་པས་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་དང་སོགས་པ་བསམ་སྒོམ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་མིང་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལམ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་དང་། སྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ། དེ་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་གེགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གེགས་ནི་ལུས་འདུ་འཛི་དང་། སེམས་མི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྣོད་ལ་དེ་གཉིས་པོ་རྒྱང་བསྲིངས་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཟས་གོས་སོགས་རྙེད་པ་ལ་ཡང་སྲེད་པ་ནི་སྔ་མ་དང་། མི་རྙེད་པའམ་ཉུང་དུ་རྙེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལས་བཟློག་པ་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། སྔར་བཤད་པ་གཉིས་པོའི་གཉེན་པོ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་རེ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མ་ཆགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གོས། བསོད་སྙོམས། མལ་སྟན་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་

ཚོག་ཤེས་པ་དང་། སྤོང་བ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོག་མི་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་བཞིར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། ཐ་མས་འཕགས་པའི་བྱེད་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞིར་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱེད་དེ། འཕགས་རིགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་རང་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་དུས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མས་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་ལ། ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་སྒོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ན་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག རྣམ་རྟོག་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ན་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་། འབྱུང་བ་དྲན་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འདོད་ཆགས་མགོ་གནོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁ་དོག དབྱིབས། རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དྲན་པ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་དང་པོ་བའི། ཅུང་ཟད་སྦྱང་བ་བྱས་པའི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་བས་དེ་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་དཔྲལ་བར་རུས་པ་སྒོམ་པ་ནས། རང་གི་ལུས་ཀང་རུས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་སྤྲོ་ཞིང་། ཡང་རང་གི་ལུས་ཀང་རུས་སུ་སྣང་བ་ལ་སྡུད་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡོད་དེ། གཞན་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། སྡུད་པའི་ཚེ་རྐང་པའི་རུས་པ་ནས་ནི་ཐོད་པ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་པ་སྔ་མ་བཏང་སྟེ་བསྒོམས་པ་ལས་སྦྱང་བ་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པ་མཛེ་བོང་ཙམ་བསྒོམས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་ནི། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི། དེའི་ཉེར་བསྡོགས་བཞི། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྣང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་དེ། གླིང་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དྲན་པ་སྒོམ་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི། སྒོམ་ཚུལ་གྱི། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་

དྲན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། རླུང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མན་ངག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བགྲང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་ཡོད་དེ། བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། །རྟོག་དང་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བགྲང་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། དབུགས་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་དང་། ནང་དུ་རྔུབ་པ། བགྲང་བ་ལ་མ་ནོར་བར་ཡིད་གཏོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་འབྱུང་བའི་འགྲོས་གནས་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། རླུང་སྣ་རྩེ་ནས་རྐང་པའི་མཐེ་བོང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་རྟོག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། འབྱུང་བཞིའི་རླུང་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྒྱུར་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་བློ་བསྒྱུར་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་དག་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། མཐོང་

སྒོམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ལུས་ས་གང་དུ་གནོན་གས་པ་དེར་གནོགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དབང་པོས་མ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ས་འོག་མ་ཡི་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག དོན་སོགས་བཞི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡི་གང་ཟག་གིས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན། འབྲེལ་བ། དམིགས་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐོས་བྱུང་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་

དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཆོས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོར་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག དེ་ནས་ཚོར་བ། སེམས། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས་སྒོམ་པ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ལ་གཙང་བ། ཚོར་བ་ལ་བདེ་བ། སེམས་ལ་རྟག་པ། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་རིམ་བཞིན་འཇོམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆུང་འབྲིང་རྣམས་གོམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆེན་པོ་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལུས་སོགས་སྤྱིར་བསྡུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ངང་ལ་གནས་ཏེ་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ། གོ་རིམ། ཁྱད་ཆོས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དེ་ཆོས་ཅན། བསྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྒོམས་པ་ལས་སྦྱོར་ལམ་དྲོ་བར་གྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དྲོ་བ་དེ་ལས་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་

ཪྗོ་བ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩེ་མོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དྲོད་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དྲོད་རྩེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གིས་རྣམ་པ་གནོད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཐོག་མར་དེ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཆུང་ངུ་ལས་ཆེན་པོ་སོགས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མོ་དེ་ལས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྔ་མ་རྩེ་མོ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གིས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། དེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡིན་ཡང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཁོར་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་

དུ་མ་གཏོགས་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། ངོ་བོ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ཐལ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན། ལམ་གཞན་དུ་འཇུག་ཚུལ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བསྒོམས་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་རྟེན་དང་། ལུས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ནི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འོག་འདོད་ཁམས་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་། ཕྱི་མ་འདོད་ལྷ་དག་གི་ནང་ནས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། འཐོབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དང་པོ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཐོབ་པས་ཕྱིས་གཉིས་གའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་ཁོ་ན་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་དག་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་དག་ས་བོར་ཞིང་འཕོས་པས་གཏོང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དྲོད་རྩེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་པ་ན། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡིད་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་ནས་སླར་ཐོབ་པ་ན་སྔར་མེད་གསར་དུ་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་སྔོན་གྱི་བཏང་བ་དེ་འཐོབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་མ་འདྲིས་པ་དང་འབད་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་དག་ལས་ཉམས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ནས་དགེ་རྩའི་རྒྱུན་ཆད་མི་སྲིད་དེ། དེ་ནས་ལོག་ལྟའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི། རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དྲོད་རྩེ་

བཟོད་པ་གསུམ་ལས་རིགས་ལོག་ནས་གཞན་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ། དེ་གསུམ་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱལ་ལས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དྲོད་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཀུན་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་ཡི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོད་དེ། དེའི་སྔོན་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་ཚེ་དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། གཉིས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཕོ་ན་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པ་སྔེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྡུས་པ། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷ་མིན་དཔུང་། །ཕ་མཐར་བྱེད་པའི་ཐེག་གསུམ་གྱི། །དགྲ་བཅོམ་གོ་འཕང་མིག་སྟོང་ཅན། །མངོན་དུ་བྱས་ཚེ་གཏན་གྱི་བདེའི། །གཞོམ་མེད་སྤྱང་འདས་རྩེ་བརྒྱ་པས། །སྒྲིབ་པའི་ས་འཛིན་རྐང་བཅག་ནས། །བདེ་ལེགས་རྒྱ་

མཚོའི་བདུད་རྩི་ལ། །དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་དེ་སྐལ་བ་བཟང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

བདེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ། བདེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ཚུལ་ལ། གོ་རིམ། སའི་ཁྱད་པར། ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཟོད་དང་། ཆོས་ཤེས་གཉིས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་བཟོད་དེ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ཤིང་། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྗེས་དེ་ནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷག་མ་ཁམས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་འགོག་ལམ་གཉིས་ལའང་

དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་འདི་ལ་སེམས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཟོད་སོགས་མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་བྱ་བ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དང་། བརྟེན་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་དེས་སྔར་མ་མཐོང་བའི་དོན་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་མོ། །

གཉིས་པ། གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། ནང་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། གང་ཟག་གི་རིགས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་རྣམ་གཞག འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་དག་ཏུ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣོ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་གཉིས་སྔོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས

ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་ཙམ་བཅོམ་པ་དེས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ཚུན་ཆད་དེ་དེ་མ་གཏོགས་པ་དྲུག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ་ནི་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་རོལ་འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཚེ་འབྲས་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་མིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། དབང་རྟུལ་ལ་དད་པས་མོས་པ་དང་། དབང་རྣོན་ལ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་ལ་རིགས་འགྲེ།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ས་ལ་སྦྱར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་དང་

སྲིད་རྩེའི་བར་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་དེ་སྒོམ་སྤང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དགུ་རྣམས་ཡོད་དེ། སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་ངུ་དང་ལ་སོགས་པས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་ཟ་དད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་ཏེ་བཞི། དང་པོ་ལ། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས། དང་པོ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གང་ཞིག སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཟད་ཅིང་། རེ་ལྟར་ཏེ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བ་གང་ཞིག འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ། ཚེ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གང་རུང་གི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་དུ་བཅོམ་ཞིང་སྤངས་ནས།

དྲུག་པ་སྤྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་སྟངས་པ་གང་ཞིག ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཅམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་ཟད་པར་གྱུར་བ་ན། དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། ལྷའི་ནང་ནས་མིའི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་སྐྱེ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཆ་བདུན་ནས་བརྒྱད་ཟད་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ། སྐྱ་དན་ལས་འདའ་བ་ལ་ཚེ་གཅིག་ལུས་པའི་ཚེ། དེ་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་ཟད་པར་སྤངས། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་མ་ཟད་པའི་ཚེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འདོད་པར་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ །གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ །མཐོང་ཆོས་ཞི། ཚེ་ཡོངས་གྱུར། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། རྒྱ་བའི་སྒོ་ནས་ལྔར་དབྱེ། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དགུར་དབྱེ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། བར་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བར་འདའ། སྐྱེས་ཙམ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྐྱེས་འདའ། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་བྱས་ནས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། མ་བྱས་པར་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལས་གཞན་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་མ་བྱས་ཤིང་། ཞི་གནས་ལ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དགུར་བཤད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ལ་སྦྱར་ན། སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པ། རིང་མོ་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ། སྐྱེས་འདའ་བ་ལ་སྐྱེས་ཙམ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་མ་བཅས་གསུམ། གོང་འཕོ་བ་ལ་འཕར་

བ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བར་འདའ་བ་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་དབང་རྣོན་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ། སྐྱེས་འདའ་གསུམ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་འབྲིང་། གོང་འཕོ་གསུམ་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་དགུ་པོ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་ལས་ཁོ་ནར་འཇུག་ཅིང་། དམ་པ་མིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་སོན་ཞིང་། དེར་སླར་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི། གཞན་གཟུགས་མེད་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་འདའ་བ་གསུམ། གཞན་གོང་དུ་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། ཚེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་ཚེ་རབས་ལན་གྲངས་དུ་མར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཐལ་ངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་འཕགས་པ་

ཆོས་ཅན། འདོད་ཁམས་ལས་གཞན་གཟུགས་ཁམས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་དབང་པོ་འཕོ་བ་མི་བསྟེན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤེལ་སྒོམ་བྱེད་པའི་ཚུལ། གྲུབ་པའི་ཚད། བྱས་པའི་དགོས་པ། སྤེལ་སྒོམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤེལ་སྒོམ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ནི་བསྲེ་ཐུབ་པ་རྣམས་ནི་སྤེལ་སྒོམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤེལ་སྒོམ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་རྣམས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་དང་། དབང་རྟུལ་རྣམས་དེ་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གནས་གཙང་མའི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ཆེ་བ་སོགས་ལྔ་ཀོ་ནར་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཀོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་ཞེས་འདོད་དེ། མྱང་འདས་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒོམ་སྤྱང་གཅིག་སྤྱངས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་སྒོམ་སྤྱང་གི་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤྱང་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་བཞིན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཕྲ་རྒྱས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐོབ་པའི་དུས་ཡོད་དེ། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤྱང་དགུ་པ་དེ་ཟད་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། བྲལ་ཐོབ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ས་གང་གི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་སློབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཐོབ་དགོས་མཐའ་དག་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྲིད་རྩེ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་ལ་འདས་ལམ་ཁོ་ན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེ་ལས་གཞན་པའི་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདས་མ་འདས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་གོང་མའི་ལམ་བཏང་ཡང་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྲིད་རྩེའི་བྱེད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ལམ་སྔ་མ་བཏང་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གོང་སར་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྔར་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ས་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ། ས་གང་གི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་མི་ལྡོགས་མེད་པ་ཡིས། རང་ས་གོང་ས་འོག་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེས་ས་གསུམ་པོ་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ས་གཉིས་ལས་འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འམ་ཉེར་བསྡོགས་ལས་ཐ་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ས་མཐའི་རྣམ་

གྲོལ་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེར་བསྡོགས་ལས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་བ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་ས་དང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དམིགས་རྣམ་ལ། དངོས་དང་། དཀྱུས་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་གོང་ས་ལ་ཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གོང་ས་ལ་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློ་གྲོས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ན། ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཆོས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། དེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ལ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་དགེ་སློང་ཚུལ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ། དོགས་པ་དཔྱད་པ། འཐོབ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དྲི་མེད་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་རེ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད། ཟད་པ་འགོག་བདེན་དང་བཅས་པ། ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག ཟད་པ་འགོག་བདེན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། འགོག་བདེན་རྣམས་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཅིག་ཤོས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་བཞིའི་ནང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དང་པོ་གསུམ་ལ་ངོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ན། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོ་རོལ་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་ལྷ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ལྔའི་བར་བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་སྒོམ་ལམ་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། གཉིས་པ་ལ། །དགུ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས། ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་

ཞིག འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་ན། དེ་དགུ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱང་

འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་དྲུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག བྱང་ཆུབ་ཡིན་ན། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་དབང་རྟུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་བཤད་པས་མདོ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་

འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བཞིར་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྔ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་དེ། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་ལམ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དང་། གཞན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ཟད་པ་སྔེ་སྤངས་པ་བསྒོམས་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་བཞི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པར་བསྲེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཚངས་པའི་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཆོས་ཅན། སྐོར་བ་པོ་ཡོད་དེ། ཚངས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ། སྟུད་ཅིང་མྱུར་བར་འགྲོ་བའི་མུ་ཁྱུད། གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རྩིབས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་བསྲུ་ན་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་རྣམས་སྡེ་མ་གསུམ་དང་

ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འཕོབ་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་པར་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་འཕོབ་སྟེ། དེར། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་འཕོབ་སྟེ། འདོད་གཟུགས། གཟུགས་མེད་རྣམས་སུ་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་མི་འཕོབ་སྟེ། དེ་ན་དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་འཆད་ཉན་མེད། གཟུགས་ཁམས་ན་སྐྱོ་ཤས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་གང་ཟག་ལྔ་ནི་འདིར་རྫོམ་ཞིང་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ། ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་འཁྲུལ་མེད་སྟོན་མཁས་པའི། །ཡོངས་འཛིན་དེད་དཔོན་དྲིན་ལས་མྱུར་འདས་ཀྱི། །རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་གོ་རིམ་འགྲོས། །མ་ནོར་སྟོན་པ་དབྱིག་གཉེན་མཁས་པའི་ལུགས། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས། །རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་འགའ་འདོད་ཀྱང་། །ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དགྲ་བཅོམ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །གོ་འཕང་ཡིན་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་གསལ་བར་འཆད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ། འབྲས་བུ་ཉམས་པ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད། དབང་པོ་འཕོ་ཚུལ། དགྲ་བཅོམ་པ་དགུར་ཡོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དད་པས་མོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡོ་བྱད་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་སྐྱེ་མི་ཉམས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་མི་གཡོ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལའང་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།

ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་དང་། ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་པོ་ལྔ་ལ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་

དེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ནི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད། ལྷག་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དང་པོར་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པར་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་དང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའང་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནས་མི་གཡོ་བའི་བར་གྱི་དེ་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡུན་ཐུང་བའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཉམས་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཐ་མ་ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཉམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། བར་མ་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་གཞན་ལ་ཉམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཉམས་པས་དགྲ་བཅོམ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་ཆུད་ཀྱི་བར་དུ་འཆི་བ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདྲེད་ཀྱང་འགྱེལ་ཐུབ་མི་འོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབང་པོ་འཕོ་ཚུལ་ནི། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བར་དབང་

པོ་འཐོབ་བ་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་སྟར་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་དང་མོས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེས་འཕོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་འཕོ་བའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འཕོ་བའི་རྟེན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་མིའི་ནང་དུ་དབང་པོ་འཕེལ་ཞིང་འཕོ་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ནས་དྲུག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དབང་རྟུལ་གྱི་དབང་པོ་འཕེལ་བས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་སྟེ། དབང་རྣོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དབྲ་བཙམ་པ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་བདུན་དང་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རྣོན་པོ་ནས་རྟུལ་པོའི་རྟུལ་པོའི་བར་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་བདུན་པོ་དེ་དག་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྙོམས་འཇུག་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཞི་གས་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ནི་

སྒྲུབ་ནས་རྫོགས། དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དང༌། ལུས་མངོན་བྱེད་སྙོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དང༌། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྙོམས་འཇུག་དང༌། ཤེས་རབ་གཉིས་ཀས་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་ཟག་གི་རིགས་བསྡུ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བསྡུ་ན་དྲུག་ཏུ་འདུ་སྟེ། འདི་ལྟར། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ལ་གང་ཟག་གཉིས་གཉིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་རྐྱང་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དེའི་ཅིག་ཤོས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

ཞར་ལ་ཡན་ལག་གི་རྫོགས་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། སྙོམས་འཇུག་དང༌། དབང་པོ་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་དད་མོས་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནས་རྫོགས། ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས། མཐོང་ཐོབ་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་ནི། དེ་གསུམ་གས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། དབང་པོ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལམ་གྱི་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོར་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལམ་དེ་ལ་དཀའ་བ་དང་། སླ་བའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་སླ་ཞིང་ས་གཞན་ཉེར་བསྡོགས་དང་གཟུགས་མེད་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་བ་དང་མྱུར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བློ་སྟེ་དབང་པོ་རྟུལ་བའི་ལམ་རྣམས་མངོན་ཤེས་བུལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དབང་རྣོན་གྱི་ལམ་རྣམས་མངོན་ཤེས་མྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མུ་བཞི་ཡོད་དེ། སླ་བ་ལ་མྱུར་བུལ་གཉིས་དང་། དཀའ་བ་ལ་མྱུར་བུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་བཤད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ། ལམ་གང་དུ་འཐོབ་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ། ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ལམ་གྱི་བསླབ་བྱ་རྫོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཅིང༌། རྫས་སུ་ན་བཅུར་འདུས་ཏེ། དད་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་དང༌། དྲན་པ་དང༌། ཤེས་རབ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བཏང་སྙོམས་དང༌། དགའ་བ་དང༌། རྟོག་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདུས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས། ཡང་དག་སྤོང་བ་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྡུས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་གསུམ་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོ་སྨོས་སོ། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་བསྡུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དག་དང༌། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ་རྣམས་དང་ནི། སྒོམ་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སྡེ་ཚན་གཞན་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་

དང་པོ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ན་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དེ། དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་དེ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་གཞན་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་བར་ཁྱད་པར་ཅན་ནའང་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ནའང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་གཉིས་པོ་དེ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་ནི་འཕགས་ལམ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་འཐོབ་ཚུལ། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཡིད་འབྱུང་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆགས་བྲལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་། མོས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་གང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ལམ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཤེས་པ་མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་མ་འོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་སྟེ། ངོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཁམས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཉིད་འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཁམས་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ནས། ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་དེ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་དེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བཟོད་གང་གིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཀུན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ནི། མངོན་རྟོགས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་། དེའི་ཅིག་ཤོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་ཏེ་མུ་བཞི་སྲིད་དེ། སྡུག་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཡིད་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་མུ། སྡུག་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་བཞི་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ།

འགོག་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བཞི་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། ཡིད་འབྱུང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་མུ། འགོག་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞི་ནི། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ཚུར་བྱས་པ་ལས། གནས་རྡུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་གང་ཟག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་

ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། གང་ཞིག་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ཀུན་བསལ་བས། །ཐོབ་བྱའི་ལམ་གྱི་རྫིང་བུ་རྣམ་པར་དྭངས། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་སྟོང་ཕྲག་འཆར་བ་ཡི། །ཡང་དག་བགྲོད་པའི་གོ་རིམ་མ་ནོར་མཛོད། །དཀར་འཛམ་ཆུ་འཛིན་བུ་མོའི་ཕང་པ་ནས། །ཆལ་ཆིལ་གཡོ་བའི་ཆར་རྒྱུན་བབས་པ་ན། །ཞིང་པའི་སྙིང་ལ་དགའ་བ་ཆེར་སྐྱེད་ན། །ཐར་པ་འདོད་རྣམས་ཚུལ་འདིར་ཅིས་མི་དགའ། །ཙུང་ཟད་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྟེད་པ་ལ། །ས་ལམ་མཐོན་པོར་བགྲོད་པའི་ཁུར་འཕྲེར་ན། །སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕྱིར་ལོག་པའི། །སྨུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་རམ་ཅི། །གཞུང་ལུགས་འདི་འདྲར་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་འགྲོས། །ཙུང་ཟད་བཤད་པའི་དགེ་ཚོགས་དེ་སྙེད་ཀྱིས། །གྲངས་མེད་འགྲོ་རྣམས་ལོག་པའི་ལམ་སྤྲངས་ཏེ། །ཐེག་གསུམ་མི་སློབ་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་དྲུག་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་དེ་སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

༄༅། །གྲངས་མེད་ཤེས་བྱའི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ། །བློ་གྲོས་ཤིང་རྟ་གཅིག་གིས་འདྲེན་པ་ལ། །མ་སྨད་སྙིང་སྟོབས་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས། །གྲགས་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་རྗེ། །རྗེ་བཙུན་མཆོག་དེའི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད། །བསྲེ་བསླད་མེད་བསྐྱུར་སྤྱངས་ཏེ་འཆད་རྩོད་ཀྱི། །དགའ་ལྡན་པ་ཞེས་འཁྲུལ་མེད་གྲུབ་པའི་མཐའ། །འཛིན་མཁས་འཇམ་མགོན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཞེས། །དཀའ་གནད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་ཚེ། །སྨྲ་མཁས་ངག་གི་དབང་པོར་འགྲན་བཟོད་དེའི། །དྲིན་ལས་སྨོན་ལམ་བདག་འདྲའི་སྤྱོབས་པས་ཀྱང་། །གཞུང་ལུགས་འདི་འདྲ་འཆད་པའི་ཁུར་ཆེན་བླངས། །མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ། །གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ཚུལ་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་གསུང་འགྲོས་ལྟར། །གསལ་བར་འཆད་དོ་སྨྲ་འཛིན་དབང་པོ་ཉོན།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མཁས་པར་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྡན་ཚུལ། འཐོབ་པའི་ཚུལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བཟོད་ཤེས་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར། ཤེས་པ་བཅུ་དོས་གཟུང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དྲི་མེད་ཟག་མེད་ཀྱི་བཟོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཤེས་བཟོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་

ཐེ་ཚོམ་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལྔ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། ལྟ་བའང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བུམ་སྣམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་

དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དེ་དག་ཉིད་ནི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་ནས་ལམ་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་འགག་པ་ཤེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྲིད་རྩེའི་སྡུག་ཀུན་གང་རུང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རིག་པའི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། བཞི་ལས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀུན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་། དབང་པོ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཡི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྔ་མ་ནི་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁམས་གོང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་རིག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་ཆོས་བཟོད་གཉིས་རིག་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་

ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་རིག་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་ཤེས་རིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཀུན་རིག་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས། ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ཤིང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ལམ་བསྒོམས་སོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཚ་ནས་བཞག སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལ་ཡང་དེས་མཚོན་པའི་ཚ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། ཤེས་པ་བཅུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་ཁོ་ན་ལ་མ་དམིགས་ཏེ། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཤེས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ། རྣམ་པའི་གྲངས་ངེས། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར། ཆོས་གཞན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་མ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། སྡུག་བདེན་ལ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཏེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྫས་རེ་རེ་ཞིག་ཁོ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དྲི་མ་མེད་འདི་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞན་ཟག་

མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཉི་འོག་པ་ན་རེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་བློ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བྱ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ཁྱད་པར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དགུ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་མེད་དེ། དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ལུས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དྲུག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག

པོ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། དགུ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་གཞན་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་བཅས་ཏེ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་པུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཅས་ཏེ། ལུས་མ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་བཅས་ཏེ། དེ་བཞི་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཤེས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ། ཆོས་བཅུ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ། ཆོས་གང་རིག་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤེས་པ་དགུ་ཡོད་དེ། རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤེས་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པའི་བློའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་སེམས་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་དང་། སེམས་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། འགོག་ཤེས་གཅིག་པུའི་དམིགས་པ་ནི་

ཤེས་པ་མིན་ཏེ། དེས་འགོག་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་བཅུ་དང་ཆོས་བཅུ་དགུ་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཅུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱད། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་བུས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་པ་རྣམས་མི་འཛིན་ཏེ། རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དེས་རིག་ཅིང་རིག་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྡན་ཚུལ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ། ཆོས། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ག་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

འཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་འཐོབ་ཚུལ་ལ། མཐོང་ལམ་འཐོབ་ཚུལ། ལམ་གཞན་འཐོབ་ཚུལ། ཤེས་པ་གཞན་འཐོབ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད། ཤེས་པ་བདུན་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་འདྲ་བའི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དེ་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་པའམ་ཐོབ་པ་ཙམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་མའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་སྟེ། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དྲན་པ་ » ཉེར་གཞག་ཏུ་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན།[1] འགོག་པ་ཤེས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་གཞན་གཉིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་གང་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་གའི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་རང་སའི་བདེན་པ་གང་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཐོབ་པའི་བདེན་པ་དེའི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཐོབ་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

1) བོད་པར། ཉེར་བཞག་དང་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དྲུག་མ་འོངས་པ་འཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་བདུན་འཐོབ་སྟེ། སྔ་མ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་སེམས་ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་གོང་མ་འདོད་པའི་ཆགས་བཅས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་བདུན་འཐོབ་སྟེ། སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ས་སྟེ་བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་སློབ་ལམ་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་སྤེལ་ཏེ་སྒོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་ལ་ཤེས་པ་བདུན་འཐོབ་པ་དང་། ས་བདུན་གྱི་གོང་མ་སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་ལའང་བདུན་འཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སེམས་ཤེས་རྣམས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་ཆགས་བཅས་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསྣན་ཏེ། བདུན་འཐོབ་སྟེ། དང་པོས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྣམས་འཐོབ། ཕྱི་མས་སེམས་ཤེས་ཀྱང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་འཐོབ་བོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་ཐ་

དད་པ་བསྡུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་འཁོར་ལོ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ལྟར་དྲུག་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྲིད་རྩེའི་འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་སྔར་ལྟར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དགུ་འཁོར་སྟེ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་སྟེ། ཤེས་པ་བཅུ་ག་འཁོར་བའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་དེར་འཕོ་བའི་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་ལའང་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་ལྟར། བཤད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་འཁོར་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དང་། སྤེལ་སྒོམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་གཞན་འཁོར་ཚུལ་ནི། ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་གང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་གང་ཟག་གང་གིས་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་རང་ས་ཁོ་ན་འཁོར་བར་མ་ཟད་དེ། འོག་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་འཁོར་བའི་ཕྱིར། ཟད་པ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཙམ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་མི་སྡུག་པ་སོགས་དང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་ཀུན་གྱི་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྟེན་པ་འཐོབ་ཀྱི། རྟེན་ཟིན་པ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟེན་པ། བསྙེན་པ། གཉེན་པོ། ཐག་བསྲིང་བའི་འཐོབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟར་མེད་གསར་དུ་རྟེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྤོང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཞི་པོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔོན་མ་གཉིས་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། འདི་ན་ཐབས་མཁས་རྩེ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡིས། །ལྕགས་ཀུན་གསེར་དུ་སྒྱུར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །བླང་དང་དོར་བྱའི་ཚུལ་ལ་མ་རྨོངས་ན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དབང་། །གང་ཞིག་ཐོབ་ན་འཁོར་བའི་དུཿ ཁ་ལས། །འཇིགས་བྲལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མི་སློབ་པ། །ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མཆོག །མ་འདྲེས་ཆོས་དང་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་སོགས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འདིར་བཤད་ཆེ། །སྙན་འགྱུར་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་ཀྱི་པི་ཝང་ཡང་། །བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་ཕྱིར་གྲུས་པ་ལྷོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ།

༄༅། །བཞི་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཆོས་ཅན། བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ་དང་། ལ་སོགས་མི་འཇིགས་པ་བཞི། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྐུའི་སྟོབས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཚུལ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཆར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དེ་དགུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། མོས་པ་དང་། ཁམས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་དེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་ལམ་ཉི་ཚེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དག་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དགུ་འམ་བཅུ་གའི་ངོ་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པ། ངོ་བོ་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དྲུག

གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་གཉིས། འགོག་པ་ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟད་ཤེས་ཟག་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་བཅུ་གའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྨོན་གནས་དང་འཆི་འཕོ་བ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་དངོས་གཞིའི་ས་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་ཅན། ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ཕྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ཀུན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐུའི་སྟོབས་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐུ་ལ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་ཡོད་དེ། སྐུའི་ཚིགས་རེ་རེ་ལ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ཡོད་དེ། གླང་པོ་ཆེ་ཐལ་པ་དང་། སྤོས་གླང་དང་། ཚན་པོ་ཆེ་དང་། རབ་གནོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྲེད་མེད་བུ་དང་བདུན་པོ་རིམ་བཞིན་བཅུས་བསྒྱུར་བས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྟོབས་དེ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འཇིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས། གཞན་

དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པ། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྟོབས་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་བཅུ་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་བཞིན་ཏེ་དེ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་ཟག་པ་ཟད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ། འཁོར་བཅས་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྟོབས་གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་འདྲ་བར་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། བདུན་པ་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལྟར་ཤེས་པ་བཅུ་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་དྲན་པ་དང་བླང་དོར་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉུས་པས་ཉན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དབེན། ཆོས་མ་ཉུས་པས་ཉན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་དབེན། ཉུས་མ་ཉུས་གཉིས་ཀས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་སྡང་གིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བློ་ཡི་ཤེས་པའི་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ཆེ་བ། རྣམ་པ་ཆེ་བ། སྤྱོད་ཡུལ་ཆེ་བ། མཉམ་པ་ཆེ་བ། ཆེས་ཆེ་བ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་

བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་ཕོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། སྲིད་རྩེ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱོབ་པ་འཕྲིན་ལས་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་མེད་པ། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་སྐྱོབ་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ། འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་ཚེ་དང་རིགས་དང་གདུང་དང་སྐུའི་བོངས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཉམ་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐུ་ཚེ་ལ་རིང་ཐུང་། རིགས་ལ་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས། གདུང་ལ་འོད་སྲུངས་དང་ཤཱཀྱ་སོགས་སྐུ་བོངས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་སོགས་སློབ་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་

ཡོད་ལ། ཡོན་ཏན་ཁ་ཅིག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སོགས་པས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད། ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སློབ་པ་འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྨོན་ནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ། ཞར་བྱུང་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པའི་རྟེན་ཡོད་དེ། མི་གཡོ་བ་ཁོ་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་དེ། གླིང་གསུམ་གྱི་མིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྐྱེས་ཏེ་མ་འོངས་པ་གཞིར་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྐལ་དུ་སྨོན་ནས་ཤེས་པའང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། མི་གཡོ་བ་དང་མིའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས། དོན། ངེས་ཚིག སྤོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར

རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིང་དང་། དོན་དང་། ངག་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། རིག་པ་དང་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བ་རིམ་པ་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ངག་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དགུ་ཡོད་དེ། འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་དོན་སོ་སོར་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ཆོས་ཀུན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་བཅུ་འམ་དོན་མྱང་འདས་ཡིན་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་འགོག་ཤེས་ཟད་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་རིག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་ཀུན་ན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཆོས་དང་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་མིང་གི་ཚོགས་དང་ངག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་ས་ལྔ་ན་ཡོད་དེ། དེ་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངག་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་ན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། » བཞི་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཐོབ་སྟེ།[1)]དེ་བཞི་ག་མ་ཚང་བར་ནི་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོབ་བྱེད་ཡོད་དེ།

1) བོད་པར། བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷན་གཅིག་ཏུ་འཐོབ་སྟེ།

རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ངག་མ་གཏོགས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། རབ་མཐའ་ཙམ་པོ་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རབ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། ལྷའི་རྣ་བའི། གཞན་གྱི་ཡིད་ཤེས་པའི། སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་སམ་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྔས་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། སེམས་

ཤེས་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲུག་གམ་བཅུས་བསྡུས་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཞེས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སའི་ཁྱད་པར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། རིག་པའི་ཁྱད་པར། ཚེ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཟག་ཟད་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཆོས་ཅན། ས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་ས་དང་འོག་སའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་འདྲིས་པ་ནི་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་ལ། འདྲིས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། སེམས་ཚོར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྔའི་རྣ་བ་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིག་ཤོས་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་སོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔོན་མཐའ་དང་སོགས་པས་ཕྱི་དང་བར་གྱི་མཐའ་གསུམ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ཟད་ཤེས་ཁོ་ན་མི་

སློབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་སློབ་མི་སློབ་གང་གི་ཡང་མིན་ནོ། །སློབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་མ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པས་ཡང་དེས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཆོ་འཕྲུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། གསུང་ཀུན་བརྗོད་པའི། ཐུགས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལས་ཐུགས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆོས་ཅན། མཆོག་ཡིན་ཏེ། མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ནི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །

མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ། སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ། སྤྲུལ་སེམས་ཡུལ་དང་བཅས་པ། སྤྲུལ་པ་བྱེད་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་ཆོས་ཅན། འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ནི་ཆོས་

གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་འགྲོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཉན་རང་དག་ལ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་རིང་ལ་ཉེ་བར་མོས་ནས་འགྲོ་བ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞིས་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་དྲི་རོ་དང་རེག་བྱས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་སེམས་དག་གིས་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུའི་སྤྲུལ་སེམས་ལ་རང་ས་དང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་གཉིས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུའི་སྤྲུལ་སེམས་ལ་འོག་ས་བཞི་དང་རང་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ་ལྔའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མའི་སྤྲུལ་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་དང་འོག་ས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དག་པ་ན་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲའི་འཇུག་ཐོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་གཞན་གྱི་

སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་ས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྨྲར་འཇུག་པའི་སྤྲུལ་བ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱེད་དེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །

སྤྲུལ་པས་སྨྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་ནི་སྤྲུལ་བ་པོ་རང་ཉིད་དང་བཅས་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད། སྟོན་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སེམས་དང་སྨྲ་སེམས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་སྨྲ་བ་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གཞན་སྨྲ་སེམས་ཀྱིས་སྨྲ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་གསོན་པོ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཤི་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་བརྟན་པ་ཤ་དང་ཁྲག་སོགས་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་སྟེ། བརྟན་པ་རུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རློབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་རུས་པ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ད་ལྟ་ཡང་རི་བོ་བྱ་རྐང་ན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི། འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གནས་གཙང་གི་ལྷའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དང་པོར་སྤྲུལ་སེམས་དུ་མས་སྤྲུལ་པ་གཅིག་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ནས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དུ་མ་གཅིག་གིས་སྤྲུལ་བར་བྱེད་དེ། སྒོམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒོམས་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གཉིས་པོར་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྫུ་འཕྲུལ་

གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྔར་ཡོད་དེ། གསང་སྔགས་དང་། སྨན་དག་དང་། ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྒོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་མིག་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མིག་རྣམ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་དང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐག་རིང་པོའི་སྒྲ་ཕྲ་བ་དང་སོགས་པས་རགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་དེས་སྟོང་གཉིས། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་དེས་སྟོང་གསུམ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་མེད་པའི་ཞིང་གི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མཐའ་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་སྟེ། སྲིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་གང་དེ་དང་། རྟོག་གེས་བྱས་པ་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོར་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་མིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ཁུར་བྱས་པ་ལས། གནས་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མངོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། དཔག་ཚད་མང་པོའི་གཟུགས་སྒྲ་མཐོང་ཐོས་པའི། །མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དགའ་སྟོན་གྱིས། །ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲས་བུ་མངར་བ་འདིས། །གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་འཕེལ། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕ་མཐའ་ཡོངས་བྲལ་བ། །ཀུན་གསལ་ཞགས་པས་གཞལ་ལས་ཕྱིར་འགོང་ན། །ཚུར་མཐོང་བྱིས་པའི་བློ་ཡི་ཡུལ་འདས་ཀྱང་། །གཞུང་ལུགས་འདི་འདྲར་བརྟེན་ནས་ཟུང་ཟད་བཤད། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྗོན་ཤིང་སྡོང་པོ་ལ། །ཕང་ཕྱུང་ལོ་འདབ་ཙམ་གྱི་རབ་མཛེས་པ། །འབྲས་ལྡན་ཤིང་གི་གྲལ་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཡིས། །རྐང་འཐུང་ཡོངས་ཀྱི་དང་ཚུལ་ལྷག་པར་སྣང་། །གཞུང་ལུགས་མང་པོ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཡི། །གྲལ་དུ་མིག་ཕབ་སྨྲ་བའི་ཁ་ཡང་བཙུམ། །རིགས་མཐུན་རྫོངས་པའི་གྲོགས་པོ་མཐོང་བའི་ཚེ། །བཞིན་རས་ཟླ་ལྟར་འཕྱུར་བ་འགག་འ་གཟིགས་སམ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཟུང་ཟད་བཤད་པའི་དགེ་བས་ཀྱང་། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི། །སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བདུན་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཇི་སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནས་བརྒྱས་པ་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པ།

༄༅། །ཧེ་ལྷ་ཧེ་སྟེད་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་ཀུན། །རྗེན་པར་འཆར་བའི་བློ་གྲོས་ཨ་ལྡན་དཀྱི། །སྐལ་བཟང་མཛེས་མའི་རྒྱན་དུ་སྤྱོད་བྱེད་པའི། །གྲགས་པའི་ཨུ་རྣ་ཀ་དེ་མཆོག་ཏུ་ལྡིར། །ཨུ་དུམ་ལྷ་ར་ལྷ་བུར་ཆེས་དཀོན་པའི། །ལེགས་བཤད་མཆོག་དམན་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ། །སྤྲིན་མཁས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་འཕེལ་མཛད་ཡོངས་འཛིན་བླ་མ་རྗེ། །གང་གི་གསུང་བཞིན་སྙོམས་འཇུག་རྣམ་གཞག་ཀུན། །ཉུང་ངུའི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་རབ་ཕྱེ་ཡིས། །སྙིང་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་ཧེ་བསྟན་པ་ལ། །ཞུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་མ་ལུས་འདིར་འདུས་ཤིག །ལྷོ་ཕྱིར་ལུས་བསྒྱུར་གོ་ས་ཅམ་གྱི་ཕྱིར། །ཉུང་ཟད་ཐོས་དང་འཆད་ཉན་ཤ་ཚུགས་དག །འཛིན་ཀྱང་འདོད་ལྷའི་མདའ་ཡིས་སྨྱོས་རྣམས་ལ། །འདི་འདྲའི་གཏམ་ལས་རྙེད་པ་ཉུང་ཟད་དགའ། །འོན་ཀྱང་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །རྨ་བྱ་ཟློས་གར་སྒྱུར་བ་ལྟར། །བློ་གྲོས་ཆུ་འཛིན་སྟུག་པོ་ལས། །ལེགས་བཤད་ཆར་རྒྱུན་འདི་ནའོ། །

སྙོམས་འཇུག་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་སྙོམས་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྙོམས་འཇུག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་སོ་

སོར་བཤད་པ། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། འདིར་རྒྱས་པར་མི་འཆད་དེ། དེ། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན། མིག་རྣ་བ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཡན་ལག་སྟ་མ་སྟ་མ་སྤངས་པ་ཡི་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་སོགས་སྤངས་ནས་དགའ་བ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། འཐོབ་ཚུལ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར་ཕུང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དང་བཅས་པར་གཟུགས་ཕུང་མ་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འཐོབ་

ཚུལ་ཡོད་དེ། འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་པ་སྟེ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་དེ། དེ་ནི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་མ་གཏོགས་སྔ་མ་དང་འདྲ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཁ་སྒྲོ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་དམན་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གཏན་མེད་པའང་མིན་པ་ནི་ཞི་བའོ། །སྙམ་དུ་སྒོམ་ཞིང་ལྷག་མ་སྔར་དང་འདྲ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྫས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞིའི་སྙོམས་འཇུག གཟུགས་མེད་བཞིའི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་བདུན་ཆོས་ཅན།

རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་མྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རོ་མྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དག་པ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བས་བསྡུས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རོ་མྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྲིད་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་གི་རྗེས་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་མྱང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༄༅། །གསུམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡན་ལག་ལྡན་ཚུལ། ཞར་བྱུང་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་

ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་དང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་ན་སྟེ་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག བདེ་བའང་མིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན་པའི་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་རྫས་སུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། གསུམ་པའི་བཏང་སྙོམས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། བདེ་བ། བཞི་པའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་གསུམ་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་བདེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ » རྣམ་སྣང་གྱི་མདོའི་[1] ལུང་ཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དག་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཏང་སྙོམས་དང་

1) བོད་པར། རྣམ་སྣང་གྱི་མདོ།

དྲན་པ་ཡང་དག་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དྲི་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ན་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དེ། དེ་དགེ་བའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཞར་བྱུང་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཚོར་བའི་ལྡན་ཚུལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འོག་མའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། གཡོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྔུབ་པ་དག་དང་། བདེ་བ་དག་དང་། ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དང་བཞི་པོ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་བདེ་དང་། ཚོར་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཚོར་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ན་ཚོར་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་པ་སོགས་གོང་མ་ན། ལུས། མིག རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྤྱིར་ཡོད་

ཅིང་རང་སས་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་དང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་པོར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་དམན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ལ། འཕོབ་པའི་ཚུལ། ཐོབ་ཟིན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཉེར་བསྡོགས་དང་བཅས་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྙོམས་འཇུག་གང་གི་མཇུག་ཏུ་སྙོམས་འཇུག་དུ་འབྱུང་ལ་དཔྱད་པ། དག་པ་པའི་དབྱེ་བ། ཞར་བྱུང་ཐོད་རྒལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྙོམས་འཇུག་དག་པ་བ་འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ཡིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བསམ་གཏན་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་རང་ས་ནས་རང་གི་ལྷག་གོང་ས་གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བར་དང་འོག་ས་གསུམ་

པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་གྱི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་དུ་མ་འཕོབ་སྟེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ས་འོག་ས་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། མཇུག་ཏུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། འོག་མའི་དག་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་དག་པ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རང་ས་འོག་ས་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། མཇུག་ཏུ་གོང་མ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོག་ས་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་ཀྱིས་གནས་པ། ཁྱད་པར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། རང་ས་དང་། གོང་ས་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོགས་པས་རྗེས་མའི་མཇུག་ཏུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གྱི་མཇུག་ཏུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཉམས་པ་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སླས་པ། དགྲ་བཅོམ་བདུན་གྱི་ཞལ་སྒྲོའི་གདངས་རི་ལས། །ལེགས་འོངས་ཆོས་མངོན་གཞུང་བརྒྱའི་ཉལ་འགྲོ་དག །བློ་གྲོས་སྐྱེད་ཚལ་གསར་བར་བབས་པ་ན། །ལེགས་བཤད་པད་དཀར་འདབ་མ་ཅི་ཡང་འཛུམ། །ཚིག་གི་སྦྲོས་པ་ཙམ་གྱི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས། །བླུན་རྨོངས་བྱིས་པའི་སྣང་བ་མ་འབྲིད་པར། །སྙོམས་འཇུག་ཟེ་འབྲུའི་བཅུད་རྣམས་རབ་འཐུངས་དང་། །བདེ་བའི་སྦྲང་རྩིའི་སྐལ་བ་ངང་གིས་འཐོབ། །དག་དང་མ་དག་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །འཁོར་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་སྐྱོ་ངེས་འབྱུང་དང་། །འགྲོ་ཀུན་ཕ་མར་ཤེས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱེད་པའི་ལྷག་ཅིག་བྱུང་། །རིག་པའི་གནས་ནི་མཁའ་ལྟར་ཟད་པ་མེད། །སྙིགས་དུས་ཚེ་འདི་གློག་ལྟར་མྱུར་དུ་འཇིག །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མེ་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ། །དལ་འབྱོར་ཉིན་མོའི་སྐར་ལྟར་ཐོབ་པ་དཀོན། །རྙེད་དཀའི་རྟེན་ཐོབ་མཇལ་དཀའི་ཆོས་དང་ཕྲད། །མི་དགེའི་གྲོགས་སྤྲངས་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་བཟུང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱར་ཡོད་པའི། །དུས་འདིར་དལ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱོས། །ཞེས་བྱ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཞར་བྱུང་ཐོད་རྒལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

༄༅། །བཞི་པ་ཞར་བྱུང་ཐོད་རྒལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིང་སྦྱོར་དང་། ཉེ་སྦྱོར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་རིང་སྦྱོར་དང་། ཟག་མེད་རིང་སྦྱོར་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་

བཞི་སྟེ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟག་བཅས་བརྒྱད་དང་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་མཐར་ཆགས་སུ་རྒྱལ་ནས་
ལུགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་། ལུགས་མི་མཐུན་དུ་མར་འོངས་ནས་ནི། སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་
མེད་བདུན་ལ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཉེ་སྦྱོར་དང་། ཟག་མེད་ཉེ་སྦྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། དེ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་རྒྱལ་ནས་ཡར་སོང་ཞིང་མར་
འོངས་ནས་བསམ་གཏན་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཐོད་
རྒྱལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་དེ། རིས་མི་མཐུན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤེལ་
ཏེ་རང་གནས་ནས་གསུམ་པར་འགྲོ་བས་སྤྲར་གྱི་བཞི་ལས། དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་
ཟག་བཅས། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་ལུགས་མཐུན་
ལུགས་མི་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་འདི་
ནི་གླིང་གསུམ་དུ་དགྲ་བཅོམ་དུས་མི་སྦྱོར་བ་པོ་ནས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐོབ་ཟིན་མངོན་དུ་བྱེད་
ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཆོས་
ཅན། རྟེན་ཡོད་དེ། རང་དང་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་
སྙོམས་འཇུག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་

བསལ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་དེར་མ་ངེས་ཏེ། སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་འོག་ས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་སའི་སྲིད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཡོད་དགུ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་དགེ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འོག་སའི་ཟག་བཅས་མེད་དེ། རང་ས་དང་གོང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཉེར་བསྡོགས་དང་བཅས་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དག་པ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་བཞིན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལ་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དང་བཅས་ཏེ། བདེ་མིན་སྡུག་མིན་གྱི་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཉེར་བསྡོགས་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། དག་པ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མང་བར་འཆད་དེ། རོ་མྱང་མཚུངས་ལྡན་དང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་དག་ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དང་བཅས་ཏེ། བདེ་མིན་སྡུག་མིན་གྱི་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། སྡུ་མའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། དག་པ་བ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་

གསུམ་ཡོད་དེ། དྲི་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་མི་སློབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོང་པར་དམིགས། ཕྱི་མས་ནི་མི་སློབ་པའི་སློན་མེད་ལ་མི་རྟག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་མི་སློབ་པའི་ཞི་བར་མ་བརྟགས་པའི་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་ཏེ་དེ་མ་སྤྱངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཡོད་དེ། མིའི་ནང་དུ་དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བཅུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་པ། འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་སྟེ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཚད་མེད། རྣམ་ཐར། ཟིལ་གནོན། ཟད་པར། འཕོབ་ཚུལ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆོས་ཅན། ཚད་མེད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་གནོད་སེམས། ལ་སོགས་པས་རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། འདོད་ཆགས་དང་གནོད་སེམས་མང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ན་སྙམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་སྙམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་གྱུར་ན་སྙམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། མ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཚད་མེད་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྔར་ཡང་འདོད་དེ། ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་ལྔ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བ་མི་སྤོང་སྟེ། མགོ་གནོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཡོད་དེ། མི་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་རེས་པར་ལྡན་ཏེ། ཕན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བསྔོས་པ་སོགས་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་དང་ལྡན་ཏེ། མ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེས་ཕྲ་བར་བྱས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་ཆེས་ཕྲ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྡང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ས་པའི་དག་པ་བ་དང་། ས་འོག་མ་ཡི་

འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྒོམས་འཇུག་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། གོང་ས་དང་རང་གི་ས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་བཞི་དང་། ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟིལ་གནོན་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འོག་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཀྱིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བཅུ་ཡོད་དེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་། སྔོ། སེར། དམར། དཀར། ནམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱིང་དེ་འཛིན་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ན་སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཡུལ་

ཡོད་དེ། རང་གི་སའི་ཕུང་པོ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། མི་སྲྫོ་སྟེ། སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། འདྲིས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་འདྲིས་པ་སྦྱོར་བས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། མི་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ཚུར་བྱས་པ་ལས། གནས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་པ། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། །སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དགའ་སྟོན་འདི། །གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་སྐྲོ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཀོད། །ཏིང་འཛིན་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་སོགས། །ཡང་དག་གཏམ་གྱི་བདུད་རྩིས་རབ་གང་བའི། །གནས་བརྒྱད་འཆི་བ་མེད་པའི་བུམ་བཟང་འདི། །ཞེས་ལྡན་ལྷ་བུའི་ཚོགས་རྣམས་ད་ལོངས་ཤིག །ཚུལ་འདིའི་

དགོངས་དོན་མ་ཉམས་འདབ་གཡོག་དང་། །ཐོས་བསམ་མཐུན་པའི་རླུང་གིས་གྲོགས་བྱས་ཏེ། །གཏན་བདེའི་རྫིང་བུར་ཞུགས་ནས་རྩེ་དགའ་ལ། །སྤྱོད་འདོད་ངང་པའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བར་ཤོག། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བརྒྱད་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཐེ་སྐྱེད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ།

༄༅། །གསུམ་པ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། བསྟན་པའི་གནས་ཚད། ནོངས་པ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་བསྐྱེན་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། སྤྱིའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསྟན་པ་གནས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོས་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་བཤད། ལུང་གི་དམ་ཆོས་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་ཆོས་ཅན། གཞག་ཏུ

ཡོད་དེ། བསླབ་པ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་དག་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལུང་ནི་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དང་ཆོས་མངོན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཐན་ཚིགས་སུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་དུ་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ། ཟླ་བ་སྙིང་པོའི་མདོར་ཉིས་སྟོང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ལོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་སྟོང་། འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཏུ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་བཤད་པ་སོགས་མང་ནའང་། སྐབས་འདིར་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བོད་འདིར་སྤྱི་སྐད་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཚུལ། དགོངས་གཞི། དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་གཞི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་རིམ་གྱིས་ཉུང་དུ་སོང་བ་དང་། དགོས་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་

དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲོ། །

དེས་ན་བསྟན་པ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་དང་པོ་དགྲ་བཅོམ། གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། གསུམ་པ་རྒྱུན་ཞུགས། བཞི་པ་ཤེས་རབ། ལྔ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན། དྲུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། བདུན་པ་མངོན་པ། བརྒྱད་པ་མདོ་སྡེ། དགུ་པ་འདུལ་བ། བཅུ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེ་ཚུ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གང་གི་དུས་ཡིན་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདས་ལོ་མང་ཉུང་གི་ཕྱོགས་སོགས་ནས། མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མང་ཡང་། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བཞེད་པ་ལྟར། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་དྲག་པོ་ལྷུགས་སྤྲེལ་ལ་སྐུ་བལྟམས་པ་འདི་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་མེ་ཕྲི་ཡན་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་རྫོགས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ཚུའི་ལོ་ཉིར་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་ལུགས་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་བདག་གིས་བརྩམས་པའི་མངོན་པའི་ཆོས་ཕལ་ཆེར་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཉེས་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་པའི་མདོ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་

ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པ་པོ་བདག་གི་ཉེས་པར་བཤད་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། རང་དགར་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ངན་རྟོག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་དཀྲུགས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་། སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཉུམ་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར། དབང་པོར་འོས་པར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་བསྟེན་པར་རིགས་ཏེ། ཐུབ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། སྙིགས་མར་སྲོག་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ནི། སྙིགས་མ་རྣམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བྱུང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྲས་བསྟན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བར་གཤེགས་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་མགོན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། འདོམས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མས། དེང་སང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན། དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐར་འདོད་དང་། བག་ཡོད་ལ་བསྐུལ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། དུས་ནམ་ཡང་མི་ནུབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ནི། ཆོས་མངོན་

པ་མཇོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ཨུར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཤཱཀྱའི་བསྟན་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་སློང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གི་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་དཔེ་ལས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་བ་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཟིན་ཏོ། །

མཛོད་བྱང་།

༄༅། །སྨྲས་པ། ལེགས་བྱས་མེས་པོའི་ཐོད་ལས་རབ་འོངས་དཔལ་འབྱོར་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མི་གཙང་འདམ་གྱི་རྙོག་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་གསལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི། །དྭངས་ཤིང་བསིལ་བའི་དྲི་མེད་ཆུ་རྒྱུན་དགྲ་བཅོམ་གོ་འཕང་པད་དཀར་མིག་གི་ཞབས་བསིལ་དག །མངོན་དུ་བྱས་པས་བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར་ན་དང་ཚུལ་དེས། །འཁྲུལ་མེད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོས་མངོན་སྡེ་བདུན་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་ནས། །སྙིང་པོར་གྱུར་བའི་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚིག་ཉུང་དོན་རྒྱས་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །ལེགས་བཤད་འབྲས་བུ་རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་རང་གིར་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་དག་ལ། །ཚིམ་པ་མེད་པར་སྐྱེར་བའི་བྱེད་པོ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་སྐབས་གསུམ་གཙོ། །གང་གི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དག །ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་བྱེད་པོ་མང་མཆིས་ཀྱང་། །ལ་ལ་དོན་ཉུང་ཚིག་རྒྱས་འགའ་ཞིག་ཏུ། །ལོག་པར་འགྲེལ་ཞིང་སླ་སར་རྒྱས་བཤད་བྱེད། །ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་སྐ་ཅོག་པོ་པཎ་དང་། །རིན་བཟང་ས་ལོ་ཤོང་དཔང་བྱ་སྟོན་ཛེ། །རྒྱལ་དབང་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི། །རྣམ་ཐར་ཉིན་བྱེད་ཤུབ་ཀྱི་རིར་ཉེ་ཞིང་། །མི་ཤེས་གདོལ་བའི་ཕྲུ་གུ་དར་ཟབ་ཀྱིས། །ཕང་ཕྱུང་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ་མཐོན་པོའི་ཁྲིར། །བླུན་པོའི་འཁོར་ཚོགས་དབུས་ན་འཕྱིང་བ་ཡི། །བ་མོས་ཐུབ་བསྟན་པད་ཚལ་བཅོམ་གྱིས་དོགས། །ཆོས་སྤྱོད་བཙུ་ཡི་སྒྲུབ་པ་རྒྱབ་བོར་ནས། །ཁ་དྲག་དཔུང་དང་རྒྱུ་ནོར་གཡོ་ཁྲམ་གྱིས། །འགྲོ་བའི་

ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་རློམ་བྱེད་ན། །ཀུན་མཁྱེན་ཤཱཀྱའི་གཙོ་དེ་འཁྲུལ་བར་ངེས། །རིགས་མ་ཐུན་མཚན་མོའི་བྱ་དང་ལྡན་ཅིག་ཀྱུ། །གྲུབ་རྟགས་རྫུན་ཟོག་བྲག་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། །ཀླང་དོར་ལྟ་བའི་མིག་གཉིས་ཟུམ་གྱུར་པའི། །བསྟན་འཛིན་འབྱུང་པོའི་འདབ་ལྡན་ཚེས་ཚེར་མང་། །རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱར་སྟོན་བྱེད་པའི། །ལུང་གི་བསྟན་བཅོས་འགག་ཡང་མི་ཤེས་པར། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་ཁས་ལེན་ན། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ངེས་པར་རྫུན། །དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་ཆེ། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཟད་ཅེས་ཐུགས་འབྱུང་ན། །དེང་དུས་བ་ལང་རྫི་འདྲ་མང་པོ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་བྱེད་འདིར་ཅི་ཞིག་གསུང་། །དེང་སང་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་དག །ཚེས་ཚེར་ཉམས་ཤིང་ཕྱོགས་འདིར་གཞོལ་བའི་བློ། །འཛིན་པ་ཉུང་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་དཀའ་ཡང་། །རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒོམ་ཕྱིར་ཙུང་ཟད་བཀོད། །ཟ་ཟེའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བའི་གླེགས་བམ་དང་། །གནད་འགག་གོལ་སར་བཞག་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བརྩམས་པར་རང་གི་སྦྱར་བྱང་དག །བརྒྱབ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་འདི་མི་འདྲ། །སློན་རབས་རྒན་པོའི་ངག་འགྲོས་ལྷུར་ལེན་དང་། །མཐའ་དཔྱོད་ཚིག་འགྲེལ་སྤྱངས་པའི་བཤད་ཡམས་དང་། །འབྲེལ་མེད་རང་བཟོའི་གཏམ་ཅམ་མ་བྱས་པར། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ཡི་གེར་བཀོད། །དགེ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྟ་བདུན་ཅན། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་མཁའ་ལ་རབ་འཕགས་ཏེ། །ཕན་བདེའི་འདབ་སྟོང་ཚེས་ཚེར་རྒྱས་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྣང་རྩེར་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །བློ་བཟང་

འཇིགས་པ་མེད་པ་སེང་གེའི་རྒྱུད། །གྲགས་སྙན་ང་རོ་སྒྲིད་པའི་རྩེ་མོ་རུ། །ཆེས་ཆེར་བསྒྲགས་པས་ཆོས་ལྡན་རི་དྭགས་ཚོགས། །འཇོམས་ཤིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཆོས་མངོན་གཞུང་ལུགས་རྩ་ཤེལ་དབང་པོ་དག །དཀའ་འགྲེལ་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཨུཏྤལ་དཀར་པོའི་ཚལ། །འཛུམ་ཞིང་སྣང་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་མཐོན་མཐིང་རལ་བའི་ཟུར་ཕུད་དོར་ཏེ། ངུར་སྨྲིག་གི་བླ་གོས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བརླུབས་པའི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་མངོན་པའི་སྐོར་མཐའ་ཚོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཙུང་ཟད་དཀོན་པར་འདུག་པས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར་མངོན་པར་འཇིགས་པའི་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ཞིང་། རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་། རིགས་ལམ་སྨྲ་བའི་འདུས་སྡེའི་ཁྱུ་མཆོག་མཁས་མང་བློ་གསལ་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་དོན་མཐུན་གྱི་འཆད་ཉན་པ་དམ་ཆོས་རྣམ་རྒྱལ། ལེགས་བཤད་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དང་། རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་གྲྭ་མང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དང་པོར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་

དྲུང་དུ། ཆོས་འདི་ལན་ཁ་ཡར་ཐོས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་གཉིས་དགོངས་པ་བསྟུན་ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་མཁས་པ་དུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ། གཞུང་དོན་རྣམས་མ་ལུས་པར་བཀྲལ་ཞིང་། སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱིས་བརྒྱན་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུལ་ཏེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སྨན་ལྗོངས་ཡར་ཀླུང་དུ། ཟ་ཧོར་གྱི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་མངོན་སྨྲ་བའི་བཙུན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེས། འཕགས་ཡུལ་པ་ཨ་ཀླུ་ཡ་ཞེས་པ་མི་ཟད་པར་འབོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་པ་བིན་ཟླ་ཞེས་མེ་ཁྱིར་བརྗོད་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པ། འདུལ་མངོན་པའི་དུས་ཚིགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལ། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་བསྐྱི་གནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་དགེ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་ལས། རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །།ཤུ་བྷ་མ་སྟུ་སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ། མངྒ་ལཾ།།

མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱར་རྩོདས་མུན་ཀུན་སངས་ཏེ། །སྲིད་མཚོར་བྱིང་རྣམས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་གཏེར། །པད་དཀར་ལྟར་བསྔགས་འདྲེན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱུལ། །གང་གསུང་རིམ་པ་དང་པོའི་ཆོས་འཁོར་དང་། །འབྲེལ་བའི་མངོན་པ་སྡེ་འདུན་བརྗོད་བྱའི་དོན། །ཡོངས་འདུས་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེ། །མཛད་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའང་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཁམས་

དང་དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ་སོགས་པར། །སྨོངས་ཆེ་བྲ་ཞིབ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་དང་། །སྲིད་རྩ་བྲ་རྒྱས་འབྲས་བཅས་སྤྱི་དོན་ལས། །འདས་པའི་འབྲས་ལམ་འཚོལ་བ་དཀའ་ཞེས་གསུངས། །ཆོས་མངོན་མཛོད་འདིར་ཚུལ་བཞིན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཆེ་འཁོར་འདས་སྐྱོན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི། །ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མིག་རྟེན་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟིན་པར་ངེས། །དེས་ན་བདག་ཅག་གངས་ཅན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །མགོན་དེས་འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་ལས། །སྒྲོལ་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་མཛོད་ལས་རིན་ཆེན་ནོར། །ཚིགས་མེད་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེ་ཞིག་བཅས། །དེར་བརྟེན་དད་སོགས་ནོར་ལྡན་གྲངས་མེད་དར། །ད་དུང་གདུལ་བྱ་གང་དག་འཕགས་ནོར་གྱིས། །ཕྱུག་ཕྱིར་དེང་འདིར་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཡིས། །ཀུན་ཁྱབ་འཕྲིན་ལས་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེས། །ཚུལ་འདིས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ། །རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་མཆོག་ནོར་པོས། །ཀུན་གྱི་སྲིད་པའི་འཆིང་རྒྱ་གཅོད་པ་ལ། །ཆེས་ཆེར་དཔའ་བས་ནོར་འཛིན་ཁྱོན་ཁེངས་ཤོག །དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་ཆབ་སྲིད་ཡར་ཟླར་འགྲན། །མི་མཐུན་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོགས་རང་སར་ཞི། །དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་བཅན་འགྲོ་ཀུན་བདེ་དགེས་འཚོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གཉིས་འབྲས་བཟང་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག ། །།

ཅེས་ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྤུ་སོར་པར་བསྐྲུན་མཛད་པ། དེང་དུས་བགྲེས་སྐྱོན་ཆེ་བར་བརྟེན་༸མགོང་ས་ལྔ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་མཆོག་ནས་མཛོད་འགྲེལ་འདི་བཞིན་པར་གསར་བཞེངས་བགྱིད་དགོས་ཞེས་བཀའ་བཟང་སྩྩལ་བོའི་རྒྱན་དུ་ཕེབས་པར་སྲིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན་དེ་མོ་བ་བདག་ནས་ཀྱང་རབ་གུས་དང་བས་ཁུར་དུ་བླངས་ཏེ་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་པར་གསར་བཀོས་མཛད་སྐབས། ༸མགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཏུ་སྦྱས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །